

**NOTA VAN
BEANTWOORDING**
Participatietraject Nota van
Uitgangspunten Groene Zone

UITGEVOERD IN DE PERIODE
25 MEI - 1 OKTOBER 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	4
------------------	----------

Plan van aanpak	6
------------------------	----------

Bijlage	10
----------------	-----------

1. Participatierapport Nota van Uitgangspunten
2. Overzicht ingebrachte items
3. Gespreksverslagen
4. Was/Wordt-lijst

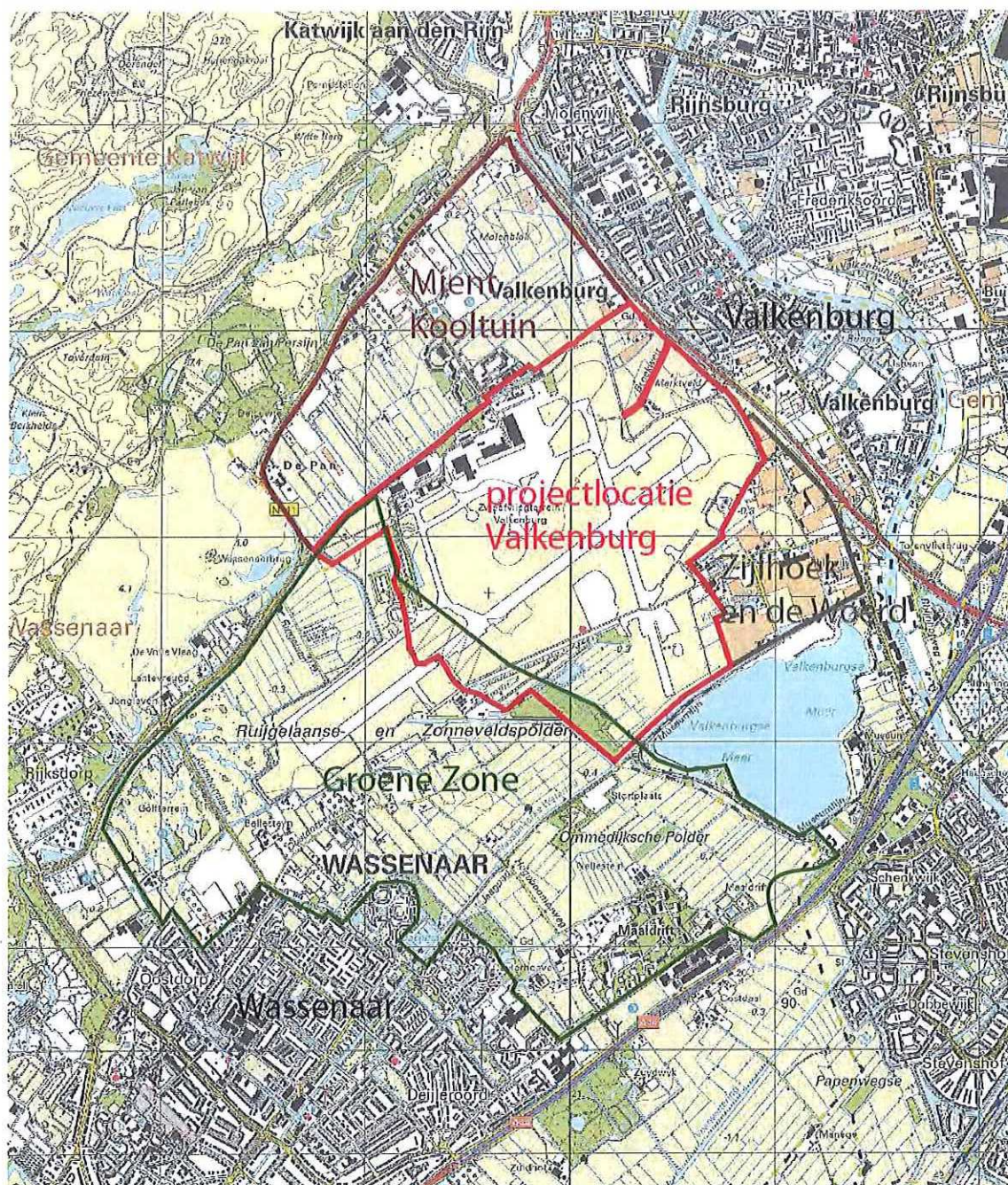
Inleiding

Op 20 mei 2020 heeft de gemeenteraad de concept-Nota van Uitgangspunten Groene Zone Valkenburg versie 1.3 d.d. 20-02-2020 behandeld. Na verwerking van het door de raad aangenomen amendement Z/19/037191/173044 d.d. 20 mei 2020 is de gewijzigde Nota (versie 1.4 d.d. 22-05-2020) op 25 mei 2020 achtereenvolgens behandeld in een ingelaste vergadering van de raads werkgroep Groene Zone en de Commissie Fysieke Leefomgeving. Raads werkgroep en Commissie constateerden dat het door de raad aangenomen amendement op de juiste wijze in de aangepaste Nota was verwerkt. Daarmee gaf de raad per saldo toestemming om met de aangepaste versie 1.4 het traject van participatie in te gaan.

De nota van beantwoording omvat voorts de volgende onderdelen:

1. het 'Participatierapport Nota van Uitgangspunten Groene Zone' van De Wijde Blik (versie 26 oktober 2020). Het rapport omvat u een volledige beschrijving van het doorlopen participatietraject.
2. een 'Was/Wordt-lijst' van gewijzigde teksten en aanpassingen ten opzichte van de Nota van Uitgangspunten, Aangepast nav amendement, dd. 22-5-2020.
3. het 'Overzicht ingebrachte Items' (d.d. 26 oktober 2020), waarin de inbreng van participanten en de bestuurlijke partners per item beknopt is beschreven. Tevens is per item aangegeven welke reactie is gegeven: of de inbreng al dan niet heeft geleid tot aanpassingen van de Nota van Uitgangspunten, dan wel zal worden meegenomen in de verdere uitwerking. Ook door participanten aangedragen nieuwe initiatieven zijn, inclusief de reactie erop, opgenomen in het overzicht.
4. de naar aanleiding van het participatietraject aangepaste 'Nota van Uitgangspunten Groene Zone versie 1.5 d.d. 3 december 2020'.

In bijlage treft u de verslagen op hoofdlijnen aan van gesprekken die met belangenorganisaties, ondernemers en verenigingen zijn gevoerd.

Situatie project locatie Valkenburg. Bron: OpenTopo.

Plan van Aanpak

Met het aannemen van het amendement heeft de raad tevens besloten dat tijdens de proceduretermijn voor inspraak voor de uitwerking en ontwikkeling van de groene zone een actieplan moest worden opgesteld, in samenspraak met de raads werkgroep Groene Zone. Dit actieplan is behandeld in de raads werkgroep en vervolgens -met instemming van de werkgroep- als integraal onderdeel opgenomen in de gewijzigde Nota van Uitgangspunten Groene Zone versie 1.5 d.d. 3 december 2020. Plan van Aanpak is als bijlage in dit document toegevoegd.

Werkwijze

Om de Wassenaarse bevolking -ondanks alle Corona-maatregelen- zo goed mogelijk te informeren, en zo veel mogelijk betrokkenen en belangstellenden de gelegenheid te bieden om te participeren, is Communicatiebureau De Wijde Blik uit Amsterdam/Den Haag ingeschakeld.

Het participatietraject bestond uit de volgende stappen:

- stap 1 Overleg bestuurlijke partners
- stap 2 Bekendmaking en informatievoorziening
- stap 3 Openbare startbijeenkomst
- stap 4 Gesprekken met belangenorganisaties, ondernemers en verenigingen
- stap 5 Openbare slotbijeenkomst
- stap 6 Terugkoppeling van de uitkomsten

Stap 1 Overleg bestuurlijke partners

Het Rijksvastgoedbedrijf, de provincie Zuid-Holland, de gemeente Katwijk, waterbedrijf DUNEA, Staatsbosbeheer en het Hoogheemraadschap van Rijnland zijn vertegenwoordigd in de Stuurgroep Groene Zone, die onder voorzitterschap van de gemeente Wassenaar staat. De concept-Nota van Uitgangspunten is toegelicht en besproken tijdens Stuurgroepvergaderingen. De reacties van de Stuurgroep-partners, alsmede eventuele aanpassingen van de Nota van Uitgangspunten die daar een gevolg van zijn, zijn opgenomen in het 'Overzicht ingebrachte items' (zie hierna).

Stap 2 Bekendmaking en informatievoorziening

Alle inwoners van Wassenaar en andere belanghebbenden en belangstellenden zijn in augustus 2020 op de hoogte gebracht van het initiatief, en uitgenodigd om deel te nemen aan het participatietraject. Daarvoor is op de projectpagina van de Groene Zone (www.wassenaar.nl/groenezone) een aankondiging met aanvullende informatie aangemaakt.

Voorts is een breed scala aan aanvullende media ingezet, waaronder:

- een aankondiging op de Gemeentepagina in de lokale krant;
- een bericht op de gemeentelijke Facebookpagina;
- een nieuwsbericht op de gemeentelijke website;
- een persbericht naar lokale en regionale media;
- een huis-aan-huis-mailing op alle adressen in de Groene Zone en een royaal gebied daaromheen
- een mailing aan eerder geregistreerde belangstellenden.

Stap 3 Openbare startbijeenkomst

De openbare startbijeenkomst vond wegens de coronamaatregelen digitaal plaats, via een Livestream op 3 september 2020. Na een korte inleiding van wethouder Kees Wassenaar werden de ongeveer 40 actieve deelnemers in de gelegenheid gesteld om via een Whatsapp realtime vragen te stellen of suggesties mee te geven. Zo veel mogelijk vragen zijn live beantwoord; de antwoorden op een aantal resterende vragen is meegenomen in het verslag dat van deze bijeenkomsten is gemaakt. De Livestreambijeenkomst is integraal terug te zien op www.wassenaar.nl/groenezone;

Stap 4 Gesprekken met belangenorganisaties, ondernemers en verenigingen

In de periode tussen start- en slotbijeenkomst heeft wethouder Wassenaar gesprekken gevoerd met belangenorganisaties, ondernemers en

verenigingen; een aantal organisaties, ondernemers en verenigingen dienden een schriftelijke zienswijze in. Alle gesprekken zijn op hoofdlijnen vastgelegd in verslagen (in bijlage bijgevoegd). Op alle schriftelijk ingediende zienswijzen is een schriftelijke reactie gegeven.

Stap 5 Openbare slotbijeenkomst

Tijdens de Livestream-slotbijeenkomst op 21 september 2020, met ca. 10 actieve live deelnemers, heeft wethouder Wassenaar een terugkoppeling van alle inbreng gegeven, en aangegeven welke follow-up aan de inbreng kan worden gegeven. De opname van deze bijeenkomst is overigens later nog meerdere malen bekeken op www.wassenaar.nl/groenezone.

Een deel van de tijdens het participatietraject aangedragen wensen en suggesties is verwerkt in de aangepaste Nota van Uitgangspunten versie 1.5 (bijgevoegd). Een ander deel van de wensen en suggesties was meer gedetailleerd of praktisch van aard, en paste daardoor niet in de Nota van Uitgangspunten. Later in het ontwerpproces in de verdere uitwerking kunnen deze wensen en suggesties alsnog worden meegenomen. Een klein deel van de wensen en suggesties was niet relevant of correspondeerde niet met beleidsuitgangspunten, en kon derhalve niet worden gehonoreerd.

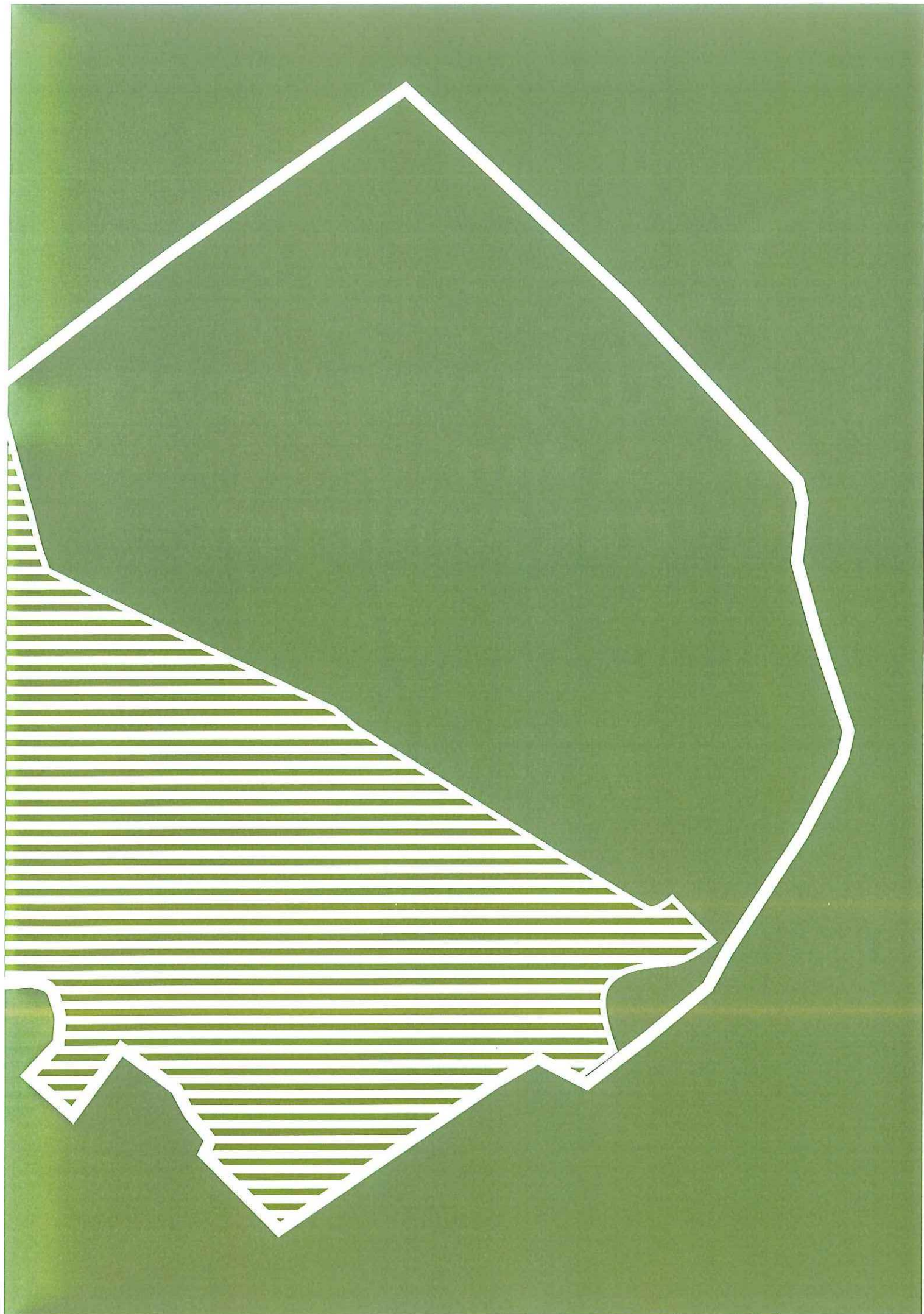
Stap 6 Terugkoppeling van uitkomsten

De uitkomsten van het gehele participatietraject zijn opgenomen in de onderhavige Nota van Beantwoording, die aan de raad zal worden aangeboden.

Bijlagen

1. Participatierapport
2. Overzicht ingebrachte items
3. Gespreksverslagen
4. Was/Wordt-lijst

1.

Participatierapport Nota van Uitgangspunten

VERSIE 26 OKTOBER 2020

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding	2
2 Opbouw participatietraject	2
3 Inhoudelijk resultaat	4

Uitgangspuntenkaart concept-Nota zoals gepresenteerd op 3-9-2020

1 Inleiding

Voor de inrichting van de Groene Zone, het Wassenaarse deel van het voormalige vliegveld Valkenburg, is een Nota van Inrichting opgesteld. Deze bevat de kaders voor de herinrichting van dit bijzondere gebied. De nota is door de gemeenteraad van Wassenaar vrijgegeven voor een traject van consultatie en participatie. In september organiseerde De Wijde Blik in opdracht van de gemeente Wassenaar een beknopt participatietraject waarin de genoemde partijen hun inbreng konden meegeven. Dit rapport beschrijft eerst het participatieproces en vervolgens beknopt de opbrengst daarvan.

2 Opbouw participatietraject

Het participatietraject is beknopt van opzet, vanuit de gedachte dat reeds in voorgaande jaren veel input bij de omgeving is opgehaald, waaronder met name het traject door Strootman Landschapsarchitecten in 2017/2018. Ook hebben diverse belangenorganisaties na de behandeling van de concept nota in het voorjaar van 2020 reeds hun reactie naar de gemeente gestuurd.

Opbouw in het kort

Het participatietraject bestond uit de volgende

onderdelen.

1. Werving en informatievoorziening
2. Openbare startbijeenkomst
3. Besloten gesprekken met belangenorganisaties en individuele bewoners of ondernemers
4. Openbare slotbijeenkomst
5. Terugkoppeling

Werving en informatievoorziening

Op de gemeentelijke website is een direct webadres aangemaakt voor de speciale projectpagina over de Groene Zone, om deze gemakkelijk toegankelijk te maken: www.wassenaar.nl/groenezone.

Deze directe URL is dan ook in alle communicatie-uitingen genoemd. Dit was extra belangrijk omdat vanaf die plek ook de online bijeenkomsten te volgen waren en terug te kijken zijn.

Alle inwoners van de gemeente Wassenaar zijn in augustus uitgenodigd via een reeks communicatiekanalen:

- de Gemeentepagina in de lokale krant;
- de Facebookpagina van de gemeente;
- een nieuwsbericht op de gemeentelijke website, met link naar de speciale projectpagina;

Gemeente Wassenaar

Wassenaar maakt wij te helpen Zoeken

Inwoners Ondernemers Bestuur Vrije tijd

Groene zone

Online Informatieavonden Groene Zone terug te kijken

Op maandag 21 september 2020 vond de tweede online informatiebijeenkomst plaats over de Groene Zone. Op die avond koppelden we terug welke reacties we hebben ontvangen op de Nota van Uitgangspunten en wat de gemeente hiermee doet. De Nota van Uitgangspunten geeft de kaders mee voor de herinrichting van dit bijzondere gebied. Het gaat om het Wassenaarse deel van het voormalige vliegveld Valkenburg. Hieronder vindt u de presentatie en het verslag van 21 september. Als volgende stap wordt de komende maanden een Nota van Beantwoording opgesteld, die samen met de aangepaste Nota van Uitgangspunten aan de raad wordt aangeboden.

- U kunt de bijeenkomst van 21 september hier terugkijken.
- De eerdere bijeenkomst op 3 september kunt u hier terugkijken.

Meer informatie

Heeft u vragen? Of wilt u via de mail op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in de Groene Zone? Stuur dan een mail met een verzoek hiervoor naar Fred Lansbergen via groenezone@wassenaar.nl. Uw email-gegevens gebruiken we, volgens de regels van de privacywetgeving, alleen voor het geven van informatie over de Groene Zone.

Documenten

- Presentatie online bijeenkomst 21 september
- Verslag participatiebijeenkomst Groene Zone Wassenaar 21 september 2020 (PDF-document 204 kB)
- Verslag participatiebijeenkomst Groene Zone Wassenaar 3 september 2020 (PDF-document 164 kB)
- Presentatie online bijeenkomst 3 september 2020 (PDF-document 5 MB)
- Nota van uitgangspunten (PDF-document 11 MB)
- Nota van uitgangspunten (tekstversie) (PDF-document 2 MB)
- Het rapport 'Integrale Ruimtelijke Verkenning, gebied tussen Katwijk en Wassenaar' (PDF-document 6,87 MB)

Website www.wassenaar.nl/groenezone

Openbare bewonersavond (start)

- een persbericht naar de lokale en regionale media.

Daarnaast is een ruim gebied in en rond de Groene Zone extra benaderd, via:

- een huis-aan-huis-brief;
- een mailing naar de opgebouwde database van personen en organisaties die op de hoogte willen blijven van de Groene Zone.

In de eerste communicatieronde is het gehele traject aangekondigd en na afloop van de start- en slotbijeenkomst zijn de presentaties en verslagen telkens gedeeld op de projectpagina van de website.

Ook is een eigen mailadres voor het project aangemaakt: groenezone@wassenaar.nl, dat men ook kan gebruiken voor vragen en het delen van hun reactie, wensen en ideeën. Enkele mensen hebben hier gebruik van gemaakt.

Corona-beperkingen

Gedurende het participatietraject golden beperkingen als gevolg van de corona-pandemie. Als gevolg daarvan zijn de start- en slotbijeenkomst uitgevoerd in online vorm, via een Livestream. Deze Livestream was voor iedereen te volgen via de link op de projectpagina en na afloop via dezelfde plek terug te kijken. Tijdens de Livestream konden deelnemers

hun vragen en opmerkingen live meegeven door een berichtje te sturen naar een tijdelijk Whatsapp-nummer.

De gesprekken tussen de openbare Livestream-bijeenkomsten vonden wel fysiek plaats, gezien de beperkte omvang van de gezelschappen en de ruimte die het corona-beleid in september bood.

Openbare bewonersavond (start)

Op 3 september vond de openbare startbijeenkomst plaats.

Enkele tientallen mensen volgden de bijeenkomsten live en circa 20 van hen stuurden samen tientallen vragen in. Na afloop kon de bijeenkomst worden teruggekeken.

Doel en opzet van deze bijeenkomst was a) informeren over de belangrijkste uitgangspunten uit de Nota en b) reacties / inbreng ophalen. Vanuit de studio waren naast gespreksleider Kaashoek van De Wijde Blik aanwezig wethouder Wassenaar en landschapsontwerper Lansbergen van de gemeente, die de samenvatting van de nota presenteerde.

Besloten gesprekken en reacties

Tussen 3 en 21 september vonden meerdere één-op-één gesprekken plaats met de wethouder, de gespreksleider/verslaglegger en in vrijwel alle gevallen

ook de landschapsonwerper. Er waren gesprekken met:

- de drie agrariërs in de Groene Zone;
- Vrienden van Wassenaar
- St. Valkenburg Groen;
- Volkstuinpark Ruigelaan;
- Golfclub Rozenstein;
- KeerVerkeer, Buurtvereniging Rijksdorp en de Bewonersvereniging Katwijkseweg (in één gezamenlijk gesprek).

Een deel van hen had reeds eerder (tussen mei en september) een reactie of zienswijze naar de gemeente gestuurd. Na de bijeenkomst op 3 september zijn ook nog reacties ontvangen van:

- Marine Watersport;
- Leidsche Luchtvaart Club (modelvliegers);
- Aeroclub Valkenburg (zweefvliegers);
- Bouman Roofvogels (roofvogeltuin);
- Paardenhouderij Tacx.

Van elk gesprek heeft De Wijde Blik een afzonderlijk verslag gemaakt, dat de gesprekspartners ook van de gemeente hebben ontvangen.

Openbare bewonersavond (slot)

Op 21 september, na afronding van alle gesprekken, vond nogmaals een openbare bewonersavond via

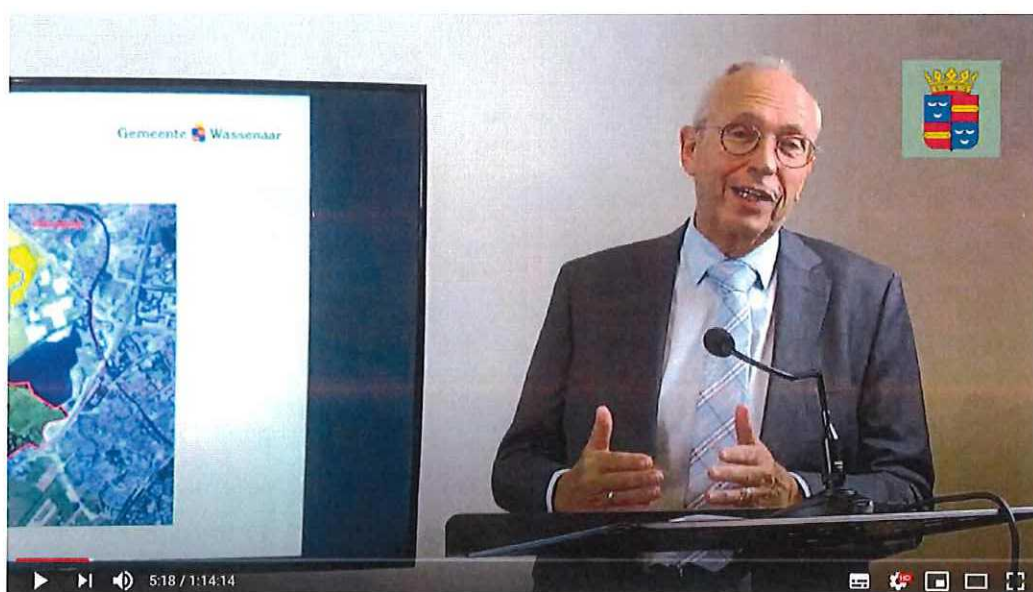
Livestream plaats, met dezelfde aanwezigen vanuit de studio. Ditmaal namen slechts circa tien mensen deel, van wie er zeven mensen ca. twintig vragen/opmerkingen instuurden. Ook deze sessie kon worden teruggekeken. Doel en opzet was ditmaal terugkoppelen van alle inbreng en wat de gemeente hiermee doet. Wethouder Wassenaar lichtte dit per uitgangspunt toe.

Terugkoppeling

Zoals gezegd is van alle bijeenkomsten (zowel de bewonersavonden als de gesprekken) een afzonderlijk verslag gemaakt. Dit participatierapport wordt op de website geplaatst en ter info gemaild aan de database van personen die op de hoogte willen blijven van de Groene Zone.

3 Inhoudelijk resultaat

De inhoudelijke wensen en suggesties voor de Nota zijn beknopt opgenomen in dit rapport. Een deel is/ wordt verwerkt in de volgende versie van de Nota van Uitgangspunten, een ander deel wordt meegenomen bij de uitwerking van de nota. Een klein deel van de inbreng kan in het geheel niet worden meegenomen omdat het niet past in het beleid voor de Groene Zone of buiten de invloed van de gemeente valt.

Openbare bewonersavond (slot)

2.

Overzicht ingebrachte items

Inbreng	Reactie	Verwerkt in NvU	Te verwerken in vervolg	Niet verwerken / n.v.t.
Proces				
NvU graag concreter en meer uitwerken. Ook consequenties van keuzes beter inzichtelijk maken.	In dit stadium gaat het om uitgangspunten, op verzoek van raad. Uitwerking volgt later.		X	
Graag meer tussentijdse communicatie over GZ	Wordt opgepakt; minstens 1x p/ kwartaal een nieuwsbrief		X	
Graag formele inspraak over NvU	Huidig participatietraject is aanvullend. Veel input opgehaald. Formele zienswijzen worden mogelijk bij bestemmings-/ omgevingsplan(nen).		X	
P7: planhorizon tot 2030: best kort voor een dergelijke transformatie?	Wordt aangepast in nota. Planhorizon wordt verruimd	X		
Is versnipperde grondeigendom en weinig grondpositie van de gemeente Wassenaar ook knelpunt? Dit beperkt sturingsmogelijkheden, cq ingrepen worden duur.	Wordt verwerkt in NvU	X		
P4: Groene Zone als onderdeel van Project Valkenburg: Uitleggen project Valkenburg. Is dit hetzelfde als PLV, dan klopt het niet.	Wordt verduidelijkt met aanpassing van de nota	X		
P7: Planhorizon / inrichtingsvisie: wat is de inrichtingsvisie? Het programma of het masterplan?	masterplan; wordt aangepast in de nota	X		
P8: Er zijn meer belanghebbende partijen, zoals erfgoed organisaties, recreatie organisaties, etc.	wordt meegenomen in de uitwerking		X	
1) Begrenzing				
In 'zaagtandgebied' minstens 1500 meter aanhouden, met oog op zogeheten topkavels voor luxe woningbouw.	Indicatieve grens cf. Bestuurlijke Aspraken 2018 wordt aangehouden. Te stellen eisen aan overgangszone wordt opgenomen in de nota	X		
De Hoge Klei ook bij GZ rekenen als het gaat om woningbouwbeleid.	Aan de Hoge Klei wordt minimaal woningbouw toegestaan, mits deze op passende wijze landschappelijk, ruimtelijk en programmatisch worden ingepast in de bestaande structuur	X		
Gaat gemeente bezwaar maken tegen woningbouw in Kassengebied De Zijlhoek?	Indien er aanleiding is zal de gemeente bezwaar maken tegen woningbouw in Zijlhoek. Op dit moment is nog niet duidelijk of, en in welke vorm woningbouw zal plaatsvinden.		X	
Golfclub Rozenstein is enthousiast over Groene Zone, maar wil weten of ze kan blijven.	Ja, Rozenstein kan blijven, zal voor de duidelijkheid worden benoemd in de nota	X		

P3: maximaal 5.600 woningen	zal worden aangepast in nota	X		
P4: Groene Zone als onderdeel van Project Valkenburg/ begrenzing; dit is een ruime grens waarin veel bebouwing ligt met name langs de Oude Rijn. Kaartje van de buffer toevoegen.	zal worden aangepast in nota	X		
P5: geen uitsnede maar volledig beeld van begrenzing van bestuurlijke afspraken aangeven	zal worden aangepast in nota	X		
P7: termen oprukkende bebouwing en voortschrijdende verstedelijking komt bedreigend over. het gaat hier om een geplande verstedelijking.	is wel perceptie van de gemeente Wassenaar; voor kennisgeving aangenomen			X
Blz 3 Op bladzijde 3 mis ik de projectgrens op de kaart	wordt aangepast	X		
2) Landschap en functies				
Kunnen woonwagenlocaties blijven?	Ja. Mogelijk zelfs enige uitbreiding als gevolg van wettelijke plicht. Staat voldoende beschreven in de nota			X
Kan Volkstuinpark Ruigelaan blijven?	Ja. Wel met betere landschappelijke inpassing. Volkstuinpark denkt hier actief over mee.	X		
Volkstuinpark, Hotel Wassenaar en woonwagenlocatie beschouwen als clusters in de ruimte en dus afzonderlijk inpassen.	Bespreken we met de ecologen, daar lijkt aaneengesloten gebied favoriet vanwege de vleermuisroute.		X	
Heeft Volkstuinpark een rol bij de extensieve recreatie in de GZ?	Ja. Een wat meer publieke functie van het Volkstuinpark vindt de gemeente passend.	X		
Kunnen bestaande paardenhouderijen blijven?	Ja. Aanvragen van uitbreidingen of nieuwe worden in principe niet gehonoreerd, tenzij ze zonder veel ruimtebeslag kunnen worden ingepast op bestaande kavels.	X		
Hoeveel m2 is beschikbaar voor eventuele uitbreiding?	Zie vorig antwoord.		X	
Graag voorkomen dat agrariërs van buiten de GZ hier gronden opkopen.	Gemeente stemt dit af met het RVB.	X		
Is stikstofkwestie van invloed op de plannen voor de GZ?	Naar verwachting niet. De landbouw is relatief klein en extensief.			X
Wat betekent "ruimte voor uitbreiding van bestaande faciliteiten" bij het Amonslaantje?	Bestaande bedrijven mogen iets uitbreiden, maar nieuwe bedrijven zijn niet toegestaan.	X		

Wat is de status van drone-organisatie Unmanned Valley?	Wordt verduidelijkt in de nota. Gedurende 8 jaar een testveld beschikbaar, tussentijds bekijken of dit toekomstwaarde heeft. Voor evt. permanente situatie dient de gemeente een zoekgebied in de GZ aan te wijzen.	X		
Graag recente regelgeving checken voor dronesector, want is jonge sector.	Wordt opgepakt		X	
De overgang tussen Wassenaar en het westelijke gedeelte van de groene zone zou heel goed een gebied kunnen zijn met natuur inclusieve landbouw, een gebied met kruiden en bloemrijk grasland met weidevogels dat past in het open landschap.	inderdaad, ook ambitie gemeente ism agrariers		X	
P9: Beplante koppen van de strandwallen: tussen de strandwallen liggen de lagergelegen strandvlakten: Klei en veen	wordt verwerkt in nota	X		
PI4: Landschappelijke kaders; open agrarisch landschap: Hier ipv open agrarisch landschap de landschappelijke kwaliteiten aangeven (zie gebiedsprofiel Duin, Horst en Weide)	wordt verwerkt in nota	X		
overwegend open agrarisch cultuurlandschap in legenda wijzigen in: versterken cultuurhistorisch en landschappelijk karakter	wordt verwerkt in nota	X		
entree NPHD: in visie MKT is entreepunt NPHD gesitueerd in verlengde van Mientweg	wordt verwerkt in nota	X		
Herstellen aanbrengen recreatieve infrastructuur: routes zijn moeilijk zichtbaar, dicht routenetwerk en verbindingen naar omgeving (bebouwing Wassenaar PLV, Oude Rijn, Duinen en Lentevreugd, Mient Kooltuin) toevoegen	wordt verwerkt in nota	X		

Landschappelijke kaders (3.1.): De keuze om de Groene Zone zo veel mogelijk 'open' te houden (behalve op de zuidwestflank, zie kaart) betekent automatisch dat het ongewenst is om binnen de EVZ allerlei laanboomstructuren aan te brengen ten behoeve van de doelsoorten eekhoorn, boommarter en vleermuizen. Voor die doelsoorten is al een goed alternatief aanwezig (dat vermoedelijk ook al door die soorten wordt gebruikt of kan worden gebruikt), namelijk de laanbomen, bosschages en erfbeplanting op de hoger gelegen zuidwestflank van de Groene Zone, d.w.z. langs de rand van de bebouwing van Wassenaar en op en langs de golfbaan. Dit uitgangspunt missen we in de NvU, maar is wel nader uitgewerkt in het Stappenplan. Wij onderschrijven deze feitelijke splitsing van de EVZ in een open vochtige/natte veenverbinding en een droge (zand)verbinding met houtsingels, bosjes en laanbomen (zoals ook in het stappenplan opgenomen). Waarbij voor de nadere uitwerking aandacht wordt gevraagd voor een beleidsmatige borging van de lijnvormige lanen en beplanting (immers hier loopt niet de volwaardige ecologische verbinding die planologisch beschermd is). Voor de droge EVZ is behoud van stukjes houtsingel, lage struiken als faunabegeleiding aan de zuidkant van Camping Maaldrift van belang om deze soorten van de faunapassage onder de N44 gebruik te laten maken.	wordt verwerkt in nota	X		
Ik zie dat het Zuid-oostelijke deel van het Valkenburgsemeer in de verordening bestemd is voor windmolens. Hier zit een kleine overlap met de Groenzone. Ik heb geen idee of hier gesprekken over lopen, maar er wordt geen woord over gerept in deze uitgangspunten. Volgens mij mogen deze windmolens niet onmogelijk gemaakt worden.	gemeente wassenaar gaat ervan uit dat er geen windmolens in de groene zone (op wassenaars grondgebied) zullen komen. dit komt niet overeen met de ambities.	X		

Er worden een aantal knelpunten genoemd, waaronder bedrijven(terreinen). Dergelijke bedrijven(terreinen) dienen bij wegbestemmen gecompenseerd te worden volgens de regels in de provinciale omgevingsverordening.	bedrijventerrein blijft gehandhaafd. Niet het bedrijventerrein en MOB complex, maar de ecologische verbinding langs deze gebieden wordt bedoeld. Wordt verduidelijkt in de nota.	X		
Smalspoorlijn (P10): deze terreinen van provinciaal belang dienen in situ behouden te blijven	Het smalspoorlijn-tracé zal vanwege de uitbreiding van het Valkenburgse meer verlegd moeten worden. In samenspraak met de gemeente Katwijk zal het spoor rondom het meer worden gelegd.	X		
Blz 14 / 15 Eens dat opgaande beplanting hier een meer parkachtig karakter kan bieden. Bovendien kan er zo meer structuur aanbracht worden waardoor de oriëntatiemogelijkheden verbeteren. Paragraaf 3.7 gewenst zoneringskaartje toevoegen?	Wordt aangepast	X		
Blz 20 wat wordt bedoeld met de legenda-eenheid 'onderzoek naar mogelijkheden voor landschappelijke en programmatische optimalisatie?' (groene ster)	Deze plekken zijn het onderzoeken waard voor uitplaatsing, herstructurering, etc. Beschreven in 2.2 Knelpunten	X		
Toevallig was ik laatst op een zondag de groenzone aan het bekijken. Ik was eerlijk gezegd wel gecharmeerd van het weliswaar open, maar tegelijkertijd kleinschalige landschap met veel historische agrarische bebouwing en wegen die denk ik over de oude kreekruigen lopen. Ik steun de wens om bedrijfsterrinachtige activiteiten, zoals de afvalverwerking, te verwijderen / verplaatsen, maar is het essentieel om bijvoorbeeld ook een recreatieve functie als de camping uit te plaatsen? Misschien kan verplaatsing binnen het gebied al een uitkomst bieden?	Als onderdeel van de participatie is ook met de eigenaar van de camping gesproken. Tijdens dit gesprek is transformatie, herschikking of uitplaatsing ter sprake gekomen. De eigenaar heeft later naar aanleiding van dit gesprek aangegeven de bedrijfsvoering ongewijzigd te willen voortzetten. De camping, en haar positionering, zullen dus niet wijzigen.			X

Aansluiting op Valkenburg: geheel volgens de Hollandse planningstraditie maken we nu 2 masterplannen/ gebiedsplannen: eentje vóór verstedelijking en eentje tégen verstedelijking en vóór groen. Maar hoe sluiten die twee op elkaar aan, niet alleen ruimtelijk en functioneel, maar ook in de tijd gezien? Het laatste dat ik heb meegekregen (alweer een tijdje geleden) is dat het topmilieu van Valkenburg aan zou sluiten op de Groene Zone, maar dat was nog niet uitgewerkt. Ik kan me voorstellen dat we voor deze overgang tussen stad en land ook iets kunnen inplannen met de betrokkenen, zoals we eerder ook naar de fietsroutes hebben gekeken. Aan welke routestructuren, landschappelijke elementen en functies zou je kunnen denken in deze stadsrandzone? En hoe houdt je dat flexibel in de tijd gezien? Als er straks 12.000 mensen (of meer) op de projectlocatie wonen willen die waarschijnlijk ook iets in hun stadsrandzone kunnen doen.	Gemeente Wassenaar is gesprekspartner bij de invulling van het topmilieu wonen, gemeente Katwijk participeert in de Stuurgroep Groene Zone. Landschappelijke inpassing, (recreatieve) infrastructuur, woningbouwprogramma, en overige ingrepen worden in samenspraak bepaald		X	
Maaldrift: uit het stuk komt vooral naar voren dat Maaldrift eigenlijk onderdeel moet zijn van de Groene Zone en daarmee functioneel niet klopt. Dat lijkt me een lastige boodschap, want het is al onderdeel van BSD. Misschien zouden we beter kunnen proberen om de kansen voor groen en groene verbindingen binnen deze zone te duiden? Dat geldt vooral ook voor de groene zone tussen Maaldrift en Wassenaar. Misschien zou je de verbinding via deze smalle groene zone op termijn ook over of onder de A44 kunnen doortrekken, dan ontstaat een soort rondje om Wassenaar en kun je de verbinding richting Groene Hart ook wat robuuster maken. Het is wel handig als er dan een kaartje bij zit met het hogere schaalniveau.	zie opmerking over Maaldrift / MOB			X

Avaalex: dat is inderdaad een heel raar terrein op deze centrale plek in de zone. Er zijn denk ik maar twee alternatieven: verplaatsing naar Maaldrift of een gezamenlijke plek met Voorschoten op of bij hun bedrijventerrein (Dobbewijk). Ik kan me voorstellen dat je actief zou willen inzetten op verplaatsing van deze functie, maar vanuit Den Haag weet ik dat dit een hele taaie opgave is. Het zou wel schelen als de provincie zal meewerken aan een terrein net naast Dobbewijk (buiten BSD) en een idee hebben wat we op de vrijkomende locatie zouden willen. Een andere optie is een schuifoperatie met de camping Maaldrift: deze zou precies passen in het bos van Avaalex en ligt dan veel leuker in de Groene Zone; de afvalstraat past waarschijnlijk aan de westzijde van Maaldrift, zodat je de oostzijde vrijspeelt.	Verplaatsen Avaalex is een gezamenlijke actie van de aandeelhouders. Camping zal niet verplaatst worden, gezien de woning op het terrein.		X	
Gronden ontwikkelaars: wordt er ook gesproken met de ontwikkelaars over deze gronden? Of zijn het gewoon agrarische gronden waarop de ontwikkelaars rechten hebben afgekocht bij boeren?	Er is overleg met de grondeigenaren/institutionele beleggers voorzien, niet met ontwikkelaars			X

Houdt flexibiliteit voor de toekomst in de balans tussen agrarische functie en natuur en recreatie. We zien dat de nota op dit moment vooral inzet op de agrarische functie als drager van een open groen gebied. Voor de toekomst kan het voor het behoud van de Groene Zone en de bufferfunctie belangrijk zijn om dit te verbreden naar meerdere dragers en in delen van het gebied natuur en recreatie sterker te ontwikkelen. Dit biedt mogelijk ook perspectief en aanknopingspunten voor agrariërs om hun bedrijfsvoering te verbreden. Het open agrarisch gebied biedt beperkte ruimte voor recreatie. Voor de toekomst is het van belang de optie open te houden dat delen van het gebied een grotere opvangcapaciteit voor recreatie krijgen, in combinatie met een natuurinrichting. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een zonering binnen het gebied waarbij aan de duinzijde een sterker accent komt op natuur en recreatie en aan de oostzijde het agrarische veenweidelandschap het gezicht van het gebied bepaalt. We vragen in de nota flexibiliteit voor de toekomst op te nemen, zodat substantiële ontwikkeling van een natuur- en recreatiefunctie mogelijk is en een balans kan worden gevonden met de agrarische functie van het gebied.	Wordt verwerkt in de nota	X		
3) Water				
Waterberging te combineren met visvijver?	Deze mogelijkheid wordt nog verkend.		X	
Kan Marinehaven blijven?	Ja. Zal worden verduidelijkt in de NvU	X		
Let op dat verlengen tankgracht naar Valkenburgse Meer botst met bestaande fietsverbindingen.	Krijgt aandacht in de uitwerking		X	
Graag kaartje in NvU waarop uitbreiding V'burgse Meer beter te zien is.	Wordt meegenomen in de nota	X		
Maak duidelijk wat onder 'recreatief bevaarbaar' wordt verstaan.	Wel kano's, geen intensieve rondvaarten.	X		

Gezien de klimaatopgave is een plek van waterberging onmisbaar. Daarnaast gezien de hoeveelheid water die vanuit Lentevreugd komt, zou wat ons betreft een natte verbinding d.m.v. een duinbeek mooi door het gebied kunnen meanderen met natuurvriendelijke oevers vol met riet, waarbij de beek aansluit op Lentevreugd en de zuidkant van het Valkenburgse meer. Zo wordt het gebied ook weer aantrekkelijk voor soorten die hier van origine voorkwamen (porseleinhoen en roerdomp).	De N441 is een barriere; idee kan worden meegenomen in de uitwerking. Afhankelijk van beschikbare gronden en medewerking van agrariers.		X	
Hier wordt beschreven dat het schone duinwater uit Lentevreugd aan de Groene zone kan worden toegevoegd. De kwelstroom vanuit Lentevreugd is bekend, maar het is geen onuitputtelijke bron, zeker niet in jaren met veel droogte. Rijnland is een voorstander van het beter benutten van dit water, aangezien het nu vrij snel wordt afgevoerd naar de Rijn en daarmee naar zee. Wel stellen wij voor om dit regionaal te bekijken: waar heeft dit schone water het meeste rendement en wordt het niet vermengd met minder schoon water. Samen met de gemeente Katwijk wordt er momenteel een hydrologisch model gebouwd van alle watergangen in de nieuwe wijk en van de omliggende gebieden. Doel van dit model is om opstuwings- en eventuele wateroverlast te kunnen voorzien en te kunnen voorkomen. In dit model kunnen we ook bekijken hoe het schone duinwater zo goed mogelijk door het gebied kan worden geleid. Besluitvorming over de route zou hierna kunnen plaatsvinden. Het verdient aanbeveling dat de notitie Uitgangspunten Groene zone hier ruimte voor biedt.	Wordt meegenomen in de nota	X		

In een paragraaf is ook een passage opgenomen over de drooglegging. Genoemde drooglegging van 75 cm is gekoppeld aan de huidige peilen, maaiveldhoogte en functies. Mochten er in de toekomst wijzigingen hierin optreden, dan is het niet de bedoeling dat de Uitgangspunten notitie aanpassing van de draaglegging in de weg staat. Het behoort immers tot de mogelijkheden dat er binnen de agrarische functie meer ruimte komt voor natuur en landschap. Mogelijk leidt dit tot differentiatie in de functie en kan men op termijn toe met een kleinere drooglegging. Een kleinere drooglegging kan positief effect sorteren, zowel de bodem als voor natuurwaarden, dus Rijnland adviseert om aanpassingen hierin niet uit te sluiten.	zal worden aangepast in nota	X		
Tot slot wordt in deze paragraaf beschreven dat er mogelijkheden voor waterberging worden gezocht in het gebied, zowel door de gemeente als door het Rijksvastgoedbedrijf. Verzoek van Rijnland is om deze locaties niet op voorhand te beperken tot het Valkenburgse meer. Bovengenoemde modellering zou kunnen laten zien dat waterberging op andere locaties effectiever is. Het lijkt verstandig om op voorhand geen opties uit te sluiten mbt het graven van waterberging.	ter kennisgeving aangenomen.		X	

Waterstaatkundige kaders (3.2): Wij onderschrijven dat het (waar mogelijk) toevoegen van nutriëntarm kwelwater uit de duinen aan het oppervlaktewater van de Groene Zone een grote bijdrage kan leveren aan het behalen van de ecologische doelen. Dit geldt zowel voor de vegetaties van vochtige en natte beheertypen als voor de aan water gekoppelde doelsoorten. Een drooglegging van 75 cm of meer in het grasland van de Groene zone betekent wel dat voor realisatie van plas/dras in de natuurvriendelijke oevers of van vochtig hooiland in de EVZ er (lijnvormig) afgegraven of geplagd moet worden: de maximale drooglegging bedraagt voor die habitats is namelijk 30 cm.	Voor kennisgeving aangenomen			X
Klopt het dat ik proef dat we enerzijds de landbouw niet willen belemmeren door het waterpeil niet te wijzigen en dat we anderzijds eisen stellen aan dezelfde landbouw om geen negatieve effecten op bodem en water te hebben? En dat we bovendien naar extra waterberging in het gebied zoeken? Wellicht kan het prima samengaan, laten we het houden op een interessante uitdaging...	Dit is inderdaad nog een zoektocht, maar geen onmogelijke opgave			X
Blz 6 Zal het meer puur vanwege het grote oppervlak duurzaam open blijven, of ook vanwege de diepte?	Beide			X

Benoem het grond- en oppervlaktewatersysteem als kwaliteit van het gebied. De nota richt zich met name op de landschappelijke kwaliteit van het gebied. We missen aandacht voor een minder zichtbare, maar voor duurzame ontwikkeling van de regio cruciale kwaliteit van het gebied: het grond- en oppervlaktewatersysteem. Het grondwaterlichaam onder duinen strekt zich uit onder de gehele Groene Buffer. Dunea ziet graag de aanwezigheid van een schone zoetwatervoorraad benoemd als kwaliteit van het gebied, zodat ontwikkelingen getoetst kunnen worden aan het in stand blijven van toekomstige gebruiksmogelijkheden, waaronder de winning van drinkwater voor de groeiende bevolking van de regio. Het oppervlaktewatersysteem wordt deels gevoed door afstromend schoon kwelwater van de duinen. Dit is een kwaliteit die versterkt kan worden en drager kan zijn van ontwikkeling van natuurwaarden in het gebied, aansluitend op die van de duinen. Een duurzaam watersysteem dat multifunctioneel te benutten is een belangrijke onderlegger voor ontwikkelingen in het gebied.	Wordt verwerkt in nota	X		
Bescherm vitale infrastructuur voor de openbare drinkwatervoorziening. Door de Groene Buffer loopt de BAL2 transportleiding die water vanuit de Afgedamde Maas en de Lek aanvoert naar de duinen voor productie van drinkwater. Van deze leiding zijn 1,3 miljoen mensen in de regio afhankelijk om dag in dag uit drinkwater uit de kraan te krijgen. Dunea vraagt de bescherming van deze vitale infrastructuur op te nemen in alle ruimtelijke plannen en deze daartoe op te nemen in deze nota.	wordt verwerkt in nota	X		

Maak toekomstige ontwikkeling van drinkwaterwinning mogelijk. In de drinkwaterverkenning 2040 van de Provincie Zuid-Holland is vastgelegd hoe de drinkwaterbedrijven in Zuid-Holland ook in de toekomst voor voldoende drinkwater moeten zorgen. Gegeven ontwikkelingen als bevolkingsgroei, verstedelijking, klimaatverandering en toenemende risico's op verstoring van de aanvoer van water door vervuiling van oppervlaktewater heeft Dunea een multibronnen programma geïnitieerd. Hierin onderzoeken en ontwikkelen we nieuwe bronnen van drinkwater. De Groene Zone maakt deel uit van het zoekgebied voor deze bronnen. Dunea wil deze vanaf 2030 beschikbaar hebben (zie bijgevoegde kaart). Specifiek gaat het om: Het Valkenburgse Meer en Brak water in de ondergrond in een zone langs de binnenduinrand. Naar verwachting kan een toekomstige drinkwaterfunctie goed aansluiten op een multi-functionele ontwikkeling van het gebied waarin synergie kan worden gerealiseerd tussen drinkwater, natuur, recreatie en andere functies die een lange termijn groene invulling van het gebied garanderen.	Wordt opgenomen in nota; gedetailleerde uitwerking later			
4) Cultuurhistorie				
Tankgracht is beladen erfgoed, mag niet zoveel aandacht krijgen of hoeft niet behouden te blijven.	Tankgracht is een Rijksmonument, dus moet behouden blijven. Kan daarnaast een functie in het landschap gaan vervullen. Zorgvuldigheid is geboden, b.v. duidelijke toelichting ter plekke.			X

De Groene zone vormt een mooie verbinding tussen de duinen en het groene hart. Dat gebruikt kan worden als uitloop/recreatiegebied voor de bewoners van de nieuwe woonwijk en als een soort buffer/opvanggebied van het Duin en Lentevreugd kan gaan fungeren. Een soort lichtgroene zone die ook voorkomt dat de verstedelijking nog verder doorzet. Het zou goed zijn als er in het gebied op een passende manier aandacht komt voor de cultuurhistorie, dit kan uitgewerkt worden d.m.v. informatiepanelen, excursies, educatieve activiteiten etc.	Kan worden meegenomen in de nota	X		
--	----------------------------------	---	--	--

Cultuurhistorische kaders (3.3.): "De Oude Tankgracht wordt, als cultuurhistorisch monument, uitgegraven, zichtbaar en bereikbaar gemaakt voor publiek en aangesloten op de open waterstructuur van de nieuwe woonontwikkeling". Aangezien de gehele Tankgracht tot ecologische verbindingszone is verklaard, zal het een 'uitdaging' worden om de cultuurhistorische, recreatieve en ecologische functies te combineren. Een en ander is afhankelijk van de beoogde profiel. Vanuit ecologisch oogpunt is een steile kant niet gewenst. Vervolgens zullen we moeten bezien wat dan de gevolgen zijn op de EVZ doelen. Zie opmerking bij Ecologische kaders (3.4) mbt ontbreken van beheertypen en doelsoorten in stappenplan die wel in 'Herziene Nota Ecologische Verbindingen' ATKB/Provincie Zuid-Holland, 2017 genoemd worden. Overigens voldoet het zuidelijk uiteinde van de Tankgracht in de huidige toestand waarschijnlijk al redelijk als verbindingszone voor bepaalde doelsoorten, zie onderstaande foto (maar blijft dat zo?) De oevers volledig ontsluiten voor recreanten of een sterke toename van recreatievaart op de Tankgracht is overigens ongewenst voor doelsoorten die een bepaalde rust nodig hebben. Dit geldt in het bijzonder voor waar de Tankgracht grenst aan het Bunkerbos (zie bovenstaande foto): het is van belang dat het Bunkerbos als 'bosstapsteen' voor doelsoorten als boomvalk, ransuil, marterachtigen of baltssende vleermuizen zijn rust in belangrijke mate behoudt.	Wordt verwerkt in nota		X	
--	-------------------------------	--	----------	--

Cultuurhistorische kaders (3.3.): "De Oude Tankgracht wordt, als cultuurhistorisch monument, uitgegraven, zichtbaar en bereikbaar gemaakt voor publiek en aangesloten op de open waterstructuur van de nieuwe woonontwikkeling". Aangezien de gehele Tankgracht tot ecologische verbindingzone is verklaard, zal het een 'uitdaging' worden om de cultuurhistorische, recreatieve en ecologische functies te combineren. Een en ander is afhankelijk van de beoogde profiel. Vanuit ecologisch oogpunt is een steile kant niet gewenst. Vervolgens zullen we moeten bezien wat dan de gevolgen zijn op de EVZ doelen. Zie opmerking bij Ecologische kaders (3.4) mbt ontbreken van beheertypen en doelsoorten in stappenplan die wel in 'Herziene Nota Ecologische Verbindingen' ATKB/Provincie Zuid-Holland, 2017 genoemd worden. Overigens voldoet het zuidelijk uiteinde van de Tankgracht in de huidige toestand waarschijnlijk al redelijk als verbindingzone voor bepaalde doelsoorten, zie onderstaande foto (maar blijft dat zo?) De oevers volledig ontsluiten voor recreanten of een sterke toename van recreatievaart op de Tankgracht is overigens ongewenst voor doelsoorten die een bepaalde rust nodig hebben. Dit geldt in het bijzonder voor waar de Tankgracht grenst aan het Bunkerbos (zie bovenstaande foto): het is van belang dat het Bunkerbos als 'bosstapsteen' voor doelsoorten als boomvalk, ransuil, marterachtigen of baltse vleermuizen zijn rust in belangrijke mate behoudt.	Wordt verwerkt in nota	X		
---	-------------------------------	----------	--	--

Algemeen (P3): Archeologische terreinen van provinciaal terreinen dienen volgens Verordening in situ behouden te blijven; Overige archeologische terreinen zijn onderdeel van het masterplan Nieuw Katwijk. Onderdelen WOII zijn van bijzonder cultureel belang en maken deel uit van Atlantic wall, bijzondere structuur in het Zuid-Hollandse landschap.	ter kennisgeving aangenomen			X
Tankgracht (P10): Tankgracht is rijksmonument; als zodanig dient vergunning bij RCE en gemeente te worden aangevraagd	ter kennisgeving aangenomen			X
Na de zaak uitvoerig bestudeerd te hebben, kom ik tot de conclusie dat de uitkomsten van het cultuurhistorische onderzoek op een goed en juiste wijze zijn meegenomen in de Nota van Uitgangspunten. De waarde als een van de weinige nog in hun oorspronkelijke setting gelegen tankgrachten van enige omvang wordt onderkend en als ontwikkeluitgangspunt meegenomen. De herkenbaarheid wordt vergroot door gedempte delen alweer in fase 2 terug te brengen. Een fase die vanuit met provinciale (groen en geen erfgoed)subsidie kan worden gerealiseerd. Daarnaast is er sprake van de ontwikkeling van een fietspad langs een deel van de tankgracht dat eveneens de beleving zal vergroten. De (drie voorgestelde) landschappelijke elementen worden wel aangehaald, maar nog niet concreet ingebracht. De financiële ruimte moet daarvoor ook gezocht worden bij de partners. Mogelijk kan dit, afhankelijk van de kosten en uitwerking, in een later stadium binnen de Erfgoedlijnen worden ingebracht.	Voor kennisgeving aangenomen			X
5) Ecologie				
Worden bestaande grenzen Natura2000-gebied uitgebreid?	Niet in het kader van de gemeentelijke planvorming voor de GZ. De grens van N2000-gebieden wordt op nationaal niveau vastgesteld.			X
Wat is NPDPH	Nationaal Park Hollandse Duinen; wordt in de NvU uitgeschreven, met verwijzing naar website.	X		

Subsidie voor particulieren mogelijk voor ecologische oevers Kaswatering?	Hoogstwaarschijnlijk vanuit de Provincie.		X	
Komt er een aansluiting vanuit de GZ op het Barakkenbos en het Panbos?	Wel een ecologische aansluiting, geen verkeerstunnel.		X	
De natuurlijkvriendelijke oevers graag niet afzetten met palen en schrikdraden. Niet goed voor de openheid van het gebied en het maakt de begrazing ondoenlijk.	Is waarschijnlijk niet nodig, gemeente zal zich inspannen om dit in de GZ niet te verplichten.		X	
Liever in de gehele Groene Zone een zonering van 100 meter langs de oevers aanhouden, in plaats van een zonering van 50 meter uitsluitend langs de randen van de ecologische zone.	Binnen de doelstellingen van landelijk beleid t.a.v. de ecologische verbindingszone wordt een 50m brede strook aangehouden. Overige ingrepen zijn ondersteunend aan deze doelstelling.		X	
Hoe breed is de ecologische zone? Op de kaart in de NvU lijkt deze heel breed.	De strook op de kaart is schetsmatig, dikte geeft aan dat deze zone belangrijk is. In de praktijk wisselt de breedte, maar ligt deze gemiddeld rond de 50 meter.	X		
Graag landbouwkundig advies namens de agrariërs, op kosten van gemeente, om mee te denken met de ecologen van de Provincie en het Rijksvastgoedbedrijf.	Gemeente zal dit regelen en vergoeden. Het mooist is immers als de agrarische invalshoek en de ecologische invalshoek elkaar versterken.		X	
Graag landbouwkundig advies inwinnen over de toekomst van het boerenbedrijf.	Gemeente zal dit regelen, sluit aan op vorig punt.		X	

Knelpunten (2.2.): Het MOB-complex en Camping Maaldrift worden benoemd als "een ernstige versmalling van de Groene Zone, waardoor de gewenste ecologische verbinding met het Groene Hart wordt belemmerd". Dit behoeft enige nuancering. Sommige doelsoorten die juist bosschages of bosranden als verbindingselement nodig hebben, zoals boommarter, eekhoorn en vleermuizen, zullen dit echter niet als 'versmalling' ervaren maar eerder als een welkome stapsteen. Dit vanwege de rust en bosschages op het MOB-complex, terwijl ook de houtsingel rondom de camping tamelijk breed is en daardoor geschikt lijkt als verbindingzone voor genoemde soorten. Voor doelsoorten van meer open en natte gebieden ligt dat uiteraard anders, maar de grootste versmalling c.q. belemmering voor de verbinding met het Groene Hart is uiteraard de A44 (waarbij er dan ook nog gekozen is voor een droge faunapassage, niet voor een natte).	Wordt meegenomen in de uitwerkingen van de ecologische verbindingzone		X	
---	--	--	---	--

Landschappelijke kaders (3.1.): De keuze om de Groene Zone zo veel mogelijk 'open' te houden (behalve op de zuidwestflank, zie kaart) betekent automatisch dat het ongewenst is om binnen de EVZ allerlei laanboomstructuren aan te brengen ten behoeve van de doelsoorten eekhoorn, boommarter en vleermuizen. Voor die doelsoorten is al een goed alternatief aanwezig (dat vermoedelijk ook al door die soorten wordt gebruikt of kan worden gebruikt), namelijk de laanbomen, bosschages en erfbeplanting op de hoger gelegen zuidwestflank van de Groene Zone, d.w.z. langs de rand van de bebouwing van Wassenaar en op en langs de golfbaan. Dit uitgangspunt missen we in de NvU, maar is wel nader uitgewerkt in het Stappenplan. Wij onderschrijven deze feitelijke splitsing van de EVZ in een open vochtige/natte veenverbinding en een droge (zand)verbinding met houtsingels, bosjes en laanbomen (zoals ook in het stappenplan opgenomen). Waarbij voor de nadere uitwerking aandacht wordt gevraagd voor een beleidsmatige borging van de lijnvormige lanen en beplanting (immers hier loopt niet de volwaardige ecologische verbinding die planologisch beschermd is). Voor de droge EVZ is behoud van stukjes houtsingel, lage struiken als faunabegeleiding aan de zuidkant van Camping Maaldrift van belang om deze soorten van de faunapassage onder de N44 gebruik te laten maken.	wordt verwerkt in nota	X		
---	-------------------------------	----------	--	--

Ecologische kaders (3.4): Uitgangspunt van de provincie voor de inrichting van alle ecologische verbindingzones in Zuid-Holland is de 'Herziene Nota Ecologische Verbindingen' (ATKB/ Provincie Zuid-Holland, 2017). De doelsoorten genoemd in de Nota van uitgangspunten zijn gebaseerd op het stappenplan. In het Stappenplan wordt de Herziene Nota Ecologische Verbindingen onder 'Keuze doelsoorten' wel genoemd als één van de 'relevante studies en plannen', maar uitgangspunt in de selectie van doelsoorten in het stappenplan is steeds een ander document, namelijk de "Projectverkenning droge en natte verbinding Horst en Voorde" (Vista et al., 2017). We constateren dat hierdoor niet alle beoogde natuurbeheertypen en bijbehorende doelsoorten uit de genoemde herziene nota van de provincie goed zijn meegenomen in de plannen en kaarten. Hierbij moet ook worden opgemerkt dat het 'afvallen van doelsoorten en beheertypen' in het selectieproces voor de aanleg van de ecopassage Maaldrift niet automatisch betekent dat die soorten en beheertypen dan ook afvallen in de overige delen van de verbindingzone. De volgende beheertypen ontbreken: Zoete plas (30%), Vochtig hooiland (10%) en Ruigteveld (5%) (percentages van het beoogde aandeel in de EVZ zijn indicatief). Waardoor er ook enkele doelsoorten onbenoemd blijven. We gaan met gemeente Wassenaar hierover in gesprek hoe dit verder in te passen. Daartoe zien we wel mogelijkheden om dit in de ecologische bouwstenen van het stappenplan te realiseren. Zie voor de splitsing van de ecologische verbinding in een droge verbinding (langs Wassenaar) en een natte verbinding (langs het Valkenburgse Meer en de Tankgracht) de opmerkingen daarover onder 'Landschappelijke kaders' (par. 3.1).	Voor kennisgeving aangenomen; wordt als randvoorwaarde meegenomen in de uitwerking van de Ecologische VerbindingsZone (EVZ).		X	
---	---	--	----------	--

Uitgangspuntenkaart (bijlage): Vanwege de gewenste ecologische aansluiting op de Faunapassage zal de arcering 'Volwaardige Ecologische verbinding' ten zuiden van de Valkenburgse Meer iets opschuiven richting Faunapassage en niet direct over het perceel van de Camping Maaldrift. Ecologisch beheer van dit perceel zou wel een ecologische aanvulling kunnen zijn (gemeente Wassenaar is daarover in gesprek). De het handhaven van de bomenrij/struweel op de kaart als verbinding tussen de faunapassage en de houtsingel aan de zuidzijde van de camping zijn wel zeer wenselijk (zie opmerking Landschappelijk kaders 3.1).	ter kennisgeving aangenomen, wordt meegenomen als suggestie bij de inrichting van de Ecologische VerbindingsZone en inrichtingsplannen.		X	
In de tekst wordt geen 1 keer genoemd dat er een nieuwe NNN verbinding komt. Wel wordt er gesproken over een volwaardige ecologische verbinding. Ik weet niet of dit hetzelfde is. Ik kan mij voorstellen dat een NNN-gebied van een specifieke waarde moet zijn en dat dit bij een ecologische verbinding anders ligt. Ik ben geen groen/ NNN expert, maar door het de titel NNN-verbinding te geven is het duidelijker wat er bedoeld wordt. Daarnaast lijkt het mij belangrijk de uitgangspunten hiervoor te benoemen.	wordt verwerkt in nota	X		
Blz 17 voor welke soorten wordt de ecopassage geschikt gemaakt?	voor 'droge' soorten, zoals waterspitsmuis, dwergmuis, eekhoorn.	X		
6) Recreatie				
Heeft zweefvliegen toekomst in de GZ?	Op initiatief van RVB (grondeigenaar) heeft provincie de procedure tot beeindiging Luchthavenregeling voor zweefvliegen opgestart. Huisvesting van de vereniging is wellicht mogelijk.		X	
Is een startbaan van gras een optie?	Niet meer relevant wanneer Luchthavenregeling is beeindigd.			X
Heeft modelvliegen toekomst in de GZ?	In de nota is geen rekening gehouden met ruimte en/of programma voor modelvliegen.			X

Graag aangeven hoeveel/waar fiets- en wandelpaden komen.	Dit wordt op uitwerkingsniveau uitgevoerd. Op dit moment is nog niet duidelijk waar aangesloten kan worden op bestaande en nieuwe fiets- en wandelpaden in de omgeving		X	
Gevolgen voor GZ benoemen van de wens van gemeente Katwijk om recreatieve waarde Valkenburgse Meer te versterken.	Wordt benoemd in NvU, en in de uitwerking in kaart gebracht	X		
Er is op de kaart nog geen oost-west (fiets) verbinding ingetekend, we verwachten dat hier wel behoefte aan zal zijn.	Oost-west fietsverbinding komt tot stand via doorgetrokken Ruigelaan, Kokshoornlaan, etc. Wordt verduidelijkt in nota	X		
Recreatie (3.5): De NvU benoemd dat de ecologische verbinding tussen de duinen en het Groene Hart één van de hoofddoelstellingen is van het project Groene Zone. In dat kader deel ik de spanning op welke wijze het gebied een deel van de recreatiebehoefte vanuit de nieuw te bouwen wijk gaat opvangen. Het NvU benoemd dat de Groene Zone in hoofdzaak een agrarisch ecologisch gebied zal worden, mede gericht op extensieve recreatie. Dit komt overeen met het huidige bestemmingsplan landelijk gebied 2015 Wassenaar voor de functie natuur (= de ecologische verbindingszone, EVZ). Ik sluit me aan dat bij eventueel doortrekken van het smalspoor een tracé door/langs het woongebied meer in de rede ligt. Er zal er goed naar de zonering en beschikbare ruimte gekeken moeten worden om een functionerende ecologische inrichting te maken. De positie en wens voor brede recreatieve fietspaden (extensieve recreatie) heeft hier ook raakvlak mee.	Voor kennisgeving aangenomen			X

Ook niet helemaal duidelijk is of het gebied een deel van de recreatiebehoefte vanuit de nieuwe te bouwen wijk gaat opvangen. Waarschijnlijk is het bewust niet genoemd en ligt het gevoelig, maar behalve dat voorzichtig het woord extensieve recreatie valt zou ik iets explicieter zijn, want anders loop je het risico dat er verschillende verwachtingen zijn. Ik denk dat het gebied een belangrijke rol voor de nieuwe te bouwen woonwijk kan vervullen, een woonwijk die overigens aan drie zijden door infrastructuur wordt begrensd. Door een goede zonering kun je dan nog steeds een goede ecologische inrichting maken.	ter kennisgeving aangenomen (met extra toevoeging behoefte nieuwe woonwijk)			X
Valkenburgse meer: als je straks mogelijk een rondje Valkenburgse meer kunt wandelen/ treinen/ skeeleren zou het leuk zijn als er halverwege (gezien vanuit de opstapplaats van de stoomtrein) ook een leuke plek/ stop zou zijn. De westelijke punt van het meer leent zich hier heel goed voor, op de overgang tussen open land, meer, stad en (Bunker)bos. Dat kan een hele leuke plek worden, mogelijk met een bijzondere functie. Misschien kan daar een sterretje op de kaart komen?	Goede suggestie, wordt meegenomen in de uitwerking		X	
Versterk de bufferfunctie van het gebied voor de duinen. De Groene Zone maakt onderdeel uit van het Nationaal Park Hollandse Duinen in oprichting. Binnen de contour van het Nationaal Park maakt de Groene Zone deel uit van de zone langs de binnenduinrand die een beoogde bufferfunctie heeft voor het kerngebied de duinen. De bufferzone vormt de inbedding van het Natura 2000- en waterwingebied in een landschap rijk aan biodiversiteit, met duurzaam landgebruik en ruimte voor economische activiteiten die gebruik maken van aantrekkingskracht en imago van het kerngebied de duinen. Kansen om de bufferfunctie te versterken zijn: -	Het vergroten van de opvangcapaciteit van het gebied voor recreatie, om het kwetsbare duingebied te ontlasten, -	Het versterken van het karakter van een ecologische verbinding tussen duinen en Groene Hart op landschapsschaal, met zowel een betere dooradering van natuur in agrarisch als de ontwikkeling van natuurgebieden. -	Duurzaam, emissie-arm landgebruik.	Wordt verwerkt in de nota

7) Verkeer				
Kunnen fietspaden mede gebruikt worden door paardenrijtuigen?	Slechts beperkt. Veiligheid staat voorop en verbreding van fietspaden voor dit doel is niet aan de orde.			X
Kunnen bestaande bedrijven met groot materieel een eigen wegontsluiting krijgen?	Hoogstwaarschijnlijk te dure maatoplossing			X
Graag wandelen en fietsen op N441 scheiden.	Is ook de ambitie van de gemeente Wassenaar en Katwijk. N441 is evenwel nog steeds een provinciale weg. Pas wanneer provincie bereid is weg over te dragen (wordt voorlopig niet voorzien) aan de gemeente(n) kunnen plannen gemaakt worden voor herinrichting/afwaardering, met scheiding van wandel- en fietspaden.		X	
Pas op voor sluipverkeer na evt. afwaardering N441.	Blijvend aandachtspunt; gemeente zorgt voor ontmoediging indien noodzakelijk		X	
Er wordt (verder onderzocht of) het fietspad langs Valkenburgse meer kan worden verbreed tot 3,5 m. Dit graag bij recreatieve kaders expliciet kunnen opnemen.	Wordt verwerkt in nota	X		
Blz. 14 staat dat zachte zone niet doorsneden zal worden door verkeersstructuren. Betekent dit ook dat dat er vanuit de wijk geen langzaamverkeersroutes het gebied in gaan? Dat zou een gemiste kans zijn voor de nieuwe bewoners. Ook op deze pagina de ongewenste ruimtelijke effecten van paardenhouderijen. Wellicht goed om te benoemen welke dat precies zijn. Het zou mij niet verbazen als de agrariërs in dit gebied dit er deels bij doen omdat de bedrijven zo klein zijn dat een gewoon agrarisch bedrijf niet uit kan. Meer kennis van de huidige agrarische bedrijven en het maken van concrete afspraken met de paardenhouders kan wellicht tot goede oplossingen leiden.	Er zijn recreatieve aansluitingen (fietspaden, wandelpaden en ruiterroutes) met PLV voorzien; wordt afgestemd met het stedenbouwkundig plan PLV. Exacte locatie aansluiting(en) nog niet bekend		X	
8) Duurzaamheid				
Kan er een kleine zonneweide komen in de GZ?	In de nota van uitgangspunten wordt geen rekening gehouden met opwekking van hernieuwbare energiebronnen (wind, zon). Prioriteit heeft het open, landelijke en landschappelijke karakter van de Groene Zone. Zonneweides, alsmede windturbines, dragen niet bij aan dit karakter.			X

Komen er windturbines in de GZ?	In de Groene Zone komen geen windturbines. Wel is de gemeente Katwijk een onderzoek gestart naar windturbines langs het Valkenburgse meer.			X
9) Financiën				
Agrariërs willen niet starten met herinrichting voordat er duidelijkheid is over financiering van uitruil van gronden.	Daar is begrip voor. Gemeente zal wellicht onderdelen van uitvoering naar voren halen, maar dit niet van de agrariërs verlangen.		X	
Wie gaat recreatieve en landschappelijke aanpassingen aan het Volkstuinpark betalen?	wordt onderzocht. Wellicht (deels) door de provincie, vanwege relatie met ecologische zone. Ook gemeentelijke bijdrage is denkbaar.		X	
Graag meer inzicht in financiële mogelijkheden voor de GZ.	Kan nu nog slechts beperkt, gemeente is hiervoor in hoge mate afhankelijk van samenwerkingspartners		X	
Planhorizon (1.7): De provinciale subsidie wordt door Wassenaar op enkele quick wins ingezet (subsidievoorwaarden realisatie uiterlijk eind 2022 afgerond). Voor de provincie is het van belang om het perspectief richting 2030 te borgen met afspraken waarbinnen Wassenaar de realisatie van de resterende maatregelen gaat (laten) realiseren. Uiteindelijk dient er een volledig aaneengesloten ecologische verbinding te zijn. Voorgesteld wordt hiervoor (een bijlage in) de SOK-in-woording in te zetten.	Voor kennisgeving aangenomen			X

Ingekomen plannen				
Initiatief voor forellenvijver (locatie Helofytenfilter) en/of roofvogelshows.	Helofytenfilter ligt formeel in PLV; gebied is in eigendom van RVB. RVB houdt geen rekening met zo'n initiatief. Roofvogelshows zijn, gelopt op de bescherming van (weide-)vogels, niet gewenst.			X
Initiatief publiek toegankelijk maken van volkstuinvereniging, vergroten biodiversiteit en educatie. Initiatiefnemer: Volkstuinvereniging	Initiatief sluit aan bij de ambities van de Groene Zone. Kan worden geïmplementeerd in de uitwerking.		X	
Initiatief ontwerp Oostdorperweg centrale locatie JK van den Dool	Initiatiefnemer heeft de ambitie nieuwbouw te plegen ten behoeve van bedrijf JK van den Dool, aan de Oostdorperweg 207. Deze ambities sluiten niet aan op de ambities de Groene Zone te transformeren naar een agrarisch landschap met ecologische waarden en recreatief medegebruik.			X
Initiatief Verkenning Groene Corridor Valkenburg	Alhoewel een aantal onderdelen van de visie een Groene Corridor te realiseren ook worden onderschreven in de ambities van de Groene Zone, wordt grotendeels voorbij gegaan aan de reeds aanwezige agrariërs. Binnen de ambities van de Nota van Uitgangspunten is dit een harde randvoorwaarde. Wel zullen wij onderzoeken op welke wijze ruimtelijk en ecologisch aansluiting gevonden kan worden bij Lentevreugd, de Ecologische Verbindingszone en de zuidrand van de toekomstige wijk. Kanttekening hierbij is de financiële en maatschappelijke haalbaarheid.		X	

3.

Gespreksverslagen

Vanwege regelgeving omtrent AVG zijn namen geanoniseerd.

Verslag participatiebijeenkomst Groene Zone Wassenaar 3 september 2020

Vanwege de coronamaatregelen vond deze bijeenkomst online plaats, via een livestream die te volgen was op de speciale pagina www.wassenaar.nl/groenezone. Bewoners en ondernemers konden via Whatsapp vragen en reacties meegeven naar een tijdelijk telefoonnummer. Deze werden vervolgens aan de orde gesteld door de gespreksleider. Na afloop was de bijeenkomst ook nog terug te zien.

Op donderdag 3 september organiseerde de gemeente Wassenaar een online bijeenkomst voor bewoners, ondernemers, omwonenden en andere geïnteresseerden en belangengroepen van de Groene Zone op het terrein van het voormalige vliegveld Valkenburg. Aanleiding zijn de plannen om dit bijzondere grotendeels agrarisch gebied opnieuw vorm te geven, met ruimte voor natuur als recreatie. Op Katwijkse grondgebied komt een nieuw dorp met ruim 5.000 woningen en het gebied tussen Wassenaar en het nieuwe dorp wordt ingericht als Groene Zone. De gemeente Wassenaar is de trekker hiervan. Tijdens de bijeenkomst is de Nota van Uitgangspunten besproken en zijn vragen van omwonenden behandeld. Dit verslag is een samenvatting van de avond, inclusief alle vragen met antwoorden. De presentatie van de avond is te downloaden op de website, evenals de Nota van Uitgangspunten.

Introductie

■■■■■, gespreksleider van communicatiebureau De Wijde Blik, opent de avond. Verder aanwezig zijn wethouder ■■■■■ en landschapsontwerper ■■■■■. ■■■■■ legt uit hoe bewoners vragen kunnen stellen tijdens de avond via een tijdelijk WhatsApp nummer. Deze vragen worden dan vervolgens aan het einde van de presentatie beantwoord. Daarna bespreekt Arjan het programma van de avond.

Vervolgens neemt de wethouder het woord en licht toe wat het gebied zo bijzonder maakt. Het gebied ligt tussen Wassenaar en het nieuw te bouwen dorp Valkenburg. Ook is het een schakel tussen het duingebied en het Groene Hart, heeft het veel ecologische waarden en een rijke historie. ■■■■■ vertelt dat het gebied ook niet voor niets de Groene Zone heet, aangezien er nadrukkelijk is gekozen voor behoud en versterking van het gebied. Er spelen echter veel verschillende belangen. ■■■■■ vraagt aan de wethouder hoe de gemeente hiermee om gaat. De wethouder licht toe dat de agrarische en cultuurhistorische waarden van het gebied goed gekoppeld kunnen worden aan de recreatieve waarde, zo lang het gaat om 'extensieve recreatie', dus relatief kleinschalig. ■■■■■ zegt dat het niet de eerste keer is dat de Groene Zone wordt besproken en vraagt wat er is gedaan met de inventariserende gesprekken die architect Strootman in 2017 heeft gevoerd. De wethouder licht toe dat de uitkomsten van die gesprekken veel hebben om de huidige Nota van Uitgangspunten op te stellen. De ideeën waar ook draagvlak voor was in de gemeenteraad zijn meegenomen in de nota.

Huidige situatie

■■■■■ legt kort de huidige stand van zaken uit. De Nota van Uitgangspunten is eerder behandeld door het college van burgemeester en wethouders en op deze bijeenkomst kunnen alle geïnteresseerden hun mening uiten. Daarnaast wordt de komende weken nog een aantal aanvullende gesprekken gevoerd met belangenorganisaties. Op 21 september vindt een volgende bijeenkomst met terugkoppeling op basis van de

uitkomsten plaats. Hierna zal De Wijde Blik een participatierapport opmaken en versturen naar de gemeenteraad.

Vervolgtraject

■ neemt vervolgens het woord en vertelt hoe het vervolgtraject er uit zal zien. Hij geeft aan dat de eerste stap zal zijn om aan de hand van de uitgangspunten een uitvoeringsprogramma te maken. Het is lastig te voorspellen wanneer de eerste zichtbare veranderingen zijn te verwachten, maar de hoop is dat op het gebied van ecologische verbinding eind volgend jaar al de eerste resultaten te zien zijn. De grotere, ingrijpende veranderingen zijn niet voor de korte termijn, maar er kunnen al kleine stappen worden genomen.

Samenvatting Nota van Uitgangspunten

In de Nota staat een aantal kwaliteiten, knelpunten en natuurlijk de uitgangspunten zelf. Deze worden kort samengevat.

Kwaliteiten

De belangrijkste kwaliteit van het gebied is ten eerste de openheid van het agrarische gebied, wat de gemeente graag wil behouden. Ook heeft het gebied grote ecologische kwaliteiten. Het is een belangrijke schakel tussen de oude duinen en het veenweidegebied. Dat is aan de ene kant een ecologische kwaliteit en tegelijkertijd een recreatieve kwaliteit. Ook het water in het gebied is een belangrijke kwaliteit, zoals het Valkenburgse meer. Het meer valt officieel niet onder het grondgebied van Wassenaar, maar de uitbreiding wel, dus is het alsnog opgenomen in de Nota.

Knelpunten

■ nuanceert dat het MOB-complex en bedrijventerrein Maaldrift in de Nota als knelpunt wordt beschouwd. Niet zozeer het MOB-complex en het bedrijventerrein zelf zijn een knelpunt, dus dat blijft intact. Het gaat meer om de ecologische verbinding die langs dat terrein loopt. Er zal een onderzoek komen naar de beste oplossing.

Bij de Camping Maaldrift geldt dat niet zozeer de hele camping een probleem is, maar dat het vooral gaat om het noordelijk deel ervan. Dat ligt in de weg van de ecologische verbinding en daarom zijn er gesprekken met de eigenaar van de camping om het noordelijk deel van de camping te herstructureren.

Wel een duidelijk knelpunt voor de Groene Zone is Avalex, het afvalverwerkingsbedrijf. Er wordt bekeken of dit kan worden verplaatst.

Tot slot is de verkeersdruk op de N441 een knelpunt. Er wordt al volop onderzocht of de verkeersdruk hier omlaag kan worden gebracht en de weg meer kan gaan functioneren als een lokale weg.

'Nader te onderzoeken'

In de Nota staat ook nog een categorie 'nader te onderzoeken'. ■ legt uit dat er een aantal elementen en bedrijven in het gebied zijn die soms niet geheel passen. Het plan is om samen met de desbetreffende eigenaren en ondernemers naar een oplossing te zoeken. Ook bekijkt de gemeente samen met de Vereniging voor Zweefvliegers waar het zweefvliegen zo goed mogelijk in de Groene Zone kan worden gehuisvest.

■■■■■ krijgt tussendoor alvast een vraag binnen. Een van de kijkers vraagt waar het Strootman-rapport te vinden is. ■■■■■ zegt toe dat dit opnieuw op de website van de gemeente zal worden geplaatst.

Uitgangspunt 1: begrenzing

Over de begrenzing van het gebied is veel politieke discussie geweest. In goed overleg met de gemeente Katwijk wordt gewerkt aan de bufferfunctie en de groene begrenzing van de Groene Zone. De gemeente Wassenaar hecht sterk aan een groene omlijsting van de Groene Zone.

Uitgangspunt 2: landschappelijke kaders

Belangrijke landschappelijke kaders zijn het behouden van de openheid en het behouden van de hoofdbestemming van het gebied: het agrarisch gebruik. Voor het 'Unmanned Valley' gebied, een drone-testgebied, zal samen met de gemeente Katwijk een nieuwe locatie worden gezocht, maar dit zal nog geruime tijd duren. De gemeente wil paardenhouderijen concentreren aan de zuidzijde van het gebied, zodat de rest van het gebied zo open mogelijk kan blijven.

Uitgangspunt 3: waterstaatkundige kaders

Het plan is om de oude waterstructuur (van voor de aanleg van de landingsbaan) zoveel mogelijk te herstellen, met toevoeging van ecologische kwaliteiten. Ook zal er geprobeerd worden de grotere watergangen doorvaarbaar te maken en wordt de deels gedempte tankgracht weer opengelegd.

Uitgangspunt 4: cultuurhistorische kaders

Aan de strandzijde ligt een aantal oude boerderijen. Deze worden zoveel mogelijk worden beschermd en versterkt, met mogelijk een aantal mooie doorzichten. Andere cultuurhistorische kaders zijn vanavond al genoemd, zoals de tankgracht.

Uitgangspunt 5: ecologische kaders

De gemeente heeft samen met de provincie als doel gesteld om een goede verbinding te maken tussen de oude duinen en het Groene Hart. Zo wordt gestimuleerd om flora en fauna het gebied in te krijgen. Heel concreet is de reeds aangelegde faunapassage bij Maaldrift. Aan de zijde van de Groene Zone moeten de dieren nog beter hier naar toe worden geleid, zodat de faunapassage optimaal wordt benut. Verder kan er op een aantal plekken in de Groene Zone vanuit ecologisch oogpunt wellicht worden gespeeld met het waterpeil, dat op agrarisch grondgebied juist bewust niet wordt aangepast.

Uitgangspunt 6: recreatieve kaders

Waar mogelijk worden goede fietspaden aangelegd. Het stoomtrein tracé heeft recreatieve waarde, maar past tegelijkertijd vanwege het vervuilende karakter minder goed in de Groene Zone. Er komt een goede plek langs het Valkenburgse meer hiervoor en hoe dit tracé verder in Valkenburg zal lopen is nu nog niet zeker. Verder zullen er ook paardenroutes zijn door het gebied.

Uitgangspunt 7: verkeer

■■■■■ geeft aan dat er al veel paden voor langzaam verkeer in het gebied lopen, die kunnen worden benut voor recreatieve routes. Alleen waar nodig worden er nieuwe paden gemaakt. Daarnaast zal er geprobeerd worden het autoverkeer in het gebied te

beperken tot bestemmingsverkeer, en niet voor doorgaand verkeer. Dit is ook het streven voor de N441.

Uitgangspunt 8: duurzaamheid

■ legt uit dat dit algemene kaders zijn die de gemeente graag wil inbedden in het totaalplaatje. Denk aan het stimuleren van een gezonde levensstijl. Duurzaamheid betekent naast een groen gebied ook een gebied dat lang behouden kan worden.

Uitgangspunt 9: financiën

Er komt ondertussen een vraag binnen over hoe de financiering van de grotere inrichtingsmaatregelen is geregeld. Dit hangt samen met het laatste uitgangspunt, de financiële kaders. ■ antwoordt dat de verwachting is dat de plannen vier miljoen zullen kosten, wat de gemeente Wassenaar niet alleen zal dragen. Er worden samenwerkingspartners gezocht, zoals de Provincie maar ook de partijen die de nieuwe woonwijken op Katwijks grondgebied realiseren. Die partijen hebben namelijk de plicht om waterberging op te lossen en dat lukt waarschijnlijk alleen in de Groene Zone. Dat levert geld op voor de plannen die Wassenaar met de Groene Zone heeft. Bij de financiën wordt komende tijd nader bekeken wat wanneer mogelijk is en wat prioriteit heeft.

Vragen

■ schakelt over naar de vragen. Er zijn veel vragen (voornamelijk van één persoon) over het zweefvliegen. Een van deze vragen is of er in het zoekgebied van de Groene Zone ook ruimte voor de sport vliegende recreatie luchtvaart zal zijn en of er rekening is gehouden met de Drone Valley presentatie: misschien is er een samenwerking mogelijk. Zou de AZV (de zweefvliegvereniging) de komende tijd ook aan tafel kunnen zitten bij de gesprekken? Dezelfde persoon vraagt ook waarom de paardenhouderijen wel kunnen blijven en de recreatieve luchtvaart niet. En of de gemeente ook bereid is naast het zweefvliegen elektrisch vliegen te faciliteren. De wethouder antwoordt dat de gemeente Wassenaar medewerking wil geven aan het zweefvliegen, maar ook heeft moeten constateren dat de ruimte die de gemeente daarvoor beschikbaar heeft beperkt is. Daarom zal er regelmatig instemming van grondeigenaren nodig zijn. Een combinatie of samenwerking met Drone Valley is denkbaar. De gemeente kijkt nu bij de huidige locatie van Avalex of daar ruimte voor de huisvesting van de zweefvliegers is, dan is de gemeente bereid mee te werken. Het Rijk is wel nieuwe regelgeving aan het maken, dus dat kan ook een complicerende factor zijn. De wethouder zegt dat de zweefvliegers niet bij de gesprekken van de komende twee weken zitten, omdat er al vaker met deze groep is gesproken.

Een andere kijker stelt dat de luchtvaartregeling waarover wordt gesproken geen luchtvaartregeling is maar een luchthavenregeling die wordt uitgegeven door de provincie en dat de maximale hoogte voor vliegen in samenspraak met Schiphol wordt bepaald. De wethouder antwoordt dat dit een langlopende en technische discussie is, maar dat het erop neerkomt dat aankomende regelgeving van hogere overheden zweefvliegen in de toekomst lastiger lijkt te maken.

De eerste vraagsteller vraagt ook of het moreel acceptabel is om in de tankgracht – aangelegd door de Duitse bezetter met behulp van dwangarbeid – te investeren. De wethouder zegt dat hier voorzichtig mee omgegaan moet worden, maar dat het wel een monument is. Als overheid heb je een plicht om daar goed voor te zorgen, ook al is het gevoelig erfgoed. ■ vraagt of er juist vanwege de beladen historie van de

tankgracht ook een heldere uitleg komt bij de tankgracht en dat bevestigt de wethouder. (Naschrift: [REDACTED] sprak hier van een bouwwerk waarmee de nazi's de bezetters wilden tegenhouden, dit was een verspreking, hij bedoelde uiteraard te zeggen dat de nazi's de bevrijders wilden tegenhouden.)

[REDACTED] stelt een vraag over (het gebrek aan) duurzame energie samenwerkingsvormen en vraagt of het gemeentebestuur een kleine zonneweide in dit gebied snel mogelijk wil maken. De wethouder antwoordt dat dit nu in de plannen niet meegenomen is en dat dit deels haaks staat op de huidige ecologische plannen, maar dat er nog naar zal worden gekeken.

Van verschillende bewoners komen er vragen binnen over de toekomst van de woonwagenlocatie en de tuinhuisjes op de Ruigelaan. De wethouder antwoordt dat beide kunnen worden behouden. Vanwege wettelijke verplichtingen is beperkte uitbreiding van de woonwagenlocatie ook mogelijk.

Vervolgens wordt de vraag gesteld of de Hoge Klei ook in de Groene Zone ligt. Dit is het geval, en de wethouder zegt dat er wensen zijn om van hier woningbouw te realiseren, maar de gemeente wil dat liever niet en dit gebied juist bij de Groene Zone betrekken.

[REDACTED] van Stoeterij In 't Groene Hout vraagt of er meer (fiets)paden voor medegebruik voor recreatieve rond- en verbindingsritten kunnen worden ingericht. De wethouder zegt de mogelijkheden te bekijken, dit hangt mede af van de vraag of de paden wel breed genoeg zijn voor de rijtuigen.

Vervolgens komt de vraag in hoeverre particulieren subsidie kunnen krijgen om de oevers die zij bezitten aan de Kaswating aan te passen op de ecologische wensen. [REDACTED] vermoedt dat er inderdaad mogelijkheden zijn om subsidie aan te vragen bij de provincie. Via een mail aan groenezone@wassenaar.nl kan de vraagsteller meer informatie op maat krijgen.

Een andere omwonende vraagt op welke manier Nieuw Valkenburg, Mient Kooltuin en de Groene Zone met elkaar verbonden worden. [REDACTED] antwoordt dat aan de noordzijde een aantal 'inprikkers' komen met autoverkeer. Er komt geen doorkoppeling van de Mient Kooltuin naar de woonwijk, alleen mogelijk een fietsbrug.

Er komt een opmerking binnen over het zoekgebied paardenhouderijen aan de zuidrand. De duurzame uitbreiding van bestaande paardenhouderijen zou niet beperkt moeten worden tot de Hoogeboomseweg maar ook de overzijde van de Oostdorperweg. [REDACTED] zegt dit in overweging te zullen nemen.

Iemand anders vraagt waarom de waterberging niet gecombineerd wordt met de visvijver. [REDACTED] antwoordt dat hier nog over gepraat zal worden, in samenspraak met de betrokkenen. Ook komt er een vraag binnen over de marinehaven. Deze ligt wel in het gebied maar wordt niet genoemd in de Nota. [REDACTED] zegt dat er samen met de wethouder al eerder een gesprek is geweest. Wat de gemeente betreft blijft de marinehaven gehandhaafd zonder verdere aanpassingen, indien er is voldaan aan de randvoorwaarden. Dat is dan ook de reden dat de marinehaven niet in de Nota wordt genoemd.

Vervolgens komt de vraag of het wandelen en fietsen langs de Katwijkseweg van elkaar gescheiden kan worden. Dezelfde vraagsteller vraagt ook of een directe aansluiting van locatie Valkenburg naar de N441 van de baan is. ■■■■■ antwoordt dat de weg van de provincie is, dus dat er niet direct een antwoord kan worden gegeven. Iemand anders vraagt vervolgens of de bestaande grenzen voor Natura 2000 uitgebreid worden. ■■■■■ antwoordt dat dit vooralsnog niet het plan is, wel zit de structuur van Natuurwerk Nederland er nog in verwerkt. Dat is een hele strenge borging van de natuur, maar een nationaal beleid in plaats van Europees beleid.

De volgende vraag is of Wassenaar via het Rijksvastgoedbedrijf invloed kan uitoefenen op een recreatieve luchtvaart locatie. De Wethouder bevestigt dat hiernaar gekeken wordt.

De laatste vraag is of er ook aansluiting van het gebied op het Barakkenbos en het Panbos komt. De Wethouder zegt dat er geen directe aansluiting komt in de vorm van een tunnel, maar dat er zoveel mogelijk aansluiting zal worden gezocht.

Afsluiting

■■■■■ sluit de avond af en neemt wat praktische zaken door: het tijdelijke telefoonnummer kan niet langer worden gebruikt, maar vragen kunnen altijd nog worden gesteld op de website van de gemeente: www.wassenaars.nl/groenezone. De volgende bijeenkomst is op 21 september om 20.00 uur, opnieuw online op deze plek. Op die bijeenkomst koppelen we zoveel mogelijk terug wat we hebben opgehaald in de gesprekken en ook via deze bijeenkomst. We proberen daarbij zoveel mogelijk aan te geven

- a) wat er kon worden verwerkt in de Nota;
- b) wat er zal worden verwerkt in het vervolgtraject, zoals het Uitvoeringsprogramma;
- c) wat niet kon worden verwerkt en waarom dat zo is.

Wethouder ■■■■■ dankt iedereen voor het kijken en voor het actief toesturen van vragen, suggesties en opmerkingen.

GESPREKSVERSLAG Participatietraject Groene Zone Wassenaar

Onderwerp: Agrarische belangen in de Groene Zone
Locatie: Raadhuis De Paauw
Datum: 7 september 2020
Aanwezigen:

Bijlage(n): geen

Inleiding

Eerdere toegestuurde opmerkingen van o.a. , landbouwkundige ingeschakeld door de drie agrariërs, worden zoveel mogelijk meegenomen. De agrarische functie heeft een hoofdrol in de Groene Zone, dit is ook door de raad zo besproken. De relatie met de ecologische zone moet nog nader worden uitgewerkt.

Vragen en overleg

De ecologische zone is al ingetekend op het land van Nellestein, is er al zicht op uitruil met grond op het voormalige vliegveld?

- De gemeente is nog geen eigenaar, maar huidige grondeigenaren en samenwerkingspartners hebben vooralsnog geen bezwaren geuit. We zijn ook gericht op samenwerking op dit punt.

De gemeente heeft geen budget opgenomen voor de aankoop en verwijst alleen naar de samenwerkingspartners. Worden die er alleen bij gehaald vanwege het geld?

- Nee. We hebben hen niet alleen vanwege hun geld erbij gehaald, maar juist ook om de inrichting van de Groene Zone zo goed mogelijk af te stemmen op de ontwikkelingen op Projectlocatie Valkenburg (het nieuwe dorp), zoals verkeer en ecologie.

In de Nota van Uitgangspunten wordt verwezen naar het NPHD, die afkorting kennen we niet.

- Dit gaat om het Nationaal Park Hollandse Duinen, we zullen dit in de Nota uitschrijven en verwijzen naar hun website (<https://www.nationaalparkhollandseduinen.nl>).

Blijft het waterpeil zoals het nu is?

- Daar gaan we als gemeente vanuit, zo lang het in onze macht ligt. Wij zijn echter niet de enigen die daarover gaan, het hoogheemraadschap van Rijnland is uitvoerend orgaan hierin. Ook Staatsbosbeheer en Dunea kunnen hier een rol in spelen.

In de Nota staat dat agrarisch gebruik "hand in hand met ecologie in de Groene Zone" gaat. Dat suggereert dat de ecologische ambities verder reiken dan de ecologische verbindingzone.

- Wat de gemeente betreft ligt de focus wel op de ecologische verbindingzone; dat is het wettelijk kader, maar we willen graag met de agrariërs in gesprek over mogelijkheden en kansen.

Kunnen de agrariërs de ecologische strook tussen hun land beheren?

- Ja, dat is onze insteek. Als daar een vergoeding tegenover staat dan moet dat worden geregeld. Zodra er een concreet plan is, kunnen we dit voorleggen aan de provincie. Zij zullen beoordelen of er een aanleg- en beheerssubsidie toegekend kunnen worden.

Het is niet wenselijk dat de natuurlijkvriendelijke oevers worden afgezet met palen en schrikdraden. Dat is niet te doen met begrazing, maar ook niet goed voor openheid van het gebied. Daarom liever een natuurlijke afbakening via bijvoorbeeld knotwilgen. Het gaat om ca. 5 km slootoever. Nellestein beheert daarvan ca. 3 km. Eerder is dit als zienswijze ingediend, we zien dit niet goed terug in de NvU. Graag alsnog meer duidelijkheid hierover in de Nota, het lijkt misschien een detail maar voor ons is dit een belangrijk punt.

- [REDACTED] zoekt uit of afscheiding met palen en prikkeldraad wel echt per definitie overal zou moeten of dat het ook anders kan. Hij vermoedt dat het geen verplichting is en belooft te checken hoe dit zit en of het alternatief van de agrariërs ook mogelijk is. Samen met de agrariërs gaan we op zoek naar de optimale situatie.

Hoe breed is de ecologische zone echt? Op de kaart in de NvU lijkt dit heel breed.

- Is schetsmatig, meer om aan te geven dat de zone belangrijk is. [REDACTED] zegt toe in de Nota te zullen aangeven wat de bandbreedte is.
Noot: over het overgrote gedeelte is deze strook (NNN) 50 meter breed.

Waar zijn de ecologen van?

- Van de Provincie en RVB, maar de gemeente is de trekker van de inrichting van de Groene Zone.

Vraag ook een landbouwkundige om mee te denken met de ecologen. Bijv. [REDACTED], of iemand van de LTO. Eerder hebben wij als agrariërs hier kosten voor gemaakt, zou de gemeente het ditmaal willen betalen?

- De wethouder vindt het een goed voorstel en belooft een landbouwkundige in te huren die met de ecologen kan overleggen om de agrarische en ecologische belangen goed op elkaar

af te stemmen. Dit zou [REDACTED] kunnen zijn of iemand anders die het vertrouwen van de agrariërs heeft.

We willen duidelijkheid over wat er wordt gecompenseerd en waar. Zonder die duidelijkheid willen we niet alvast starten met herinrichten van onze gebieden.

- Dat vindt de wethouder begrijpelijk. De gemeente zal niet volop starten met inrichten en in elk geval geen investeringen van de agrariërs vragen op dit gebied, voordat die duidelijkheid er is.

Kan de gemeente voorkomen dat andere agrariërs van buiten de Groene Zone gronden inneemt in de Groene Zone?

- Ook dat vindt de wethouder een begrijpelijk verzoek, hij belooft dit met het RVB op te nemen.

Is een paardenhouderij een agrarische functie of niet?

- Daar wordt wisselend over gedacht.

Worden bestaande paardenhouderijen verplaatst?

- In principe niet, tenzij ze dat zelf graag zouden willen. Het gaat erom dat er geen nieuwe paardenhouderijen worden toegestaan buiten de zuidstrook van de Groene Zone.

De huidige wegen zijn vaak te smal vanwege bloembakken of een zwakke berm, waardoor er geen uitwijkmogelijkheden zijn. Kunnen bepaalde bedrijven met groot materiaal, zoals het grondbedrijf, een soort achteruitgang krijgen als ze hier mogen blijven zitten?

- Die mogelijkheid gaat de gemeente uitzoeken, het is de vraag of dit overal mogelijk is.

Is er al duidelijkheid over het zweefvliegen?

- Nee, dit wordt nog uitgezocht. De gemeente heeft hier geen grond voor en de agrariërs en het RVB zijn geen voorstander, dus het kan lastig worden. Wel heeft het College de verplichting, middels een motie, de verenigingen te faciliteren in hun activiteiten.

De wethouder dankt de aanwezigen hartelijk voor hun komst

GESPREKSVERSLAG Participatietraject Groene Zone Wassenaar

Onderwerp: Volkstuinpark Ruigelaan
Locatie: Raadhuis De Paauw
Datum: 7 september 2020
Aanwezigen:

Bijlage(n): Plan Volkstuinpark Ruigelaan

Vragen en overleg

Volkstuinpark Ruigelaan heeft zelf het initiatief genomen om een plan op te stellen dat op zoek gaat naar kansen in de Groene Zone, in plaats van uit angst te denken. [REDACTED] heeft dit plan opgesteld in samenspraak met het bestuur en een deel van de leden. Het plan wordt als bijlage bij dit gespreksverslag gevoegd. [REDACTED] licht het plan op hoofdlijnen toe. Hij stelt in het plan voor om de deelgebieden hotel, woonwagenlocatie en volkstuinpark clusters in de ruimte te zien i.p.v. een aaneengesloten gebied. Ook stelt hij voor de bestaande populieren te vervangen door kleinere bomen en daarmee zichtlijnen te versterken/herstellen.

Binnen de volkstuinders is er nog wel enige terughoudendheid bij de recreatieve functie. Daarom hoort de vereniging graag een duidelijke uitspraak van de gemeente: vindt de gemeente het wenselijk dat het volkstuinpark een rol speelt in het recreatief netwerk?

- De wethouder is op hoofdlijnen enthousiast over het plan, hij herkent ook veel van de gemeentelijke uitgangspunten. Ook waardeert hij zeer dat de vereniging actief aan de slag is gegaan met de kansen die de Groene Zone biedt. Hij zit zeker een recreatieve rol weggelegd voor het volkstuinpark en vraagt naar de aarzelingen daarover binnen de vereniging.

Een deel van de mensen kan zich er wel iets bij voorstellen, anderen zien nog niet zo goed wat dit nu in de praktijk betekent. Mogelijk is een deel van de oorzaak dat sommige mensen zich nog niet zo goed betrokken voelen bij deze gedachtevorming en/of zich er te weinig een voorstelling van kunnen maken.

- [REDACTED] heeft complimenten voor de landschappelijke analyse en wijze waarop de uitgangspunten zijn verwerkt. Een aandachtspunt voor hem is wel het voorstel van de drie clusters: vanwege de vleermuizenroute lijkt een aaneengesloten route favoriet bij de ecologen. Het deel tussen tankgracht en Volkstuinpark zou de gemeente inderdaad willen versterken qua ecologie, recreatieve en educatie. Betekent inderdaad een meer publieke functie voor het volkstuinpark.
- [REDACTED] doet de suggestie dat goede voorbeelden van elders wellicht helpen. Die laten zien dat een publieke functie goed kan samengaan met tuinieren.

Voorbeelden zijn inderdaad welkom. Ook zou de vereniging wel graag willen weten hoeveel wandelaars en fietsers ze in de toekomst kunnen verwachten.

- Voor dat laatste lijkt het nu nog wat te vroeg, de gemeente heeft hier nog geen berekeningen / modellen van. Wel goed om hier te zijner tijd aan te werken.

Wie gaat de aanpassingen op/rond het Volkstuinpark betalen? Zo staan de bomen aan de randen op gemeentegrond. Maar ook zaken als een uitkijktoren e.d. (stel dat die er komt) pakken duur uit.

- Een begrijpelijke vraag, vindt de wethouder. Daar zal zeker een deel vanuit de gemeente moeten worden bekostigd. Wellicht kan ook de Provincie bijdragen, omdat er een relatie is met de ecologische zone. Het begint er mee dat we eerst met elkaar bedenken wat er precies nodig en gewenst is.

We hopen dat we als volkstuinpark in elk geval op deze plek kunnen blijven.

- Dat verwacht de wethouder wel. Tot nu toe heeft de gemeente geen negatieve geluiden van Staatsbosbeheer e.d. gehoord.

Wanneer gaat het concreet spelen voor ons?

- De wethouder geeft aan dat het nog wel jaren zou kunnen duren. Een van de zaken waar het vanaf hangt is dat het Rijksvastgoedbedrijf de Ruigelaan wil doortrekken voor langzaam verkeer, maar wanneer dat gebeurt is nog niet duidelijk.

De wethouder dankt de aanwezigen nogmaals voor hun komst en hun actieve inbreng met een eigen plan.

GESPREKSVERSLAG Participatietraject Groene Zone Wassenaar

Onderwerp: Golfclub Rozenstein
Locatie: Raadhuis De Paauw
Datum: 9 september 2020
Aanwezigen:

Bijlage(n): Kaartje met aanduidingen kavels Golfclub en omgeving

Vragen en overleg

Golfclub Rozenstein is enthousiast over de voorgenomen herinrichting van de Groene Zone, maar heeft dit gesprek aangevraagd omdat de golfclub niet wordt genoemd in de Nota van Uitgangspunten.

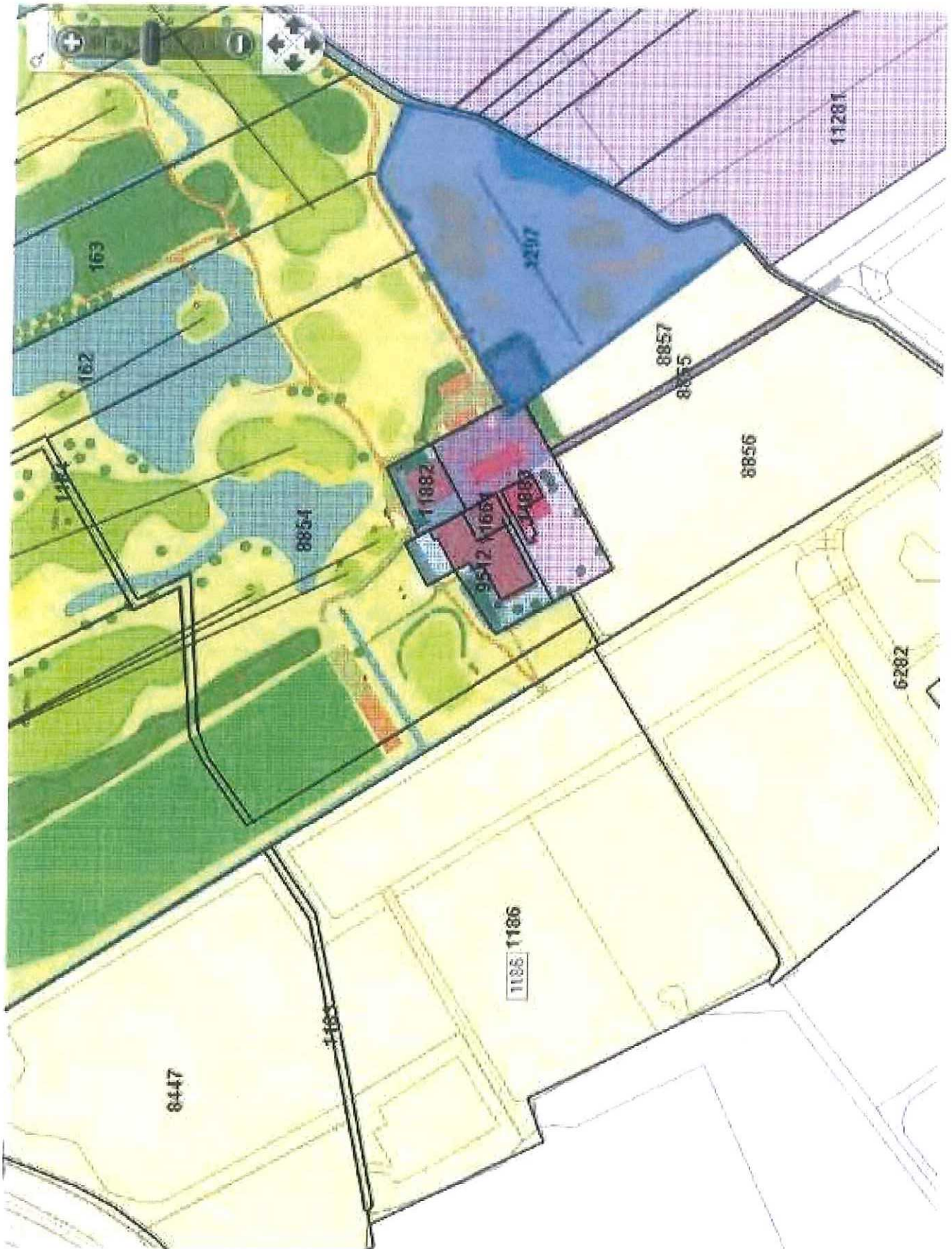
De club wil investeren in de baan en heeft volop zogeheten geo-plannen met het waterschap over de flora en fauna van het gebied. De golfclub huurt ca. 40% van het huidige terrein van de gemeente, die het op haar beurt pacht van een particulier, de huidige overeenkomst loopt af in 2037. De rest van het huidige golfterrein is in eigendom van Rozenstein.

- De wethouder geeft aan: het feit dat Rozenstein niet wordt genoemd in de Nota, impliceert dat de gemeente er geen concrete plannen voor heeft. Met andere woorden, in het licht van de Groene Zone hoeft de huidige situatie niet te worden aangepast. Eventuele uitbreidingsplannen zijn hierin nog niet meegenomen.

De uitbreidingsplannen betreffen twee delen: op korte termijn wil de golfclub liefst de naastgelegen kavel 8857 aankopen. Deze wordt nu al gebruikt door de golfclub, maar wordt gehuurd van de gemeente. Zie bijlage. In de verdere toekomst zou de golfclub liefst ook een kavel van de Hoge Klei erbij betrekken, dat heeft echter een langere adem. In beide situaties vallen de uitbreidingen in de Groene Zone.

- De wethouder zegt toe uit te zoeken wat de mogelijkheden zijn wat betreft de aankoop van kavel 8857, de bestemming hiervan aangeven en intern bij de gemeente afstemmen of mede bestuurslid van de golfclub [REDACTED] een gesprek hierover kan krijgen met de wethouder Sport.
- *Toevoeging: aan het secretariaat is gevraagd een gesprek in te plannen.*
- *Toevoeging: bestemmingsplan is te vinden op:
<https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/view>*

De wethouder dankt de aanwezigen voor hun komst en hun inbreng.

GESPREKSVERSLAG Participatietraject Groene Zone Wassenaar

Onderwerp: Vereniging van Vrienden van Wassenaar
Locatie: Raadhuis De Paauw
Datum: 09 september 2020
Aanwezigen:

Bijlage(n): geen

Reeds op 13 mei jl. heeft de VVW een brief verstuurd over de Nota. De huidige nota is deels al aangepast naar aanleiding van deze brief, de hoofdpunten van de brief vormen evengoed nog wel de basis voor dit gesprek.

Communicatie en verwachttingsmanagement

Volgens de VVW leeft in Wassenaar bij veel mensen het beeld dat er weinig voortgang zit in de Groene Zone.

Dit heeft meerdere oorzaken. Het project kost ontegenzeggelijk tijd en de gemeente is deels afhankelijk van andere partijen, zoals het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Katwijk. Toch is er al veel voortgang gemaakt. Wat er tot nu toe is bereikt, heeft een plek gekregen in de huidige Nota van Uitgangspunten, waarin ook de eerder ingebrachte wensen en zorgen zoveel mogelijk zijn verwerkt.

 adviseert intensiever over het project te communiceren om aan te geven waar het project staat en daarbij ook tussentijdse 'successen te vieren'.

Niet iedereen ziet zijn of haar inbreng terug. Uiteraard kon niet alles worden overgenomen in de Nota. Volgens de VVW kan er nog beter worden teruggekoppeld waarom iets wel of niet is opgenomen in de Nota. Deels gaat het om inbreng die te gedetailleerd, te concreet is voor een nota die gaat over uitgangspunten. In dat geval moet duidelijk worden gemaakt dat invulling later volgt.

De VVW hoopt dat de gemeente de inwoners en ondernemers van Wassenaar het vertrouwen kan geven dat de gemeente actief stuurt op het project, goed onderhandelt met samenwerkingspartners en het gebied tijdig veilig stelt voor de toekomst om te voorkomen dat vanwege een onduidelijke status alsnog gaandeweg (verder) verrommelt.

Onderbouwing Nota

Een ander belangrijk punt voor de VVW is dat de Nota volgens hen beter moet worden onderbouwd. In de eerste plaats met actuele feiten en cijfers van de huidige situatie. In de tweede plaats met actueel beleid van andere overheden: de VVW wijst erop dat het project al lang loopt en soms wordt verwezen naar beleid van jaren geleden, dat inmiddels heel goed veranderd zou kunnen zijn. In de derde plaats zou de VVW graag meer financiële onderbouwing zien. Nu roept de Nota bij de VVW vragen op over de financiële haalbaarheid. De forse Rijksbijdrage is immers in 2012 geschrapt en niet overgeheveld naar de Provincie.

De wethouder geeft aan dat de ingrepen inderdaad veel geld kosten. Een deel zal van de Provincie komen, een deel vanuit de exploitatie van de Projectlocatie Valkenburg (denk aan compenserende en mitigerende maatregelen die daar nodig zijn) en ongetwijfeld zal er ook een deel voor rekening van de gemeente Wassenaar komen. Over de financiën kan nog betrekkelijk weinig worden gedeeld in de Nota. De samenwerkingsafspraken, ook de financiële, hebben recentelijk meer vaart gekregen bij de partners.

██████████ ziet een spanningsveld tussen enerzijds de wens om meer uit te zoeken en de Nota nader te detailleren en te onderbouwen en anderzijds de wens om zaken terug te koppelen naar zowel de bevolking als de gemeenteraad, die hier nadrukkelijk om vraagt. Volgens ██████████ is dat een kwestie van goed uitleggen waarom het langer duurt.

██████████ ziet juist een spanningsveld tussen enerzijds daadkracht tonen en alvast onderdelen van de uitvoering naar voren halen en anderzijds zaken uitonderhandelen met andere partners. De wethouder benadrukt dat het bij het naar voren halen van de uitvoering gaat om zaken die al geregeld zijn. Daar wordt dus niets mee 'weggegeven'. Verder ziet hij samenwerken niet louter als onderhandelen en gelooft hij in een goede balans tussen krediet opbouwen en zaken afdwingen op het juiste moment.

Inhoudelijke punten

Tot slot wordt kort een aantal meer inhoudelijke punten aangesneden, waarbij in grote lijnen wordt verwezen naar de genoemde brief van 13 mei jl.

Agrarische functie

De VVW adviseert om een landbouwdeskundige te vragen om advies over de toekomst van het boerenbedrijf. Vanwege stikstof en andere ontwikkelingen kan het verstandig zijn om dit mee te nemen in de overwegingen.

Dit lijkt de wethouder een goede suggestie.

Verkeer

De VVW vraagt zich sterk af of de voorgestelde verkeersontsluiting van de Projectlocatie Valkenburg stand kan houden.

De wethouder geeft aan dat de gemeente sterk heeft aangedrongen op deugdelijk onderzoek cq. conclusies op dit punt. Ook heeft de gemeente zich er hard voor gemaakt dat de Mient Kooltuin niet rechtstreeks vanuit de Projectlocatie Valkenburg wordt ontsloten; ook zijn de acties van de gemeente gericht op afwaardering van de N441.

Drones

De dronewereld is een jonge sector, de VVW wijst erop dat de regels uit 2015 die worden aangehaald wellicht in de tussentijd zijn veranderd. Dit is het onderzoeken waard.

Tot besluit

■■■■■■■■■■ ringt tot slot er nog op aan om consequenties van eventuele keuzes goed inzichtelijk te maken. Dat dit eventuele strijdigheid van diverse belangen of wensen zichtbaar maakt, hoort daarbij. Denk aan hoe ecologische wensen zich verhouden tot de jacht.

Ook vraagt ■■■■■■■■■■ de om consequent te zijn bij gemeentelijke uitspraken over kwaliteiten van het gebied, ook in het licht van het Bestemmingsplan.

Mogelijk volgt naar aanleiding van dit gesprek nog een aangepaste of aanvullende brief van de VVW.

De wethouder dankt ■■■■■■■■■■ voor zijn komst en zijn inbreng.

Gespreksverslag Participatietraject Groene Zone Wassenaar St. Valkenburg Groen – 14 september 2020

Aanwezigen:

Algemeen/introductie

en stellen dat de Stichting Valkenburg Groen (SVG) grote moeite heeft met de lijnen / strategie van de Groene Zone. SVG is van mening dat de discussie omtrent de breedte van de Groene Zone, in relatie tot de wenselijkheid van woningbouw nog niet is afgerond. Er is derhalve geen haast met de inrichting van de Groene Zone. verwijst voor de volledige argumentatie naar de inspraakreactie van SVG van 31 augustus 2020, die bekend is bij de gemeentelijke vertegenwoordigers.

De wethouder geeft aan dat het traject lang duurt en dat betrokken partijen lang nodig hebben om tot elkaar te komen.

Communicatie, inspraak en voortraject

geeft aan dat SVG bezwaar heeft tegen de wijze waarop de inspraak rond de Nota van Uitgangspunten (NvU) onder Corona-omstandigheden is ingevuld. SVG is van mening dat de gevolgde werkwijze niet kan worden bestempeld als een officiële inspraakprocedure. Bovendien acht SVG de gevolgde werkwijze in strijd met het raadsbesluit van 20/25 mei jl

- De wethouder licht toe dat er over de Nota nog geen formele besluitvorming heeft plaatsgevonden, vandaar dat er geen formele inspraakprocedure is. Het is nog geen formeel traject. In dit stadium vindt de meer informele participatie plaats, in Coronatijd noodzakelijkerwijs via de digitale bijeenkomsten en via gesprekken als deze. Ook kunnen inwoners nog – onder meer via de website – vragen, wensen en zorgen uiten, zoals ook aangegeven op de digitale bijeenkomst op 3 september.
- De wethouder licht toe waarom het huidige participatietraject nu plaatsvindt: de raad wil graag horen wat de koers van de gemeente Wassenaar is bij de Groene Zone. Bij de aanbieding van de bijgestelde Nota van Uitgangspunten aan de raad, wordt ook een Nota van Beantwoording aangeboden, waarin wordt ingegaan op de inbreng vanuit bewoners, ondernemers en belangenorganisaties.

SVG verwijt het college dat in de NvU ten onrechte de suggestie wordt gewekt dat de begrenzing van de Groene Zone voortvloeit uit eerdere plannen, nota's e.d. waar de raad al dan niet mee zou hebben ingestemd (denk aan het Masterplan: afgewezen door de raad; de IRV: door de raden van Wassenaar en Katwijk slechts ter kennisname aangenomen). SVG verzoekt om de nota op dit punt aan te passen.

De wethouder licht toe dat hij bij aantreden verder moest met de keuze van de raad om in maart 2018 niet het Masterplan als geheel te accorderen. Hij geeft aan dat een aantal onderdelen uit de IRV wel zijn overgenomen in de NvU.

De stichting vraagt om meer tussentijdse communicatie over de voortgang van de Groene Zone.

- De wethouder vindt dat ook nuttig en geeft aan dat dit ook het streven van de gemeente is.

Begrenzing van de Groene Zone

SVG stelt dat de raad aanvankelijk een bufferbreedte tussen de bebouwing van 1.500 meter wilde. In de Nota is sprake van een indicatieve grens, die op het smalste punt 900 meter breed is. De stichting meent dat de gemeente moet blijven strijden voor een minimale bufferbreedte van 1.500 meter, en verwijst voor de argumentatie naar de inspraakreactie van 31 augustus 2020. Voorts ziet SVG een noodzaak om een zwaar punt te maken van de controle op de naleving van de provinciale voorwaarde over topwoningen en dringt aan op bestuurlijke actie op dit punt.

- De wethouder geeft aan dat dit veel aandacht verdient en zal hier actief op letten. De gemeente is actief aangehaakt aan overleggen rondom deze overgangszone, samen met de provincie, de gemeente Katwijk en het Rijksvastgoedbedrijf.

SVG wijst op het grote belang voor Wassenaar om de toekomstige woningbouw op Zijlhoek -waar planologisch niets op tegen is- te betrekken bij de discussie rond projectlocatie Valkenburg (PLV). SVG vreest dat uiteindelijk 6.500 woningen worden gebouwd in een gebied waar niet meer dan 5.000 woningen mogen komen, en acht het beter vast te houden aan maximaal 5.000 woningen voor het gehele gebied. De bufferzone zou naar het oordeel van SVG daardoor zeker 150 meter breder kunnen worden.

SVG vraagt zich af of Wassenaar wel moet meedoen in discussies over woningaantallen.

- De wethouder vindt dat je er beter bij kunt zitten. Dat geeft je mogelijkheid om bij te sturen en te voorkomen dat ontwikkelingen 'je overkomen'.

Dunea heeft gemeld dat de woningbouw van Projectlocatie Valkenburg negatieve gevolgen zou hebben voor de grondwaterstand en daarmee voor de waterwinning in het duingebied.

- Dit is de wethouder nog niet bekend. Wel is het zo dat Dunea in het overleg over de Groene Zone én PLV zit, dus wellicht wordt dit daar nog ingebracht.

Valkenburgse Meer

█ wijst erop dat het Valkenburgse Meer als gevolg van de zandwinning op Wassenaars gebied zal worden uitgebreid. Dit lijkt een vrij grote ingreep in het landschap, die belangrijke gevolgen kan hebben op het open karakter en de inrichting van de Groene Zone. SVG mist een beschouwing over de gevolgen hiervan in de NvU en vraagt tenminste om een kaartje met de omvang van de uitbreiding in relatie tot de Groene Zone.

- De wethouder vindt het een goed idee om dit punt te verduidelijken in de Nota, onder meer met een kaartje.

De stichting leest in de nota over "ruimte voor uitbreiding van bestaande faciliteiten ten zuiden van het Ammonslaantje en de Hogeboomseweg". Mag er bijgebouwd worden? Wat zit hier achter?

- █ licht toe dat er niets groots achter zit, het gaat om bescherming en versterking van cultuurhistorische waarden. Bestaande bedrijven moeten ook enige uitbreidingsmogelijkheden hebben, zoals gebruikelijk in bestemmingsplannen, echter niet met ten koste van weidegrond. Dit zal worden verduidelijkt in de NvU.

Het college wil een extra woning toestaan aan het Ammonslaantje, past dit dan wel binnen de visie van de Nota?

- De wethouder geeft aan dat dit wel een bebouwd/verstedelijkt gebied is, ook al ligt het in de Groene Zone.

Kaswatering

De stichting vindt dat het bevaarbaar maken van de Kaswatering het karakter van deze waterloop enorm zou aantasten. Niet wanneer het om kano's gaat, maar wel wanneer het zou gaan om intensieve rondvaarten. De stichting pleit er daarom voor de formulering 'recreatief bevaarbaar' te specificeren.

- Het gaat de gemeente om extensieve recreatie, we zullen dit verduidelijken in de Nota.

Windturbines

De stichting is benieuwd naar de stand van zaken van de zoektocht naar locaties voor windturbines. Katwijk zou nu locaties zoeken voor twee turbines.

- De gemeente Wassenaar wil geen windturbines in de Groene Zone, dat lijkt ook niet te gebeuren. Wel is het mogelijk dat de buurgemeenten windturbines vlakbij de Groene Zone gaan plaatsen, waardoor er wel zicht op is vanuit de Groene Zone.

Samenwerkingsovereenkomst

De samenwerkingsovereenkomst tussen Katwijk en RVB zou van belang kunnen zijn voor Wassenaar omdat hierin sprake zou kunnen zijn van financiële bijdragen aan de Groene Zone. Wat staat hierin?

- De wethouder weet dit niet, omdat de gemeente Wassenaar niet een van de ondertekenaars van de samenwerkingsovereenkomst is. De inhoud van dergelijke overeenkomsten is over het algemeen nooit openbaar. Hij licht toe dat de gemeente Wassenaar haar eigen

samenwerkingsovereenkomst met samenwerkingspartners moet sluiten, waarin concrete financiële afspraken komen te staan voor de Groene Zone.

Besluitvorming en routing

■ meldt dat de gemeente Katwijk in beginsel elke stap die moet worden gezet over de Projectlocatie Valkenburg voorlegt aan de gemeenteraad, hetgeen het volgen van de ontwikkelingen beter mogelijk maakt. Daar zag hij een zienswijze van de gemeente Wassenaar over het stedenbouwkundig plan voor PLV voorbijkomen. Hij vroeg zich af waarom die zienswijze niet eerst aan de raadscommissie was voorgelegd.

- De wethouder licht toe dat dit tot de bevoegdheid van het College behoort en dat de zienswijze naderhand is toegestuurd aan de raadscommissie.

■ zou als hij wethouder was, meer vooraf aan de raad voorleggen, vooral ook om vooraf te borgen dat je door de raad gesteund wordt.

- De wethouder vindt wel dat er met de raad over gesproken moet worden, maar deelt niet de visie van ■ om veel meer vooraf in formele en openbare trajecten aan de raad voor te leggen. Katwijk en Wassenaar zijn niet in alle opzichten vergelijkbaar.

■ komt in het licht van de besluitvorming nog eens terug op de begrenzing van de Groene Zone. In de NvU zou staan dat er geen inspraak meer mogelijk zou zijn over de begrenzing, maar de stichting benadrukt dat de raad van Wassenaar meerdere moties heeft ingediend om een zone van 1500 meter te handhaven.

- De wethouder antwoordt dat de raad akkoord is gegaan met de Bestuurlijke Afspraken 2018, waarin de begrenzing, inclusief het zogenaamde zaagtandgebied, is opgenomen. Hierin verschillen de wethouder en ■ van mening.

Stikstof

Waarom gaat het traject met de PLV en de Groene Zone door ondanks de onduidelijkheid over het stikstofprobleem? SVG is van mening dat geen haast met de plannen hoeft te worden gemaakt, en dat de omvang van de Groene Zone nog zou kunnen wijzigen. Een buffer met een breedte van 1.500 meter zou dan alsnog in zicht kunnen komen.

- De wethouder vindt het niet verstandig om alles stil te zetten en met elkaar in de wachtstand te gaan. Hij verwacht dat de Groene Zone weinig wordt beïnvloed door het stikstofprobleem, omdat het in de zone om relatief kleinschalige boerenbedrijven gaat. De gemeenteraad wordt - op haar nadrukkelijk verzoek - goed op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

De wethouder sluit de bijeenkomst af en dankt beide heren voor hun komst en hun inbreng.

Exemplaar met correcties SVG in blauw (nieuw) en grijs (doorhalingen)

GESPREKSVERSLAG

Participatietraject Groene Zone Wassenaar

Onderwerp: Stichting Valkenburg Groen

Locatie: Gemeentekantoor Wassenaar

Datum: 14 september 2020

Aanwezigen: [REDACTED]

Bijlage(n): geen

Algemeen/introductie

[REDACTED] en [REDACTED] stellen dat de Stichting grote moeite heeft met de lijnen / strategie van de Groene Zone. dit komt deels ook door de lange termijn waarop dit al loopt (vijftien jaar) en de wisselingen die dit met zich meebrengt. SVG begrijpt niet dat de wethouder en B&W al bezig willen zijn met de inrichting van de zone (uitvoering), terwijl de planologische discussie (beleid) over o.a. de aanvaardbaarheid/omvang/situering van de woningbouw, de door Wassenaar al 15 jaar bekritiseerde bufferbreedte i.c. de omvang van de groene zone nog lang niet is afgerond. Door deze nota te presenteren legt Wassenaar zich onnodig en veel te vroeg neer bij een veel te smalle, slechts 900m brede buffer, terwijl de raad (en de bevolking) minimaal 1500m willen. Dat de discussie nog loopt en dat er geen haast is met de inrichting wordt nog eens bevestigd door de recente uitspraak van wethouder Mostert (Katwijk) dat we er niet op moeten rekenen dat er binnen twee jaar een uitweg zal worden gevonden uit de stikstofcrisis.

[REDACTED] verwijst voor de volledige argumentatie naar de inspraakreactie van SVG dd 31 aug. 2020 en vraagt voor de goede orde of de inhoud daarvan bekend is bij de gemeentelijke vertegenwoordigers.

De wethouder antwoordt op de laatste vraag bevestigend. (. beaamt dat het traject lang duurt en dat betrokken partijen lang nodig hebben om tot elkaar te komen.) *(bij SVG-kritiek op strategie speelt niet de lange duur)*

Communicatie, inspraak en voortraject

[REDACTED] stelt dat de Stichting ernstig bezwaar heeft tegen het bewust niet-organiseren van een formele inspraakprocedure over de Nota van Uitgangspunten ook om later te kunnen vaststellen of aan alle verplichtingen is voldaan. De mogelijkheid om -zoals op 3 sep- met Appjes te reageren heeft niets te maken met een officiële inspraakprocedure waarbij schriftelijke reacties in commissie en raad worden besproken. De gekozen procedure strijdt ook met de in het raadsbesluit van 20/25mei aangegeven volgorde (eerst inspraak bevolking, dan pas bestuurlijk overleg).

➤ De wethouder licht toe dat er over de Nota nog geen formele besluitvorming heeft plaatsgevonden, vandaar dat er geen formele inspraaktermijn is. Het is nog geen formeel traject. In dit stadium vindt meer informelere participatie plaats, via de digitale bijeenkomsten en via gesprekken als deze. Ook kunnen inwoners nog – onder meer via de website – vragen, wensen en zorgen uiten, zoals ook aangegeven op de digitale bijeenkomst op 3 september.

De indruk ontstond bij de stichting dat de contactgelegenheid op 3 september het enige/belangrijkste contactmoment zou zijn. Ook krijgt de stichting de indruk dat het te snel gaat allemaal. De stichting ziet geen reden voor haast.

Pagina 2 van 4

➤ De wethouder licht toe waarom het huidige participatietraject nu plaatsvindt: de raad wil graag horen wat de koers van de gemeente Wassenaar is bij de Groene Zone. Bij de aanbieding van de bijgestelde Nota van Uitgangspunten aan de raad, wordt ook een Nota van Beantwoording aangeboden, waarin wordt ingegaan op de inbreng vanuit bewoners, ondernemers en belangenorganisaties.

Het steekt de stichting dat er in de Nota wordt verwezen naar de Integrale Ruimtelijke Verkenning (IRV), terwijl de raden van de gemeenten Wassenaar en Katwijk deze uitsluitend ter kennisgeving hebben aangenomen. Het Masterplan is wel vastgesteld en dit heeft als vertrekpunt gediend voor de inrichting Project Locatie Valkenburg. Het zou de gemeente sieren dit erbij te vermelden. Waarom kiest de gemeente niet voor een raadsbesluit hierover?

De Stichting verwijt B&W dat het college in de nota doet alsof de begrenzing van de Groene Zone als vanzelfsprekend is voortgevloeid uit eerdere plannen, nota's e.d. waar de Raad mee zou hebben ingestemd. Dit is onjuist. Het als basis voor de besluitvorming gebruiken van de Integrale Ruimtelijke Verkenning (IRV), terwijl de raden van de gemeenten Wassenaar en Katwijk deze uitsluitend ter kennisgeving hebben aangenomen, is één voorbeeld. Het aanhalen van het Masterplan is wel vastgesteld en dit heeft als vertrekpunt gediend voor de inrichting Project Locatie Valkenburg, zonder te vermelden dat de raad van Wassenaar dit plan vanwege de te smalle buffer juist heeft afgewezen, is een ander voorbeeld van suggestieve argumentatie. De nota dient op deze punten te worden aangepast.

Het zou de gemeente sieren dit erbij te vermelden.

Waarom kiest de gemeente, nu zij de IRV als basis neemt voor o.m. het groene zone-plan, niet alsnog voor een echte raadsbehandeling van de in de IRV opgeworpen discussiepunten?

➤ De wethouder licht toe dat hij bij aantreden verder moest met de keuze van de raad om in maart 2018 niet de Integrale Ruimtelijke Verkenning (IRV) als geheel te accorderen.

Overigens zijn enkele punten wel overgenomen uit de IRV

De stichting vraagt om meer tussentijdse communicatie over de voortgang van de locatie Valkenburg en de Groene Zone.

➤ De wethouder vindt dat ook nuttig en geeft aan dat dit ook het streven van de gemeente is.

Begrenzing van de Groene Zone

De raad wilde aanvankelijk een vaste grens een bufferbreedte tussen de bebouwing van 1500m, in de Nota is daarom sprake van een breedte op het smalste punt tussen de bebouwing van ca 900 m en een indicatieve grens.

De stichting hecht meent dat de gemeente conform diverse moties van de raad moet blijven strijden voor een duidelijke grens minimale bufferbreedte van 1500 meter. De stichting legt in haar inspraakreactie van 31 aug. uit dat de besluitvorming over de begrenzing en de aanvaardbaarheid van de woningbouw nog lang niet is afgerond en dat de huidige planopzet (5600 woningen en 20 ha bedrijfsterrein) alleen al door de stikstof/Pfas-problematiek niet ongewijzigd gehandhaafd zal kunnen worden.

Voorts wijst de stichting op de noodzaak om van de controle op de naleving van de provinciale voorwaarde over de topwoningen een zwaar punt te maken. PS hebben nl geregeld dat als er geen 500 topwoningen zullen komen, de daarvoor niet-benutte grond gevoegd dient te worden bij de buffer. Deze voor Wassenaar zeer belangrijke en nog steeds geldende provinciale voorwaarde is door PS vastgesteld a) omdat er ook bij PS twijfel bestond over de behoefte aan exclusieve topwoningen juist op deze locatie en b) omdat ook PS vinden dat er alles aan moet worden gedaan om de buffer zo breed mogelijk te maken. B&W gebruiken in paragraaf 3.1, 2^e alinea, van de Nota een foutieve met de provinciale definitie strijdige kavelgrootte van 500-1500m² voor een topwoning. Voor PS dient een topwoning een kavelgrootte te hebben tussen 1000 – 2000m². In de inspraakreactie van 31 aug. legt de Stichting uit dat Wassenaar door woningen op kavels van 500m² ook als topwoning te accepteren zichzelf in de vingers snijdt. O.a. bij de IRV is nl. gebleken dat Katwijk de controle op de naleving van die voorwaarde bemoeilijkt door allerlei gewone, niet-topwoningen mee te tellen om de 500 maar te halen en geen bouwgrond te hoeven overhevelen naar de buffer. De Stichting heeft er meerdere malen op gewezen dat controle op de topwoningen-voorwaarde cruciaal is voor het Wassenaarse pleidooi voor een bredere buffer. De Stichting dringt dan ook ten eerste aan op Wassenaarse bestuurlijke actie op dit punt.

De in de Nota gebruikte topwoningen-omschrijving dient in elk geval te worden weggelaten (tezamen met de overbodige 2^e alinea).

dat onder meer met het oog op voorgenomen villabouw op een locatie die bij de Groene Zone zou kunnen worden getrokken en met het oog op de 500 zogeheten topkavels. De definiëring van een "luxe kavel" is bepalend.

➤ De wethouder geeft aan dat dit veel aandacht verdient en zal hier actief op letten. Dit doet de gemeente doordat zij is aangehaakt bij overleggen rondom deze overgangszone, samen met de gemeente Katwijk en het Rijksvastgoedbedrijf.

De Stichting wijst op het grote belang voor Wassenaar om de toekomstige woningbouw op Zijlhoek te betrekken bij locatie Valkenburg-discussie. Daardoor zullen uiteindelijk 6500 woningen worden gebouwd in een gebied waarover is afgesproken dat daar ruimtelijk niet meer dan 5000 woningen mogen komen. De Stichting vindt dat, nu Wassenaar al bezwaar heeft tegen 600 woningen extra, toekomstige woningbouw op Zijlhoek (waar planologisch niets op tegen is, maar waardoor de woningbouwlocatie Valkenburg wel belangrijk wordt vergroot) strategisch moet worden gebruikt door te zorgen dat het planologisch maximaal aanvaardbare aantal woningen in dit gebied van

5000 wordt gehandhaafd, waardoor de bouwvlek smaller en de buffer zeker 150m breder kan worden.

De stichting maakt zich zorgen over de grote woningbouwaantallen in Katwijk, niet alleen wat er reeds bedacht is voor de 5600 woningen, maar ook wat er nog in de planning zou kunnen zitten: extra woningbouwlocatie kassengebied. Moet Wassenaar wel in deze deal willen zitten?

➤ De wethouder vindt dat je er beter bij kunt zitten, want alleen dan kun je het best bijsturen en anders overkomen de dingen je veel meer.

Dunea heeft gemeld dat de woningbouw van Projectlocatie Valkenburg negatieve gevolgen zou hebben voor de grondwaterstand en daarmee voor de waterwinning in het duingebied.

➤ Dit is de wethouder nog niet bekend. Wel is het zo dat Dunea in het overleg over de Groene Zone én PLV zit, dus wellicht wordt dit daar nog ingebracht.

Valkenburgse Meer

_____ wijst erop een punt bij dat de forse uitbreiding van Valkenburgse Meer (tbv zandwinning) op Wassenaars grondgebied

in relatie tot het doortrekken van de tankgracht, wat

niet genoemd wordt in de Nota. Dit wordt een vrij grote ingreep in het landschap en het zal ook belangrijke gevolgen hebben op het karakter en de inrichting van de groene zone. Ook moet je je realiseren dat er langjarig grote zandhopen komen te liggen en dat fietsverbindingen hier onmogelijk worden gemaakt. De stichting mist een beschouwing van deze gevolgen in de Nota vraagt in ieder geval ook om een kaartje met de omvang van de uitbreiding en de gevolgen voor de groene zone.

➤ De wethouder vindt het een goed idee om dit punt te verduidelijken in de Nota, onder meer met een kaartje.

Pagina 3 van 4

_____ leest in de nota over "ruimte voor uitbreiding van bestaande faciliteiten ten zuiden van het Ammonslaantje en Hogeboomseweg". Mag er bijgebouwd worden? Wat zit hier achter?

➤ _____ licht toe dat er niets groots achter zit, het gaat om bescherming en versterking van cultuurhistorische waarden. Nu dit kennelijk niet duidelijk is, zal de gemeente dit nader specificeren in de Nota. Ook bestaande bedrijven moeten enige uitbreidingsmogelijkheden hebben, zoals gebruikelijk in bestemmingsplannen, echter niet met gebruikmaking van huidige weidegrond.

Het college wil een extra woning toestaan aan het Ammonslaantje, past dit dan wel binnen de visie van de Nota?

➤ De wethouder geeft aan dat dit wel een bebouwd gebied is, ook al ligt het in de Groene Zone. Het Ammonslaantje is onderdeel van een oud historisch bebouwingslint, waarbij enige bebouwing mogelijk is.

Kaswatering

De stichting vindt dat het bevaarbaar maken van de Kaswatering het karakter van deze waterloop enorm zou aantasten. Niet wanneer het om kano's gaat, maar wel wanneer het zou gaan om intensieve rondvaarten. De stichting pleit er daarom voor de formulering 'recreatief bevaarbaar' te specificeren.

➤ Het gaat de gemeente om extensieve recreatie, we zullen dit verduidelijken in de Nota.

Windturbines

De stichting is benieuwd naar de stand van zaken van de zoektocht naar locaties voor windturbines. Katwijk tekent nu in hun plan voor het Valkenburgsemeer e.o. tussen het meer en de Rijksweg drie locaties zoeken voor turbines in.

➤ De gemeente Wassenaar wil geen windturbines in de Groene Zone, dat lijkt ook niet te gebeuren. Wel is het mogelijk dat de buurgemeenten windturbines vlakbij de Groene Zone gaan plaatsen, waardoor er wel zicht op is vanuit de Groene Zone.

Samenwerkingsovereenkomst

De samenwerkingsovereenkomst tussen Katwijk en Rijksvastgoedbedrijf zou van belang kunnen zijn voor Wassenaar omdat hierin sprake zou kunnen zijn van financiële bijdragen aan de Groene Zone. Wat staat hierin?

➤ De wethouder weet dit niet, omdat de gemeente Wassenaar niet een van de ondertekenaars van de samenwerkingsovereenkomst is. De inhoud van dergelijke overeenkomsten is over het algemeen nooit openbaar. Hij licht toe dat de gemeente Wassenaar haar eigen samenwerkingsovereenkomst met samenwerkingspartners moet sluiten, waarin concrete financiële afspraken komen te staan voor de Groene Zone.

Besluitvorming en routing

_____ meldt dat de gemeente Katwijk in beginsel elke stap die moet worden gezet over de Projectlocatie Valkenburg voorlegt aan de gemeenteraad, hetgeen ook voor de bevolking het volgen van de ontwikkeling beter mogelijk maakt. Daar zag hij een zienswijze van de gemeente

Wassenaar over een stedenbouwkundig plan van Katwijk voor de locatie Valkenburg voorbijkomen en hij vroeg zich af waarom die zienswijze niet eerst aan de raadscommissie was voorgelegd.

- De wethouder licht toe dat dit tot de bevoegdheid van het College behoort en dat de zienswijze wel naderhand is toegestuurd aan de raadscommissie. [REDACTED] zou als hij wethouder was, meer vooraf aan de raad voorleggen, vooral ook om vooraf te borgen dat je door de raad gesteund wordt.
- De wethouder vindt wel dat er met de raad over gesproken moet worden, maar deelt niet de visie van [REDACTED] om veel meer vooraf in formele en openbare trajecten aan de raad voor te leggen. Katwijk en Wassenaar zijn niet in alle opzichten vergelijkbaar. [REDACTED] komt in het licht van de besluitvorming nog eens terug op de begrenzing van de Groene Zone. In de nota zou staan dat er geen inspraak meer mogelijk zou zijn over de begrenzing, maar de stichting benadrukt dat de raad van Wassenaar meerdere moties heeft ingediend om een zone van 1500 meter te handhaven, terwijl de Groene Zone-nota uitgaat van een breedte op het smalste punt van slechts 900m.
- De wethouder antwoordt dat de raad daarna akkoord is gegaan met het zaagtandgebied, wat impliceert dat er rek zit in de 1500 meter. Hierin verschillen de wethouder en [REDACTED] van mening.

Stikstof

[REDACTED] meent dat de stikstofcrisis grote gevolgen kan hebben voor de planvorming van zowel de locatie als de groene zone (o.m. hoeveelheid woningen en begrenzingen woningbouw/bedrijven en groene zone). Waarom gaat het traject met de Groene Zone door ondanks de onduidelijkheid over het stikstofprobleem? terwijl dat qua tijd niet nodig is, de omvang van de groene zone nog kan wijzigen en die zone op dit moment bij lange na niet de door Wassenaar eigenlijk gewenste breedte van 1500m heeft.

- De wethouder verwacht dat de Groene Zone weinig wordt beïnvloed door het stikstofprobleem, omdat het om relatief kleinschalige boerenbedrijven gaat. Daarnaast heeft de gemeenteraad nadrukkelijk gevraagd om inzage te geven waar we staan. Verder vindt de wethouder het niet verstandig om alles stil te zetten en met elkaar in de wachtstand te gaan.
- De wethouder dankt beide heren voor hun komst en hun inbreng.

GESPREKSVERSLAG Participatietraject Groene Zone Wassenaar

Onderwerp: Keer Verkeer, Buurtvereniging Rijksdorp, Buurtschap Katwijkseweg
Locatie: Gemeentekantoor Wassenaar
Datum: 15 september 2020
Aanwezigen:

Bijlage(n): geen

Introductie

Na een welkom volgt een voorstelronde, waarbij aangeeft het zeer te waarderen dat ze als buurtschap altijd antwoord krijgen wanneer ze een vraag aan de gemeente hebben.

De wethouder licht beknopt toe waar we staan. Een deel van de belangenorganisaties heeft al een brief gestuurd naar aanleiding van de Collegebehandeling in mei jl. Dit participatietraject is aanvullend.

 vindt de Nota nog vrij globaal, wanneer wordt het concreter?

- De wethouder licht toe dat de Nota gemaakt is omdat de gemeenteraad van het College wil weten waar Wassenaar naar toe wil met de Groene Zone. Daarom heet het een Nota van Uitgangspunten. Deze uitgangspunten worden hierna concreter uitgewerkt. Belangrijke uitgangspunten zijn het open houden van het gebied, een belangrijke rol voor de agrarische sector, versterking van cultuurhistorische waarden zoals de tankgracht en extensieve recreatieve mogelijkheden. Het uitwerken van deze hoofdrichtingen is de volgende stap. Het doel is een verantwoorde inrichting van het gebied tussen de Wassenaarse kern en het nieuwe dorp op Projectlocatie Valkenburg (PLV). Voor iedereen toegankelijk, dus er zullen zeker fietspaden komen richting PLV, maar geen nieuwe autoverbindingen. Bestemmingsverkeer moet er wel kunnen komen, maar geen doorgaand verkeer of sluipverkeer. Zo wordt de Ruigelaan wel verlengd maar alleen voor langzaam verkeer.

Verkeer

Staat het weren van het doorgaand verkeer al vast?

- De wethouder vertelt dat dit nog niet zeker is, maar de gemeente heeft hier goede hoop op en richt hier alles op. De twee insteekmogelijkheden voor autoverkeer staan vrijwel vast. Het afwaarderen van de N441 is aan de provincie, de gemeente stuurt hier sterk op aan. Deze Provincialeweg zou dan zijn bovenlokale functie verliezen en dat zou afwaarderen mogelijk maken.

De N441 bestaat toch uit zowel de Katwijkseweg als de Wassenaarseweg?

- Dat klopt, daarom noemt de gemeente de weg meestal N441, omdat we de weg in zijn geheel beschouwen.

De gemeente stuurt voortdurend aan op afwaardering. Katwijk heeft dit belang ook. Wat houdt de Provincie tegen?

- De verkeersafwikkeling in het hele gebied is hier afhankelijk van. We moeten dus goed aantonen dat afwaarderen in de praktijk mogelijk is. De provincie heeft wel meegetekend met de Bestuurlijke Afspraken, maar moet wel worden overtuigd dat dit haalbaar is.

█ vertelt dat de Buurtvereniging Rijksdorp al eens bij de provincie in beroep is gegaan tegen de maximum snelheid. De argumentatie die daar wordt gebruikt, zou bruikbaar kunnen zijn voor de gemeente.

- Fijn als u het wilt toesturen, dit zou ons kunnen helpen inderdaad.

Mocht er in de praktijk toch sluipverkeer ontstaan?

- Dan ligt er een pakket ontmoedigingsmaatregelen klaar.

Er ligt een plan om ook de N44 af te waarderen, in combinatie met een lightrailverbinding. Aan de Wassenaarse kant moet daarvoor een goede ontsluiting komen. Zou de gemeente dat niet kunnen benutten als 'wisselgeld' voor de afwaardering van de N441?

- Een logische gedachte, wel is het zo dat de Stadsregio gaat over de N44 en de Provincie over de N441.

Er zou een tekening in de krant hebben gestaan over een rotonde?

- De wethouder licht toe dat die tekening van destijds niet klopte, sindsdien blijkt dit een terugkerend misverstand. Er is geen sprake van een rotonde want er is ook geen wegaansluiting, behalve voor een bus.

█ vult nog aan dat de 1^e en 2^e Mientlaan worden afgesloten voor doorgaand autoverkeer.

Overige gespreksonderwerpen

Hoe staat het met de drone-organisatie, UnManned Valley (UMV)?

- Het RVB heeft met Katwijk afgesproken dat UMV een kans heeft op het gebied van het voormalige vliegveld en daarom is afgesproken dat er maximaal 8 jaar lang een testveld wordt toegestaan op de Projectlocatie Valkenburg. Dit is mogelijk omdat de eerste jaren immers nog lang niet alles zal zijn bebouwd. Daarnaast is afgesproken dat er binnen een zoekgebied wordt gekeken naar geschikte locaties voor een eventuele permanente situatie. Dat zoekgebied ligt deels ook in de Groene Zone. UMV zou graag een soort traverse om naar zee kunnen gaan, dat lijkt nog niet zo eenvoudig. Katwijk heeft al een mogelijke locatie aangewezen, in de Mient Kooltuin. De gemeente Wassenaar zal dus ook een locatie moeten gaan noemen.

Het uitgangspunt in de Nota dat het open karakter van de Groene Zone centraal staat, dat spreekt ons zeer aan. Kan er gegarandeerd worden dat er niet wordt gebouwd in de Groene Zone?

- Dat is met de Bestuurlijke Afspraken nu inderdaad geregeld.

Vreemd dat Wassenaar een ontheffing voor stikstofbeleid heeft, maar Katwijk niet, want Katwijk bouwt wel en Wassenaar niet.

- Wassenaar heeft veel kleinere bouwlocaties, daarom speelt de stikstofkwestie hier minder. Het is overigens nog niet zeker dat Katwijk echt mag gaan bouwen. Op dit moment worden hier onderzoeken voor uitgevoerd. Wellicht probeert Katwijk ook op andere manieren te compenseren.

Hoe verhoudt het uitgangspunt om de agrarische functie te behouden zich tot de stikstofkwestie?

- Het gaat om extensieve boerenbedrijven, met andere woorden het zijn relatief kleine partijen. We voorzien daarom geen problemen met stikstof voor de Groene Zone.

Voor Projectlocatie Valkenburg zou er in 2021 een Bestemmingsplan moeten liggen en start de eerste bouw in 2023. Hoe ziet de planning van de Groene Zone eruit?

- Voor een deel sluit onze planning hier op aan, omdat we deels afhankelijk zijn van de ontwikkelingen op de PLV. Denk aan: hoeveel water kunnen wij compenseren, waar kan dit dan. Wij gaan eerst een definitieve Nota van Uitgangspunten opstellen en dan kunnen we de uitwerking ook beter inplannen. Dat doen we in een Uitvoeringsprogramma.

In hoeverre heeft de gemeente de vrije hand bij de inrichting van de Groene Zone?

- Binnen de Wassenaarse grenzen is 70% van de grond eigendom van het RVB. Goede samenwerking is dus ook daarom belangrijk.

Hoe zit het met de grondvervuiling rond de bestaande bebouwing van de voormalige vliegbasis?

- Daar is de gemeente nog niet heel veel over bekend. Dat is veelal Katwijk's grondgebied. De gemeente Katwijk zal natuurlijk schone grond willen hebben, daar moet zij met het RVB uitkomen.

Kan het ook zijn dat een deel van de Groene Zone wordt benut voor een zonnepark?

- Deze vraag kwam ook op 3 september. De wethouder vindt dat een zonnepark haaks staat op de gewenste uitstraling van de Groene Zone. Daarom staat het niet in de uitgangspunten. Uiteindelijk gaat de raad hierover. Overigens zou het wel kunnen dat er

windturbines komen op het grondgebied van de buurgemeenten, nabij de grenzen van de Groene Zone.

Kan het nog zijn dat de zogeheten versnipperde bouw alsnog in de Groene Zone terecht komt?

- De wethouder licht toe dat er in het zogeheten zaagtandgebied een uitloper van een tuin zou kunnen komen, maar in het algemeen stelt hij dat er op Wassenaars grondgebied geen woonwijken worden gebouwd.

De wethouder dankt alle aanwezigen voor hun komst en hun inbreng.

Verslag participatiebijeenkomst Groene Zone Wassenaar

21 september 2020

Vanwege de coronamaatregelen vond deze bijeenkomst online plaats, via een breed aangekondigde livestream, die te volgen was op de speciale pagina www.wassenaar.nl/groenezone. Bewoners en ondernemers konden via Whatsapp vragen en reacties meegeven naar een tijdelijk telefoonnummer. Deze werden vervolgens aan de orde gesteld door de gespreksleider. Na afloop was de bijeenkomst ook nog terug te zien op de website.

Op 21 september organiseerde de gemeente Wassenaar een online bijeenkomst voor bewoners, ondernemers, omwonenden en andere geïnteresseerden en belangengroepen van de Groene Zone, het gebied tussen Katwijk en Wassenaar. Aanleiding is de herontwikkeling van het voormalig vliegveld Valkenburg. Op Katwijks grondgebied komt een nieuw dorp met ruim 5.000 woningen, en het gebied tussen Wassenaar en het nieuwe dorp wordt ingericht als Groene Zone. De gemeente Wassenaar is de trekker van de plannen voor de Groene Zone. Dit bijzondere, grotendeels agrarisch gebied, met hoge landschappelijke- en natuurwaarden, wordt opnieuw vorm gegeven; naast de huidige agrarische functies wordt natuur toegevoegd, alsmede cultuurhistorie en extensieve recreatie.

Tijdens een eerdere bijeenkomst op 3 september is de Nota van Uitgangspunten voor de Groene Zone toegelicht en zijn vragen van belangstellenden behandeld. Na die tijd zijn er diverse gesprekken gevoerd met belangenorganisaties en andere betrokkenen. De bijeenkomst van 21 september diende om terug te koppelen wat er is opgehaald. Er zijn enkele dubbelingen met de bijeenkomst van 3 september, omdat we zo compleet mogelijk wilden zijn over de inbreng in de afgelopen periode. Waar mogelijk geeft de gemeente ook concreet aan wat er wel of niet kan worden verwerkt in de Nota van Uitgangspunten of latere beleidsstukken. Dit verslag is een samenvatting van de avond, inclusief alle vragen met antwoorden. De presentatie van de avond is te downloaden op de website.

Introductie

, gespreksleider van communicatiebureau De Wijde Blik, opent de avond, legt hoe bewoners vragen kunnen stellen tijdens de avond en licht het programma van de avond toe. Verder aanwezig zijn wethouder en – op de achtergrond – landschapsontwerper .

Met wie is er gesproken

De afgelopen weken hebben er gesprekken plaatsgevonden met

- de drie agrariërs in de Groene Zone;
- Vrienden van Wassenaar
- St. Valkenburg Groen;
- Volkstuinpark Ruigelaan;
- Golfclub Rozenstein;
- KeerVerkeer, Buurtvereniging Rijksdorp en de Bewonersvereniging Katwijkseweg (in één gezamenlijk gesprek)
- Camping Maaldrift

Een deel van hen had reeds eerder (tussen mei en september) een reactie of zienswijze naar de gemeente gestuurd. In de afgelopen weken zijn ook nog reacties ontvangen van:

- Marine Watersport;
- Leidsche Luchtvaart Club (modelvliegers);
- Aeroclub Valkenburg (zweefvliegers);
- Bouman Roofvogels (roofvogeltuin);
- Paardenhouderij Tacx.

Wie alsnog een reactie wil inbrengen kan dit doen via groenezone@wassenaar.nl, maar dan graag in de komende dagen/weken, dan kunnen we deze nog meenemen in het rapport over dit participatietraject.

Wat gaf u mee over het proces / algemene reacties

Er zijn diverse vragen gekomen waarom de planvorming voor de Groene Zone zo lang duurt. De wethouder antwoordt dat dit deels komt doordat het traject nu eenmaal veel tijd nodig heeft en er erg veel belanghebbenden zijn, soms met tegengestelde belangen. De gemeente is ook afhankelijk van andere overheden en samenwerkingspartijen. Er worden nu wel baanbrekende stappen gezet met Bestuurlijke Afspraken en recentelijk de samenwerkingsovereenkomst tussen Katwijk, de provincie Zuid-Holland en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Hiernaast ontstaat dit beeld ook deels doordat de communicatie meestal slechts gekoppeld was aan het bereiken van mijlpalen. De wethouder geeft aan dat de gemeente hiervan heeft geleerd dat ze moeten blijven communiceren, óók als er inhoudelijk weinig voortgang te melden is. Wanneer u zich nog niet heeft aangemeld als geïnteresseerde/betrokkene, doe dat alsnog via groenezone@wassenaar.nl en u ontvangt een paar keer per jaar een voortgangsmail.

Vervolgens komt de vraag op of er nog een formele inspraaktermijn voor de Nota van Uitgangspunten zal volgen. De wethouder antwoordt dat dit wat het College betreft niet het geval is. De brieven, voorstellen, gesprekken en avonden hebben sinds mei al veel input geleverd voor een nota op hoofdlijnen. Hierna volgen nog formele besluitvormingsprocedures zoals wijzigingen van het Bestemmingsplan. Bij deze procedures gelden wel formele terinzageleggingen en de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen.

vertelt dat iemand graag wilde weten wat voor zaken er in de eerdergenoemde samenwerkingsovereenkomst (de zogenaamde SOK) tussen Katwijk en RVB van belang zijn voor Wassenaar. De wethouder geeft aan dit ook graag te willen weten, maar aangezien de gemeente Wassenaar geen partij is bij deze overeenkomst heeft de gemeente Wassenaar hier geen inzicht in.

In de gesprekken kwam ook de vraag naar voren of de gemeente niet het risico loopt om zwakker in onderhandelingen te staan wanneer in de Nota al teveel wordt toegezegd en wanneer de gemeente alvast met delen van de uitvoering wil beginnen. De wethouder denkt niet dat dit het geval is en geeft aan dat hij de gemeenteraad niet wil en mag passeren: die heeft nadrukkelijk gevraagd om duidelijkheid over waar de gemeente Wassenaar nu staat. Hiernaast is de Nota een levend document, en beschouwt de wethouder samenwerken als meer dan louter onderhandelen. Hij gelooft in een balans tussen krediet opbouwen en op het juiste moment ook essentiële zaken afdwingen.

Hiernaast kwam in de gesprekken meerdere keren de vraag of de Nota wat concreter zou kunnen. De wethouder licht toe dat het hier om een Nota van Uitgangspunten gaat, eigenlijk een eerste formele stap in het ontwikkelingsproces. Hij legt uit dat de gemeente ook het liefst morgen een plan zou hebben waarin alles duidelijk is, maar dat dit helaas niet zo werkt. De gemeente is afhankelijk van samenwerkingspartijen zoals de buurgemeente, de provincie en het RVB. Daarnaast heeft de gemeenteraad, zoals gezegd, gevraagd om binnen afzienbare termijn aan te geven waar Wassenaar heen wil met de Groene Zone. Dat kan dus alleen maar op hoofdlijnen. Het wordt in het vervolgtraject beslist concreter.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 1: De begrenzing

Er is gevraagd om meer duidelijkheid over de exacte begrenzing van het zaagtandgebied, met het oog op de zogeheten topkavels voor luxe woningbouw. De wethouder geeft aan dat er voor nu afgesproken is een indicatieve grens aan te houden, een overgangsgebied naar het top-woonmilieu in het nieuwe dorp, met grote kavels en veel groen. De gemeente zal scherp letten op de definiëring van een 'luxe kavel'. Ook is er een concrete vraag of de Hoge Klei ook bij de Groene Zone hoort. Dit gebied hoort volgens de wethouder bij de Groene Zone en nieuwe woningbouw zal hier dan ook niet worden toegestaan.

Golfclub Rozenstein is enthousiast over de voorgenomen herinrichting van de Groene Zone, maar vraagt zich af of ze kan blijven, omdat de golfclub niet wordt genoemd in de Nota van Uitgangspunten. De wethouder antwoordt dat er in het licht van de Groene Zone geen specifieke plannen zijn met het golfterrein, vandaar dat het niet wordt genoemd in de Nota. De golfclub zou ook graag een relatief kleine kavel willen aankopen, die nu wordt gehuurd van de gemeente en al door de golfclub wordt gebruikt. De wethouder zegt dat hier een relatie ligt met sport, de gemeente zal dit intern afstemmen en hierop terugkomen.

In de gesprekken is ook de vraag gekomen of de gemeente Wassenaar bezwaar wil maken tegen woningbouw in kassengebied de Zijlhoek. De wethouder geeft aan dat dit afhankelijk is van hoe dit er feitelijk uit gaat zien. De gemeente wacht dit nog even af.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 2: landschappelijke kaders/ functies

De agrariërs geven aan dat de agrarische functie belangrijk is in de Nota. Wel vragen andere partijen zich af hoe dit zich verhoudt tot de stikstofkwestie. De wethouder verwacht hier weinig last van te hebben, doordat er in de Groene Zone alleen relatief kleine en extensieve landbouw is.

Ook hebben de agrariërs gevraagd of de gemeente kan voorkomen dat agrariërs van buiten de Groene Zone hier grond kopen. De wethouder belooft dat de gemeente dit zal opnemen met het Rijksvastgoedbedrijf.

Er zijn ook vragen binnengekomen over de woonwagenlocaties. De wethouder geeft aan dat de woonwagenlocaties zullen blijven en mogelijk zelfs enigszins uitgebreid worden vanwege wettelijke

verplichtingen. Wel wil de gemeente deze locaties beter inpassen in het landschap. Vanuit het Volkstuinpark wordt voorgesteld om het Volkstuinpark, Hotel Wassenaar en de woonwagenlocatie te beschouwen als clusters in de ruimte en deze dus afzonderlijk in te passen, in plaats van als een aaneengesloten gebied te zien. De gemeente zal dit bespreken met de ecologen, want daar lijkt een aaneengesloten gebied favoriet vanwege de vleermuizenroute.

Het Volkstuinpark vraagt zich verder af of de gemeente ook een rol voor het Volkstuinpark ziet bij de extensieve recreatie in de Groene Zone. Volgens de wethouder zou de gemeente de strook tussen tankgracht en Volkstuinpark inderdaad willen versterken qua ecologie, recreatieve en educatie. Dat betekent inderdaad een meer publieke functie voor het Volkstuinpark, wat je daarmee dus breder toegankelijk en aantrekkelijk maakt voor anderen dan alleen de volkstuinders. Daar zijn goede voorbeelden van uit andere plaatsen, die zal de gemeente te zijner tijd ook laten zien. [REDACTED] vult aan dat het Volkstuinpark zelf met een plan kwam in het gesprek. Een goed voorbeeld van hoe gesprekspartners ook zelf met ideeën en suggesties komen hoe hun gebied of functie ingepast kan worden in de Groene Zone.

Er is ook een aantal vragen gekomen of de paardenhouderij onder agrarisch gebruik valt. Volgens de wethouder wordt daar verschillend over gedacht, maar los daarvan wil de gemeente de paardenhouderijen concentreren aan de zuidelijke rand. Bestaande paardenhouderijen worden in principe niet verplaatst, het gaat om de aanvraag van uitbreidingen of van nieuwe paardenhouderijen. Daar zal de gemeente niet aan meewerken. Er is een concrete vraag gekomen of er naast de Hogeboomseweg ook aan de overzijde van de Oostdorperweg ruimte kan zijn voor duurzame uitbreiding. De wethouder antwoordt dat dit enkel kan wanneer dit valt binnen de eigen, bestaande kavel en huidige functie als paardenhouderij.

Er is ook een vraag binnengekomen over de betekenis van de "ruimte voor uitbreiding van bestaande faciliteiten" bij het Ammonslaantje die in de Nota genoemd staat. Overigens, in de Nota wordt ook abusievelijk de Hogeboomseweg genoemd als cultuurhistorisch lint. Dit zal vervangen worden door de Oostdorperweg. De wethouder geeft aan dat hier niets achter zit, dit zal worden verduidelijkt in de Nota. De bedrijven die hier zitten kunnen mogelijk iets uitbreiden, maar er komen geen nieuwe bedrijven bij.

Ook over het drone-gebied zijn veel vragen. Eerst wordt de status van dit gebied besproken. De wethouder geeft aan dat het huidige tijdelijke testveld voor in ieder geval acht jaar een plek zal kunnen vinden op de oude vliegbasis. Er zal tussentijds middels monitoring worden gekeken gekeken naar de levensvatbaarheid van Unmanned Valley, en dus naar de noodzaak van een testveld op lange termijn. Als dit zo is, zal er tijdig een permanent gebied voor worden gezocht. Het zoekgebied daarvoor omvat zowel de noordwesthoek van de Groene Zone als de Mient Kooltuin op Katwijks grondgebied. De gemeente is inmiddels met Katwijk in gesprek.

Er zijn ook vragen gekomen of de regelgeving uit 2015 voor de dronesector die gebruikt worden in de plannen nog wel geldig zijn. De wethouder geeft aan dat dit een terecht punt is. In de uitwerking zal moeten blijken wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 3: waterstaatkundige kaders

Er is gevraagd of de waterberging te combineren is met de visvijver. De wethouder geeft aan dat dit nog verkend wordt. De Marinehaven vraagt zich af of ze kunnen blijven. Daar gaat de gemeente inderdaad vanuit.

Het doortrekken van de tankgracht naar het Valkenburgse Meer leidt mogelijk tot een vrij grote ingreep in het landschap waar die twee elkaar raken. Fietsverbindingen worden hier wellicht onmogelijk gemaakt. Daarom is de vraag om een kaartje op te nemen in de Nota waarop de uitbreiding van het meer beter te zien is. Dat vindt de wethouder een goed idee.

Ook is er gevraagd of het begrip 'recreatief bevaarbaar' in dit hoofdstuk van de Nota beter gedefinieerd kan worden. De wethouder antwoordt dit te zullen doen en voegt eraan toe dat het gaat om extensieve recreatie. Dit betekent dat er bijvoorbeeld wel kano's kunnen komen, maar geen intensieve rondvaart.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 4: cultuurhistorische kaders

Er is slechts één vraag binnengekomen over de cultuurhistorische kaders, namelijk in de bijeenkomst van 3 september. De vraag was of de Tankgracht, wat beladen erfgoed is, het behouden waard is. De wethouder geeft aan dat dit een Rijksmonument is. De gemeente heeft dus een instandhoudingsplicht. De gemeente zal de vormgeving van de gracht uiterst zorgvuldig oppakken, en ook aandacht geven aan het educatieve karakter.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 5: ecologische kaders

Er waren veel vragen en opmerkingen over de ecologische kaders. De bestaande grenzen voor Natura 2000 worden vooralsnog niet uitgebreid. Deze grens wordt overigens op nationaal niveau vastgesteld. De kwaliteit van de Natura 2000-gebieden wordt op Europees niveau bewaakt. Er is ook gevraagd wat er in de Nota wordt bedoeld met het NPHD. De wethouder vertelt dat dit gaat om het Nationaal Park Hollandse Duinen, de gemeente zal dit in de Nota specificeren en verwijzen naar hun website en plan.

Er is ook gevraagd of er subsidie mogelijk is voor particulieren die langs de Kaswatering wonen om hun deel van de oever meer ecologisch uit te voeren. De wethouder geeft aan er wellicht mogelijkheden zijn via de Provincie, en dat de gemeente zich daarvoor gaat inzetten.

Verder is er een vraag of er een aansluiting komt vanuit de Groene Zone op het Barakkenbos en het Panbos. De wethouder geeft aan dat er een ecologische verbinding is, middels een eenvoudige ecoduct. In de ambities liggen ook verbeteringen door het verbeteren van de ecologische routing aan Lentevreugd-zijde.

De agrariërs kregen sterk de indruk dat natuurlijkvriendelijke oevers standaard moeten worden afgezet met palen en schrikdraden. Dat is niet goed voor de openheid van het gebied en het maakt de begrazing ondoenlijk. Voorstel is dit minder drastisch op te lossen, bijvoorbeeld door het plaatsen van knotwilgen. De wethouder vindt dat een goede suggestie en zegt toe dat dit nader uitgezocht zal worden, om hier in een vroeg stadium al meer duidelijkheid over te krijgen, gezien het belang voor de bedrijfsvoering van de agrariërs.

Van de agrariërs komt ook de vraag of de gemeente een landbouwkundige wil inhuren om namens de agrariërs mee te denken met de ecologen van de Provincie en het Rijksvastgoedbedrijf. De wethouder vindt het een goed idee en belooft dat de gemeente een advies zal vragen van een landbouwkundige die ook het vertrouwen van de agrariërs heeft. Het mooiste is immers als de agrarische invalshoek en de ecologische invalshoek elkaar versterken.

Er is ook gevraagd hoe breed de ecologische zone (onderdeel van de Groene Zone) is. Op de kaart in de Nota lijkt deze heel breed. Volgens de wethouder is deze strook op het kaartje zeer schetsmatig ingetekend, vooral om aan te geven dat deze zone belangrijk is. De breedte van de ecologische zone zal in de praktijk soms wisselen. Meest waarschijnlijk is een bandbreedte rond de 50 meter. De ecologische zone is onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Het is vastgesteld rijksbeleid, gedelegeerd bij de provincie en wordt uitgevoerd door de betrokken gemeenten.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 6: recreatieve kaders

Is er toekomst voor zweefvliegen in de Groene Zone? De insteek van de gemeente is welwillend, maar het moet dan wel planologisch mogelijk zijn. Er moet bekeken worden of er grond voor beschikbaar is en of het past binnen het beleid van hogere overheden. De rol van de gemeente is daarin zeer beperkt. Er wordt een suggestie gedaan om hierbij de samenwerking te zoeken met de Unmanned Valley (drone organisatie).

Door de modelvliegclub is een vergelijkbare vraag gesteld. De wethouder geeft aan dat hier nog naar gekeken wordt, maar denkt dat het te verstorend is voor het gebied en dat het daarom niet mogelijk is.

Verder is er gevraagd of er in de Nota kan komen te staan hoeveel fiets- en wandelpaden er komen. De wethouder geeft aan dat dit pas wordt uitgewerkt in het vervolgtraject.

Het Valkenburgse meer ligt in zijn huidige omvang geheel in de gemeente Katwijk. Die gemeente wil de recreatieve waarde van het meer versterken. De vraag is of de gevolgen hiervan ook in de Nota kunnen komen. De wethouder geeft aan dat wel te zullen benoemen, maar dit nu nog niet in kaart te kunnen brengen.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 7: verkeer

Er is reeds op 3 september gevraagd of de fietspaden mede gebruikt kunnen worden door paardenrijtuigen. Dit zal per fietspad worden bekeken, maar verbreding van fietspaden voor dit doel is niet aan de orde en uiteraard staat veiligheid voorop.

Veel van de huidige wegen zijn te smal voor groot materieel, onder meer vanwege bloembakken of een zwakke berm waardoor er geen uitwijkmogelijkheden zijn. Daarom is gevraagd of bestaande bedrijven die afhankelijk zijn van groot materiaal een soort achteruitgang kunnen krijgen als ze hier mogen blijven zitten. Volgens de wethouder zou dit soms een oplossing kunnen zijn, maar verwacht dat het in de praktijk vaak lastig blijkt te zijn. De gemeente zal dit per bedrijf bekijken.

Gevraagd is verder of op de Katwijkseweg (N441) wandelen en fietsen gescheiden kan worden. De wethouder zou dit graag willen en gaat dit voorleggen aan de Provincie, die is eigenaar en beheerder van de weg. Als het een gemeentelijke weg wordt, heeft de gemeente dit zelf in de hand. Het is nog niet zeker dat de N441 kan worden afgewaardeerd en dat het doorgaand verkeer kan worden geweerd. De gemeente heeft hier wel goede hoop op, omdat de samenwerkingspartners hier ook de voordelen van inzien. Met name de Provincie moet nog worden overtuigd dat het verkeerstechnisch ook kán. Dit is ook logisch want de afsluiting heeft gevolgen voor de verkeersafwikkeling in de hele regio.

Naar aanleiding van een andere vraag noemt de wethouder tot slot dat de gemeente ook voorbereid zal zijn wanneer er in de praktijk toch sluipverkeer ontstaat. Er wordt momenteel een groot gemeentebreed verkeersonderzoek uitgevoerd, waar ook de N441 onderdeel van uitmaakt.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 8: duurzaamheid

Er is gevraagd of er een kleine zonneweide mogelijk is de Groene Zone. Volgens de wethouder is dit fysiek wel mogelijk, maar ondanks het duurzame karakter van een zonneweide acht hij het niet erg waarschijnlijk. Dit staat namelijk haaks op het idee van een open en groen landschap.

Ook is er gevraagd of er windturbines in de Groene Zone zullen komen. Dit zal niet zo zijn als het aan het College ligt. Wel is er kans dat de buurgemeenten een windturbine nabij de Groene Zone plaatsen en die dus wel te zien zijn vanuit de Groene Zone.

Wat gaf u mee over Uitgangspunt 9: financiën

Vanuit de agrariërs is er gevraagd of er al zicht is op financiering van uitruil van gronden. De agrariërs vinden het belangrijk dat er pas wordt gestart met daadwerkelijke herinrichting wanneer die duidelijkheid er ligt. De wethouder antwoordt dat de gemeente hierin grotendeels afhankelijk

van samenwerkingspartners als de Provincie, het Rijksvastgoedbedrijf, de gemeente Katwijk, het waterschap, Dunea en Staatsbosbeheer. Het punt van de gewenste duidelijkheid begrijpt de gemeente. Waar mogelijk worden onderdelen van de uitvoering naar voren gehaald, maar van de agrariërs kan geen investering worden verlangd wanneer er binnen de gemeente nog geen financiële dekking is.

Een vergelijkbare vraag is gesteld vanuit het Volkstuinpark. Zij vragen zich af wie de recreatieve en landschappelijke aanpassingen aan het Volkstuinpark gaat betalen. Volgens de wethouder kan de Provincie wellicht bijdragen, omdat er een relatie is met de ecologische zone. Hij verwacht dat ook de gemeente Wassenaar zelf een bijdrage zal moeten leveren.

De laatste vraag is of er in de Nota in het algemeen meer inzicht kan worden gegeven in de financiële mogelijkheden. Volgens de wethouder kan dit nu nog slechts beperkt. Tijdens het traject zal er meer duidelijk worden. De gemeente weet wel dat de ontwikkelende partijen van Projectlocatie Valkenburg (dus het nieuwe dorp) compenserende maatregelen zullen moeten nemen voor hun woningbouw. Die compenserende maatregelen kunnen in de Groene Zone worden gerealiseerd. Zo ontstaan er financiële middelen voor de Wassenaarse ambities met de Groene Zone.

Vervolgtraject

en de wethouder bespreken vervolgens kort hoe het vervolgtraject er uit zal zien. De Nota van Uitgangspunten wordt definitief gemaakt. Daarnaast wordt alle suggesties, vragen en kanttekeningen uit dit participatietraject verwerkt in een Nota van Beantwoording. Daarin geeft de gemeente aan welke suggesties worden overgenomen, welke niet en waarom. De gemeenteraad zal beide nota's ontvangen en daarop de Nota van Uitgangspunten eventueel nog laten aanpassen en dan als definitief vaststellen. Streven is december, maar gelet op de overvolle agenda van college en raad zou het ook begin 2021 kunnen worden.

Op basis van de definitief vastgestelde Nota van Uitgangspunten maakt de gemeente een Uitvoeringsprogramma. Dit resulteert vervolgens in een Bestemmingsplan, straks heet dat een Omgevingsplan. Hiervoor geldt een formele ronde met zienswijzen en inspraak, die vindt naar verwachting plaats in 2021. De eerste zichtbare uitingen op het gebied van ecologie zouden in 2021 te zien moeten zijn, maar het gehele traject van de Groene Zone kan wel tien tot vijftien jaar duren. Dit betekent niet dat er gedurende al die tijd overlast is in het hele gebied, want de uitvoering gaat in fases.

Nieuwe vragen van vanavond

Na bovengenoemde terugkoppeling is er uiteraard nog ruimte voor aanvullende / nieuwe vragen, die per WhatsApp binnenkomen. Het zijn er niet heel veel meer en de meeste zijn van slechts enkele personen afkomstig.

Iemand vraagt of de wethouder al concreet kan zeggen hoeveel hectare grond er in de Groene Zone wordt gerekend als zoekgebied voor uitbreidingswensen van de bestaande paardenhouderijen. De wethouder heeft nog geen concreet aantal hectares, maar benadrukt dat dit geen grote gebieden zijn en dat er vooral zal worden gekeken naar aanpassing en inpassing binnen het landschap, niet naar uitbreiding. Het is ook niet de bedoeling dat er veel meer bebouwing komt.

Een vergelijkbare vraag komt binnen over de verschillende vliegactiviteiten in het gebied: hoeveel hectare wordt daarvoor gereserveerd? De wethouder geeft aan dat vliegen ogenschijnlijk weinig grond nodig heeft, maar dat er waarschijnlijk, inclusief een veiligheidsstrook, toch een strook van 500 x 500 m nodig zal zijn. Daar ziet hij vooralsnog weinig ruimte voor. Bovendien moeten -als

eerder genoemd- hogere overheden en de grondeigenaren meewerken. Dat kon nog wel eens een grote belemmering zijn.

Waarom is er niet gesproken met de (zweef)vliegers? De wethouder geeft aan dat er al veel contact is geweest met de zweefvliegers, niet met de gemotoriseerde vliegers. Wat de gemeente voor de zweefvliegers kan doen impliceert ook mogelijkheden voor de gemotoriseerde vliegers, volgens de wethouder. Iemand vraagt nog welke aeroclub Valkenburg werd bedoeld eerder op de avond, er zijn er namelijk twee. De wethouder geeft aan alleen met ZHVC gesproken te hebben, niet met ACV. Het is wel bij de gemeente bekend dat zij ook een locatie willen, misschien kan dit worden gecombineerd.

Via WhatsApp komt nog een opmerking binnen over de nieuwe indeling van het luchtruim. De recreatieve gemotoriseerde luchtvaart zou zich kunnen beperken tot het lagere luchtruim en heeft daardoor minder te maken met het hogere luchtruim. De wethouder antwoordt dat de gemeente hier andere informatie over heeft gekregen, dit zal voor de uiteindelijke Nota nog worden uitgezocht.

Ook komt er een opmerking over van iemand die vindt dat de paardenhouderijen meer positieve aandacht krijgen dan de recreatieve luchtvaart. Volgens deze persoon heeft de recreatieve luchtvaart historische rechten. De wethouder geeft aan dat dit verschil gerelateerd is aan de realiteitszin. Alle belangen in de gebieden moeten worden afgewogen, wat ervoor zorgt dat de mogelijkheden van de recreatieve luchtvaart beperkter zijn.

Vanuit de ACV komt de opmerking binnen dat het dronegebied van 500 m² toereikend is, maar zonder vliegstrip is de ACV niet geïnteresseerd in een accommodatie.

Iemand geeft aan dat Drone Valley [red.: Unmannend Valley] een budget van € 2,3 miljoen zou hebben, waarvan € 800.000,- van de provincie is. Zij vragen of het budget van invloed is op deze besluitvorming. De wethouder geeft aan van niet. Het gaat niet om het geld, maar om wat beleidsmatig en fysiek haalbaar is.

De vliegers vragen of een gras startbaan mogelijk zou zijn. De wethouder denkt van wel. Als laatst is er nog een praktische vraag over de Drone Valley, of de vliegers niet mee kunnen draaien in die testperiode. De wethouder geeft aan dat het Rijksvastgoedbedrijf hiervoor nodig is en dat wil vooralsnog geen medewerking verlenen.

Er komt ook een vraag over de inspraakmogelijkheden. Er wordt gevraagd op basis waarvan de formele inspraak nu niet wordt toegepast. De wethouder geeft aan dat dit is omdat de gemeente meerdere meepraat trajecten georganiseerd heeft. Hiernaast zijn er eerder ook schriftelijke inspraakmogelijkheden geweest bij de gemeenteraad. Ook komen er nog formele inspraak procedures bij bijvoorbeeld het wijzigen van het bestemmingsplan. Het participatietraject dat nu is georganiseerd, is dus in feite extra/aanvullend en niet zozeer verplicht.

Afsluiting

sluit de avond af met enkele praktische zaken. Het WhatsApp nummer gaat uit gebruik en de presentatie en het verslag komen op www.wassenaar.nl/groenezone. Op de website kunt u zich ook nog altijd aanmelden om op de hoogte te worden gehouden. Gespreksleider en wethouder danken de deelnemers aan deze avond voor hun inbreng.

4.

Was/Wordt-Lijst

VERSIE 2 DECEMBER 2020

Leeswijzer t.o.v. versie 1.4 d.d. 22-05-2020Onderstreepte passages zijn belangrijkste gewijzigde/nieuwe tekstdelen

Blz.	WAS	WORDT	Blz.
3	Inleiding Tussen de bebouwing van Wassenaar en Katwijk ligt de zogenaamde 'Groene Zone', voorportaal van het Nationaal Park De Hollandse Duinen (i.o.).	Inleiding Tussen de bebouwing van Wassenaar en Katwijk ligt de zogenaamde 'Groene Zone', voorportaal <u>en onderdeel</u> van het Nationaal Park De Hollandse Duinen (i.o.).	6
3	Het project kent grofweg twee onderdelen: het realiseren van een hoogwaardige woonwijk van 5.000 woningen	Het project kent grofweg twee onderdelen: het realiseren van een hoogwaardige woonwijk van <u>maximaal 5.600</u> woningen	6
4	1.1 De Groene Zone als onderdeel van Project Valkenburg	1.1 <u>Historische Context</u>	15
18	In maart 2020 zijn door de provincie Zuid-Holland, Rijksvastgoedbedrijf en gemeente Katwijk nadere afspraken gemaakt. Onderdeel van deze afspraken is het toevoegen van 600 woningen extra. Gemeente Wassenaar heeft hierbij bedongen dat de Wassenaarse raad zich pas uitspreekt over deze extra 600 woningen wanneer de uitkomsten van de onderzoeken betreffende stikstof en verkeer zijn uitgevoerd en beschikbaar zijn. Indien aange-toond wordt dat deze aspecten geen negatieve gevolgen hebben voor Wassenaar, is er geen bezwaar voor ondertekening van deze afspraken. Begin 2021 zijn deze onderzoeken echter nog in volle gang.	Op 5 maart 2020 hebben partijen aanvullende afspraken gemaakt over de voortgang van het ontwikkelproces van de projectlocatie Valkenburg. Aanleiding daarvoor was het streven van de provincie Zuid-Holland, het ministerie van BZK en de gemeente Katwijk om -gelet op de maatschappelijke noodzaak om voldoende woningen te realiseren- 600 woningen extra in het lage middensegment te realiseren (5.600 in plaats van 5.000 woningen). Wassenaar heeft zich uitgesproken tegen de realisatie van 600 woningen extra, onder meer gelet op de mogelijke negatieve effecten als extra sluipverkeer over de N441 en extra stikstofdepositie. De gemeente Wassenaar heeft haar medewerking dan ook afhankelijk gesteld van de uitkomsten van technisch onderzoek naar de mogelijkheid van het toevoegen van 600 woningen op de locatie Valkenburg zonder dat (substantiële) negatieve gevolgen optreden voor het tempo van de woningbouw, de verkeersdruk rond het gebied, de stikstofdepositie, de grens met de Groene Zone (zoals vastgelegd in de Bestuurlijke Afspraken 2018) en de ligging van de woningen in het top-woonmilieu en die langs deze grens zijn gepland. De uitkomsten van dit onderzoek zullen worden voorgelegd aan de gemeenteraad." [Noot: de uitkomsten van dit technisch onderzoek zijn op dit moment (medio januari 2021) nog niet beschikbaar.]	18

		Op pagina 8-9 is wordt het proces via een diagram weergegeven. Zoals hierboven wordt aangegeven, wordt de volgende stap het formuleren van een 'Programma'. Dit programma zal een omschrijving van onderdelen bevatten. Ambitie, ruimtebeslag en landschappelijk/ruimtelijke inpassing zullen hier aan de orde komen. Hierbij valt te denken aan een nieuwe invulling van het (Wassenaars deel) van de vliegbaas, een concrete invulling van de Ruigelaan, randvoorwaarden voor een nieuwe locatie van Avalex, ruimtebeslag en randvoorwaarden voor een mogelijke locatie van de testlocatie van de Unmanned Valley, etc. Nadat dit programma is geformuleerd, kan een Masterplan worden gemaakt. Dit masterplan is een inrichtingskaart met exacte locaties van het programma en een vertaling van de ambities uit de Nota van Uitgangspunten en Programma. Detailuitwerkingen (beeldkwaliteit, profielen, etc.) kunnen waar mogelijk en wenselijk worden toegevoegd. Ook worden faseringen, financiën, en overige afspraken vastgelegd. Voorbeelden hiervan zijn anterieure overeenkomsten met ondernemers/bewoners, en afspraken met Rijksvastgoedbedrijf, provincie Zuid-Holland, Katwijk.	21
7	1.7 Planhorizon De Nota van Uitgangspunten en de Inrichtingsvisie Groene Zone richten zich op de ontwikkelingen op de middellange termijn tot 2030. De ontwikkeling van de Groene Zone loopt daarmee parallel aan de ontwikkeling van het woongebied.	1.7 Planhorizon De Nota van Uitgangspunten <u>en het Masterplan voor de Groene Zone</u> richten zich op de ontwikkelingen op de middellange termijn, tot <u>circa 2030</u> . De ontwikkeling van de Groene Zone loopt daarmee parallel aan de ontwikkeling van het woongebied. <u>Indien ingrepen niet mogelijk blijken binnen deze planhorizon, worden ze in ieder geval ruimtelijk en juridisch planmatig geborgd, zodat de uitvoering na 2030 kan plaatsvinden.</u>	21
8	Communicatiemiddelen in fase 3: consultatie en participatie Tijdens een speciaal te houden informatieavond	Communicatiemiddelen in fase 3: consultatie en participatie Tijdens een speciaal te houden informatieavond/ <u>Livestreambijeenkomst</u>	22
9	Ecologische kwaliteit Vanwege het agrarische landschap, cultuurhistorische relict en de nabije aanwezigheid van natuurgebieden is de Groene Zone in potentie een belangrijk ecologisch uitlooph gebied.	Ecologische kwaliteit Vanwege het agrarische landschap, cultuurhistorische relict en de nabije aanwezigheid van natuurgebieden is de Groene Zone in potentie een belangrijk ecologisch gebied.	25

9-	Wassenaarse Watering en Kaswatering Ook de Kaswatering heeft de potentie om een attractieve bevaarbare waterloop te worden, mogelijk gekoppeld worden aan een wandelroute.	- Wassenaarse Watering en Kaswatering Ook de Kaswatering heeft de potentie om een attractieve bevaarbare waterloop te <u>worden</u> voor kleine plezierboten en kano's, mogelijk gekoppeld worden aan een wandelroute.	26
10-	Helofytenfilter	- Helofytenfilter Toegevoegd: <u>Dit landschappelijk element valt formeel niet binnen de Groene Zone, maar ligt in PLV op grond van het Rijksvastgoedbedrijf.</u>	26
10-	Tankgracht, onderdeel van de Atlantik-wall	- Tankgracht, onderdeel van de Atlantik-wall Toegevoegd: <u>Vanwege de status 'Rijksmonument' dient een vergunning voor eventuele aanpassing van de gracht bij het RCE te worden aangevraagd.</u>	26
10-	Valkenburgse meer Vanwege de uitbreiding van het Valkenburgse Meer dient het tracé van het smalspoor verlegd te worden. De Smalspoorvereniging op teert daarbij voor doortrekking van het spoor door de Groene Zone. Omdat de Groene Zone in hoofdzaak een agrarisch ecologisch gebied zal worden, mede gericht op extensieve recreatie, ligt bij eventueel doortrekken van de lijn een tracé door/langs het woongebied meer in de rede. Het Valkenburgse Meer heeft met haar uitgestrekte rietoevers ook een belangrijke ecologische betekenis. De rietoevers hebben de potentie om aan te sluiten op het beoogde ecologische netwerk door, of langs, de Groene Zone.	- Valkenburgse meer Vanwege de uitbreiding van het Valkenburgse Meer dient het tracé van het smalspoor verlegd te worden, <u>onder verantwoordelijkheid van de gemeente Katwijk. Doortrekking van de lijn door de Groene Zone is niet aan de orde.</u> Het Valkenburgse Meer heeft met haar uitgestrekte rietoevers ook een belangrijke ecologische betekenis, <u>en wordt om die reden gerekend tot de Ecologische Verbindingszone.</u> De rietoevers hebben de potentie om aan te sluiten op het beoogde ecologische netwerk door, of langs, de Groene Zone. <u>De gemeente Katwijk onderzoekt of het mogelijk is om windturbines tussen A44 en Valkenburgse Meer te realiseren. Deze windturbines kunnen de ecologische kwaliteit van het gebied in negatieve zin beïnvloeden. Op het grondgebied van Wassenaar, en binnen de Groene Zone, zullen geen windturbines worden geplaatst.</u> + kaartje Uitbreiding Valkenburgse meer	27

11-	Bedrijventerrein Maaldrift [....] - MOB-complex [....]	- Bedrijventerrein Maaldrift en MOB-complex [....] Op Maaldrift is een aantal bedrijven met uiteenlopende activiteiten gevestigd: van autosloperij tot bouwmarkt, van glashandel tot productiebedrijven. [....] Het ministerie van Defensie heeft aangegeven het complex tenminste de komende 25 jaar in gebruik te willen houden. Er is geen ambitie om het bedrijventerrein of het aanpalende MOB-complex in het kader van de ontwikkeling van de Groene Zone aan te passen of te herstructureren. De ligging van het bedrijventerrein en MOB-complex versmallen de Groene Zone weliswaar, en zouden zo een belemmering kunnen vormen voor de gewenste ecologische verbinding met het Groene Hart. Doelsoorten (flora en fauna) die bosschages of bosranden als verbindingselement nodig hebben, zullen deze versmalling niet als belemmering ervaren, maar eerder als een bruikbare stapsteen. De rust op het MOB-complex en de houtsingel rondom de camping onderschrijven de bruikbaarheid van de corridor als verbindingszone.	28
11-	Milieustraat Avalex De mogelijkheden van verplaatsing van de AVALEX-activiteiten moeten nader worden onderzocht.	- Milieustraat Avalex De mogelijkheden van verplaatsing van de AVALEX-activiteiten worden nader onderzocht, in samenwerking met de in Avalex samenwerkende partnergemeenten.	28
11-	Camping Maaldrift	- Camping Maaldrift Vervallen	-
12-	Verkeersdruk	- Verkeersdruk Toegevoegd: Nader onderzoek in het kader van de woningontwikkeling op PLV moet de omvang van de verkeers- en stikstofproblematiek in kaart brengen, en mogelijkheden voor oplossingen genereren.	30
12-	Volkstuinenals groene functie met een groene omzoming goed inpasbaar zijn in de Groene Zone.	- Volkstuinen Toegevoegd: ... als groene en wellicht recreatief/educatieve functie met een groene omzoming goed inpasbaar zijn in de Groene Zone.	30

13	<u>Project Unmanned Valley</u> <u>De ontwikkelingen op en rond het voormalig vliegveld omvatten eveneens bedrijfsfaciliteiten voor de ontwikkeling van drones en innovatieve onbemande technologieën, het zogenaamde Unmanned Valley project (UMV). Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande luchthavenfaciliteiten als hangars, werkplaatsen en kantoren. UMV biedt goede mogelijkheden voor hoogwaardige werkgelegenheid en is derhalve van economisch belang voor de regio. In de 'Bestuurlijke Afspraken Unmanned Valley 2018' (hierna Bestuurlijke Afspraken 2018) is vastgelegd dat de ontwikkeling van UMV in de periode 2018-2023 jaarlijks zal worden gemonitord en geëvalueerd, om vervolgens te kunnen bepalen of het testcentrum voor de langere termijn levensvatbaar is en zich daadwerkelijk kan doorontwikkelen naar een volwaardige locatie, inclusief een permanent testveld (met maximale afmeting van 500 x 500 meter).</u> <u>Om hieraan uitvoering te geven heeft de gemeente Katwijk opdracht verstrekt aan een onafhankelijk adviesbureau om jaarlijkse evaluaties te verzorgen en in 2023 een eindrapportage op te stellen. De eerste monitor heeft een hoopvol beeld opgeleverd, hoewel het verloop van opstartende bedrijfjes nog groot is. Testvluchten met drones worden voorlopig gemaakt vanaf bestaande faciliteiten op het voormalig vliegveld; naar verwachting zal dit nog tenminste 8 jaar mogelijk zijn. In de Bestuurlijke Afspraken 2018 is een zoekgebied gedefinieerd voor een eventueel te realiseren definitief -groen- testveld met een maximale omvang van 500 x 500 meter, inclusief veiligheidszone. Het zoekgebied ligt deels op Wassenaars grondgebied in de Groene Zone, deels op Katwijks grondgebied in Mient Kooltuin. De definitieve locatie zal in samenwerking met de gemeente Katwijk bepaald.</u>	31
----	--	----

13-	Breed palet aan stakeholders met verschillende belangen	Breed palet aan stakeholders met verschillende belangen Toegevoegd: <u>Met het Rijksvastgoedbedrijf zal een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) worden gesloten voor de ontwikkeling van de percelen in de Groene Zone die in haar eigendom zijn.</u> <u>Voor de andere stakeholders zal worden onderzocht welke sturingsmechanismen het meest effectief zijn om het gewenste beleid te kunnen effectueren (denk aan wijziging van omgevingsplan, toepassing van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten, wijziging van pachtovereenkomsten, samenwerkingsovereenkomst).</u>	32
13-	Beschikbaarheid financiële middelen	Beschikbaarheid financiële middelen Toegevoegd: <u>In nauwe samenwerking met partners, waaronder de gemeente Katwijk, zullen subsidieregelingen worden gezocht voor de realisatie van onderdelen in de Groen Zone en Mient Kooltuin.</u>	32
14	3.2 Landschappelijke kaders Hierdoor ontstaat een hoogwaardig duurzaam beheerd landschap, drager van de huidige en toekomstige kwaliteit. Uitzondering op het agrarisch beleid zijn paardenhouderijen. Deze vorm van agrarische bedrijfsvoering zal niet gestimuleerd worden vanwege de ongewenste ruimtelijke impact. In overleg met de bestaande paardenhouderijen wordt gezocht naar een ruimtelijke optimalisatie van paddocks in het open polderlandschap. Ten zuiden van het Ammonslaantje en Hogeboomseweg is, vanwege het reeds bestaande diffuse landschappelijke karakter, in beperkte mate ruimte voor uitbreiding van de bestaande faciliteiten, zodanig dat wordt voldaan aan de eis tot logische inpassing in/aanhaking bij het karakter van de Groene Zone.	3.2 Landschappelijke kaders Hierdoor ontstaat een hoogwaardige balans tussen duurzaam beheerd landschap, als drager van de huidige en toekomstige kwaliteit. <u>Mogelijk vrijkomend agrarisch areaal dat nu nog in eigendom van het RVB is kan wellicht als compensatie-grond worden aangeboden aan agrariërs die momenteel reeds gevestigd zijn in de Groene Zone.</u> Uitzondering op het agrarisch beleid zijn paardenhouderijen. Deze vorm van agrarische bedrijfsvoering zal niet gestimuleerd worden vanwege de ongewenste ruimtelijke impact, <u>zoals paddocks, afrasteringen, etc..</u> In overleg met de bestaande paardenhouderijen wordt gezocht naar een ruimtelijke optimalisatie van paddocks in het open polderlandschap. <u>Grofweg ten zuiden van de Oostdorperweg en Hogeboomseweg is, vanwege het reeds bestaande diffuse landschappelijke karakter, in beperkte mate ruimte voor uitbreiding van de bestaande faciliteiten, echter zodanig dat wordt voldaan aan de eis tot logische inpassing in/aanhaking bij het karakter van de Groene Zone. Indien de hoofdbedrijfsvoering zich binnen de gemarkeerde zone bevindt, kan -onder strikte voorwaarden- onderzocht worden of het mogelijk is op een verantwoorde wijze ook stallen buiten deze zone in te passen.</u>	38

14	- een volwaardige ecologische verbinding tussen de duinen en het Groene Hart als laatste schakel tussen deze landschappelijke entiteiten.	- een volwaardige ecologische verbinding tussen de duinen en het Groene Hart (<u>onderdeel van NatuurNetwerk Nederland</u>) als laatste schakel tussen deze landschappelijke entiteiten.	
15	[....] in het gebied ondersteunen.	[...] in het gebied ondersteunen. Toegevoegd: Het gebied kan naar de aard van landschap en ecologie grofweg worden verdeeld in een <u>vochtige/natte veenverbinding (noordzijde)</u> en een <u>droge (zand)verbinding met houtsingels, bosjes en laanbomen (zuidzijde)</u> . In de Bestuurlijke Afspraken 2018 wordt in de noordoosthoek van de Groene Zone en de zuidwesthoek van de Mient Kooltuin <u>het zoekgebied voor een groen, permanent testveld voor drones</u> geduid. In samenwerking met de gemeente Katwijk dient nader onderzoek plaats te vinden <u>naar de inpasbaarheid binnen</u> de agrarische, ecologische en cultuurhistorische ambities van de Groene Zone, <u>dan wel de mogelijkheden tot realisatie buiten de Groene Zone</u> . De noodzaak tot het <u>daadwerkelijk realiseren van een testveld</u> is mede afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie van de levensvatbaarheid van het Unmanned Valley-project.	38

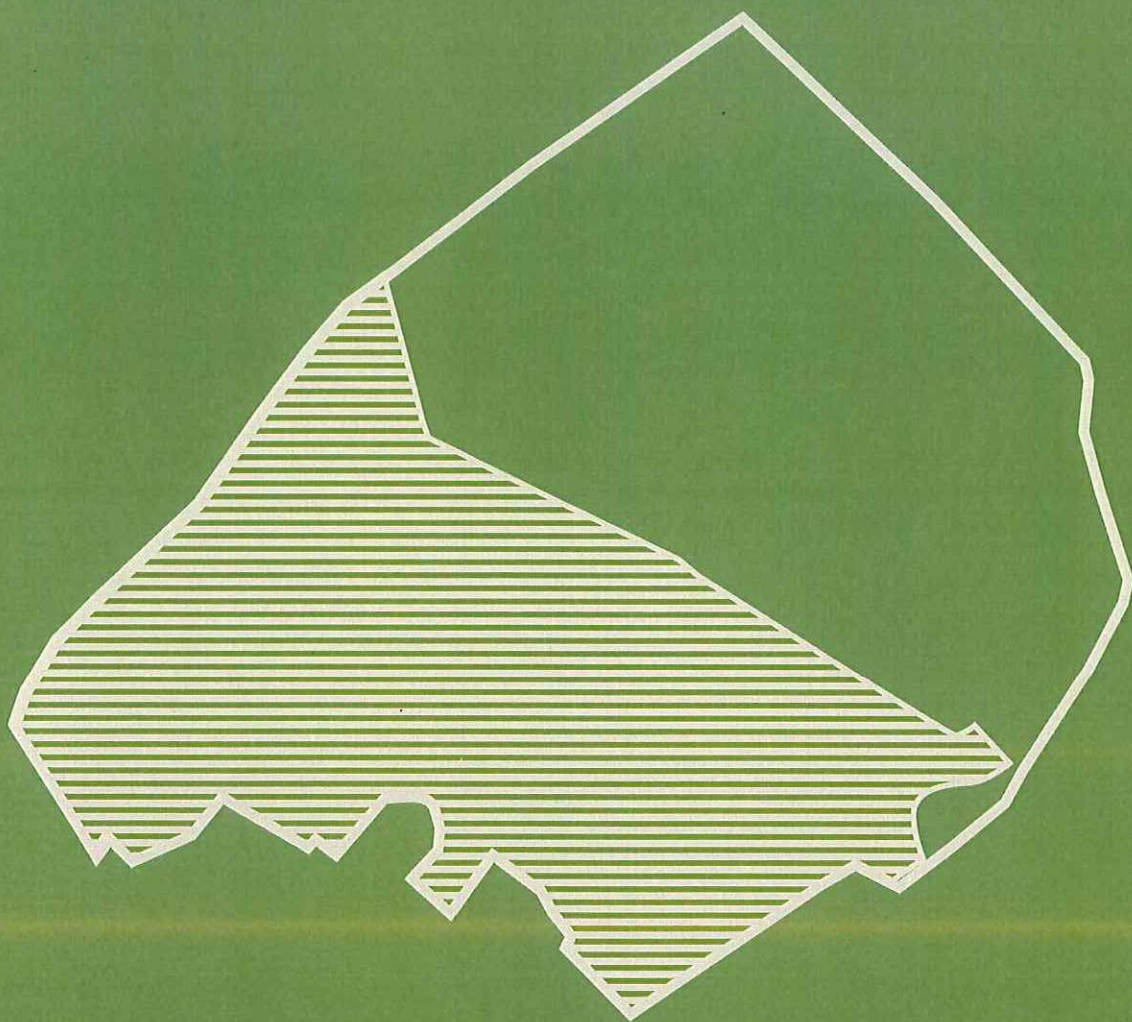
15	3.3 Waterstaatkundige kaders	3.3 Waterstaatkundige kaders Toegevoegd: Het grond- en oppervlaktewatersysteem in de Groene Zone is een grote -maar niet visueel waarneembare- kwaliteit van het gebied. Het grondwaterlichaam onder de duinen strekt zich uit onder het gehele gebied. Deze schone zoetwatervoorraad is van grote betekenis voor de waterwinning voor de regio, en dient als toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen meegenomen te worden. Een samenhangende (oppervlakte-)waterstructuur zorgt voor voldoende wateropvangcapaciteit. De waterstructuur, inclusief de (natuurvriendelijke) oevers, vormen ook een recreatieve en landschappelijke verbinding binnen de Groene Zone. Het grond- en oppervlaktewatersysteem is een kwaliteit die versterkt kan worden, en die drager kan zijn voor de ontwikkeling van natuurwaarden in het gebied. Een duurzaam watersysteem dat multifunctioneel benut wordt is een belangrijke onderlegger voor lange termijnontwikkelingen in de Groene Zone. Het projectgebied maakt onderdeel uit van een 'multibronnen-programma', als mogelijk alternatieve locatie voor waterwinning. Gemeente en drinkwaterbedrijf Dunea gaan uit van een mogelijke toekomstige drinkwaterfunctie, die goed aansluit op de ontwikkelingen van het gebied. Er zijn volop mogelijkheden om synergie te realiseren tussen drinkwaterwinning, natuurontwikkeling, recreatieve functies en agrarische functies.	40
15		Toegevoegd: In samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente Katwijk wordt bekeken op welke wijze het schone water optimaal benut kan worden, en op welke wijze het schone duinwater zo goed mogelijk door het gebied kan worden geleid. Het Hoogheemraadschap is een voorstander van het beter benutten van dit water, aangezien het nu vrij snel wordt afgevoerd naar de Rijn en daarmee naar zee.	40

15		Toegevoegd: Vanwege de agrarische functie binnen de Groene Zone <u>is een drooglegging van de polder van circa 75cm de ambitie. Een drooglegging van minimaal 75cm is benodigd voor een optimale agrarische bedrijfsvoering met veeteelt. Het polderpeil, alsook de huidige maaiveldhoogte, zal onder agrarische grond daarom waarschijnlijk niet of nauwelijks wijzigen. Indien er in de toekomst een wijziging zou komen in het gebruik van de polder (bijvoorbeeld van 'agrarisch' naar 'ecologisch') dan kan de drooglegging worden herzien. Deze drooglegging kan door afplagging van het maaiveld, of wijziging in het peilbesluit worden bereikt.</u> Naast de gemeentelijke ambities om extra waterberging te maken en ecologische bermen te realiseren, ligt er een verzoek van het Rijksvastgoedbedrijf om extra waterberging in de Groene Zone te realiseren. De kosten daarvan zijn voorzien in de Grondexploitatie van de woningontwikkeling. <u>Onderzocht wordt of de uitbreiding van het Valkenburgse meer onderdeel van deze watercompensatie zou kunnen uitmaken.</u>	40
15	3.4 Cultuurhistorische kaders	3.4 Cultuurhistorische kaders Toegevoegd: <u>Het gedempte deel van de Tankgracht wordt weer hersteld, rekening houdend met de aanwezige watertransportleidingen direct naast de gracht. Op gepaste wijze zal aandacht worden geschonken aan de cultuurhistorische waarden van de gracht, bijvoorbeeld door middel van informatiepanelen, excursies en educatieve activiteiten.</u> <u>Omdat de Tankgracht ook onderdeel is van de ecologische verbinding, zal bij de (her-)inrichting van het monument consensus moeten worden gezocht tussen ecologische en cultuurhistorische waarden.</u>	42
15	3.5 Ecologische kaders	3.5 Ecologische kaders Toegevoegd: <u>Door middel van natuur inclusieve landbouw kunnen ecologische doelstellingen samen gaan met de agrarische uitgangspunten. In overleg met de agrariërs kan hieraan invulling worden gegeven.</u>	44

		In opdracht van de gemeente Wassenaar is een Stappenplan opgesteld ten behoeve van de realisatie van een ecologische verbinding in de Groene Zone, <u>als onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Dit 'Stappenplan voor de Ecologische VerbindingsZone' (EVZ) wordt in samenwerking met de Provincie Zuid-Holland, als subsidieverstrekker, uitgewerkt naar concrete maatregelen. De EVZ omvat een circa 50 meter brede zone over, en parallel aan, de Tankgracht en de zuidzijde van het Valkenburgse meer. Binnen de EVZ is het niet wenselijk om (laan) boomstructuren aan te brengen. Voor doelsoorten die daarvan afhankelijk zijn, zoals eekhoorn, boomarter en vleermuis, is een goed alternatief aanwezig in de vorm van de bestaande laanbomen, bosschages en erfbeplantingen aan de zuidwestkant van het plangebied. Op deze manier worden de in de EVZ genoemde doelsoorten via verschillende 'routes' begeleidt: een natte veenverbinding (langs de Tankgracht) en een droge zandverbinding.</u>	44
15	3.6 Recreatieve kaders	3.6 Recreatieve kaders <u>Toegevoegd:</u> Naast bestaande en te behouden recreatieve functies, zoals Golfclub Rozenstein en de <u>Marinehaven</u>, is binnen het plangebied ruimte voor op natuur- en cultuurwaarden en educatie gerichte, extensieve recreatie, waaronder kleinschalig recreatief medegebruik (denk aan een kleinschalige kinderboerderij, educatieve evenementen of kleinschalige verkooppunten). Ook wordt het gebied gebruikt voor recreanten en omwonenden voor wandelingen, fietstochten, joggen, etc. <u>Met recreatieve paden in de Groene Zone worden verbindingen gemaakt met de omgeving, zoals de woonwijk Nieuw Valkenburg (PLV), de Oude Rijn, de duinen, Lentevreugd en Mient Kooltuin. Hierdoor ontstaat een grotere opvangcapaciteit van recreatief medegebruik. Een juiste balans tussen recreatieve druk van de Groene Zone en haar omgeving in relatie tot het agrarisch landschap moet worden bewaakt.</u>	48
		<u>Toegevoegd:</u> In de uitwerking zal per fietspad worden onderzocht wat de recreatieve waarde ervan is; de meest waardevolle paden zullen breder worden uitgevoerd (3,5meter). <u>het fietspad ten zuiden van het Valkenburgse meer komt hiervoor op voorhand in aanmerking.</u>	48

	Het bestaande stoomtrein tracé dient verlegd te worden vanwege de uitbreiding van het Valkenburgse Meer. Het toekomstig karakter van de Groene Zone sluit niet aan bij intensief recreatief en toeristisch gebruik als een stoomtrein-tracé. Wel kan de stoomtrein attractieve waarde hebben door, of langs, het nieuwe bebouwde gebied.	Het toekomstig karakter van de Groene Zone <u>verdraagt doorsnijding door een intensief recreatief gebruikt stoomtrein tracé niet</u>. De stoomtrein <u>kan wel</u> attractieve waarde hebben <u>rond het Valkenburgse meer</u> en langs het nieuwe bebouwde gebied.	
		Toegevoegd: <u>Binnen de contour van het Nationaal Park maakt de Groene Zone deel uit van de zone langs de binnenduinrand, die een beoogde bufferfunctie heeft voor het kerngebied Hollandse Duinen. De bufferzone vormt de inbedding van het Natura 2000- en waterwingebied, in een landschap rijk aan biodiversiteit, met duurzaam landgebruik en ruimte voor economische activiteiten die gebruik maken van aantrekkingskracht en imago van het kerngebied Hollandse Duinen.</u> <u>Kansen om de bufferfunctie te versterken zijn:</u> - <u>het vergroten van de opvangcapaciteit van de Groene Zone voor recreatie, om het kwetsbare duingebied te ontlasten;</u> - <u>het versterken van het karakter van een ecologische verbinding tussen duinen en Groene Hart op landschapsschaal, met zowel een betere 'dooradering' van natuur in agrarisch gebied als de ontwikkeling van natuurgebieden;</u> - <u>duurzaam, emissie-arm landgebruik.</u>	48
16	Dit betekent dat er naast recreatieve wandel en fietsverbindingen ook gezocht wordt naar nieuwe paardenroutes als onderdeel van het recreatieve netwerk van de Groene Zone. Deze nieuwe paardenroutes sluiten aan bij de bestaande tracés die reeds in het gebied aanwezig zijn. Een ander aspect is de huisvesting van de zweefvlieg-vereniging. Er wordt binnen de bovenstaande kaders bekeken of huisvesting van de vereniging mogelijk is. Er dient daarom onderzocht te worden of opslag- en reparatieruimte binnen de Groene Zone beschikbaar is.	Dit betekent dat er naast <u>bestaande</u> recreatieve wandel- en fietsverbindingen ook gezocht wordt naar nieuwe paardenroutes als onderdeel van het recreatieve netwerk van de Groene Zone. <u>De bestaande recreatieve infrastructuur zal waar mogelijk worden hersteld en beter zichtbaar worden.</u> De nieuwe paardenroutes sluiten aan bij de bestaande tracés die reeds in het gebied aanwezig zijn. <u>Naast paardenroutes wordt het recreatief netwerk geïntensiveerd en verbonden met het netwerk van bijvoorbeeld Nationaal Park Hollandse Duinen, PLV, Mient Kooltuin, etc.</u> Er wordt binnen de bovenstaande kaders bekeken of <u>herhuisvesting</u> van de <u>zweefvliegvereniging (opslag- en reparatieruimte)</u> binnen de Groene Zone mogelijk is.	48

16	3.7 Mobiliteitskaders	3.7 Mobiliteitskaders Toegevoegd: <u>De ambities om de verkeersdruk in en door het gebied te verlagen worden ook door de provincie en de gemeente Katwijk onderstreept. Samen met Katwijk en de provincie worden de mogelijkheden voor verlagen van de intensiteit op de N441 onderzocht.</u>	50
16	3.9 Financiële kaders	3.9 Financiële kaders Toegevoegd: <u>Er is in 2018 door de provincie Zuid-Holland een projectsubsidie van € 569.020,- beschikbaar gesteld. In 2018 heeft de gemeente reeds reeds een projectsubsidie Groen toebedeeld gekregen voor maatregelen om de Ecologische Verbindingszone Lentevreugd De Horsten te versterken, als 'ruggengraat' voor verdere ambities voor de ontwikkeling van de Groene Zone.</u> <u>In 2020 is het definitieve Stappenplan voor een Ecologische Verbinding (onderdeel van de Groene Zone) ingediend. Dit Stappenplan zal in samenwerking met de provincie, eigenaren, en cultuurhistorici verder worden uitgewerkt tot concrete uitvoeringsplannen.</u>	54
16	Als onderdeel van de Rijnlandroute wordt een ecopassage aangelegd waarbij de gemeente Wassenaar reeds in 2017 een financiële bijdrage heeft gedaan van bruto € 1.500.000, - (waarvan € 750.000, - subsidiering MRDH).	Als onderdeel van de Rijnlandroute is een eco-passage aangelegd voor 'droge' soorten (waterspitsmuis, dwergmuis, eekhoorn) waarvoor de gemeente Wassenaar in 2017 een financiële bijdrage heeft gedaan van bruto € 1.500.000, - (waarvan € 750.000, - subsidiering MRDH).	54

Gemeente Wassenaar